

Gorenjski Glas

PETEK, 23. SEPTEMBRA 2016

LETO LXIX, ŠT. 76, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Daljnovid odslej polno obratuje

Daljnovid med Železniki in Bohinjem, ki je od decembra 2014 poskusno obratoval, so včeraj predali namenu. Oskrba z električno energijo bo zanesljivejša in bolj stabilna.

ANA ŠUBIC

Soriška planina – Elektro Gorenjska je včeraj tudi uradno predal namenu 110- in 20-kilovoltni daljnovid med Železniki in Bohinjem, v katerem je vložil 13,5 milijona evrov. Daljnovid, največja in najzahtevnejša energetska investicija v zgodovini gorenjskega elektrodistributerja, tako od včeraj polno obratuje. Kot so ob tem poudarili, so z njim sklenili gorenjsko energetska zanko, kar bo omogočilo nadaljnji gospodarski in turistični razvoj Selške in Bohinjske

doline, saj dosedanje enostransko 110-kilovoltno napajanje širšega območja Bohinja, Železnikov in Škofje Loke ni zagotavljalo zanesljive in kakovostne oskrbe z električno energijo.

Na včerajšnji slovesnosti na Soriški planini je predsednik uprave Elektra Gorenjska Bojan Luskovec spomnil, da so aktivnosti za izgradnjo daljnovoda začeli že leta 2005, po zahtevnem in dolgotrajnem umeščanju energetskih objektov v prostor pa so gradbeno dovoljenje pridobili leta 2013, ko se je gradnja 19-kilometrsk

daljnovidne povezave tudi začela. »Konec minulega leta smo skladno z roki in znotraj predvidenih sredstev zaključili izgradnjo distribucijske daljnovidne povezave ter jo vključili v poskusno obratovanje. Danes smo investicijo tudi uradno pospremili v polno obratovanje,« je dejal.

Slavnostni govornik, generalni direktor Direktorata za energijo na ministrstvu za infrastrukturo Danijel Levičar je poudaril, da je Elektro Gorenjska uspešno izpeljal vse potrebne postopke.

► 3. stran

Ob uradnem odprtju daljnovoda so na Soriški planini posadili vsak svoj macesen: župan Železnikov Anton Luznar, generalni direktor Direktorata za energijo Danijel Levičar, predsednik uprave Elektra Gorenjska Bojan Luskovec in predstavnik Občine Bohinj Klemen Langus. / Foto: Andrej Tarfila

Dosegli dogovor o Krvavcu

Cerkljanski občinski svetniki so se po burnem dogajanju v zadnjih tednih vendarle uspeli dogovoriti, da se bodo potegovali za nakup RTC Krvavec.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Cerkljanskemu občinskemu svetu je na sredini izredni seji vendarle uspelo doseči dogovor okoli ene izmed ključnih

občinskih vprašanj – ali naj občina (skupaj s konzorcijem podjetnikov) odda nezavezujočo ponudbo za odkup lastniškega deleža v družbi RTC Krvavec. Nazadnje so soglasno odločili, da skupaj

s konzorcijem zainteresiranih podjetnikov pristopijo k oddaji nezavezujoče ponudbe.

Spomnimo. Vprašanje nakupa RTC Krvavec bi svetniki že morali obravnavati na

svoji 12. redni seji v začetku septembra, ker pa je osem opozicijskih svetnikov sejo občinskega sveta obstruiralo, ta ni bil sklepčen in odločitve ni mogel sprejeti.

► 6. stran

Naložbe za čistejši zrak

Večletni dobiček je podjetje Knauf Insulation investiralo v posodobitev proizvodnje in s tem tudi v izboljšanje zraka v njihovi okolici. Čaka jih še obnova sedaj najstarejše linije 1, v kar bodo vložili 25 milijonov evrov, dokončana pa naj bi bila leta 2018.

► 8. stran

OB 10 OBLETNICI
JUBILEJNI POPUST 22% + 3%

Akcija traja do 30. 9. 2016.

SI e au

Tilbeva ulica 19, vrtič 4000
Forme 12, 4200 Zlatina
www.si-ekna.si

Tel.: 04 515 18 78
GSM: 031 788 225
GSM: 031 787 484

Priloga:

deželne novice

DVOJNI POPUSTI
Izkoristite 12% akcijski + dodatni 12% popust za EKO okna.

JELOVICA

12% + 12%

www.jelovica-OKNA.si

AKTUALNO
Nova pot k našim koreninam

Gorenjske družine v 18. stoletju – tak je naslov knjige, ki odslej omogoča vsem nam vpogled v vir, do sledi dostopen le posvečenim. Njena vsebina je nastala sredi 18. stoletja, »zakrivila« pa jo je cesarica Marija Terezija.

2

EKONOMIJA

Zlate vse tri gorenjske inovacije

V Gospodarski zbornici Slovenije so oblast pozvali, naj spremeni miselnost in začne podpirati razvoj v podjetjih, ne pa ga zavirati. Zlato priznanje za inovacije tudi Acroniju, M Sori ter Domelu in Razvojnem centru NELA.

13

CG+

Slovenska harmonika ušla na Koroško

Znani slovenski izdelovalec diatoničnih in klavirskih harmonik Aleks Rutar se je naveličal slovenskih zdrah s ponaredki in obljub odgovornih, da bodo kaj storili. Odločil se je za tvegan korak: za selitev podjetja na tuje.

18

CG+

Ni vse, kar je zakonito, tudi pošteno

Prvi varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano Jože Podgoršek je zadovoljen z delom v prvem letu in pol delovanja, v katerem je opozarjal na številne nepoštenne prakse in nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano.

19

VREME

Danes popoldne se bo od severa zmerno pooblačilo. Jutri in v nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo.

☁️ 9/21 °C

jutri: delno jasno

Nova pot k našim koreninam

Gorenjske družine v 18. stoletju – tak je naslov kapitalne knjige, ki odslej omogoča vsem nam vpogled v vir, doslej dostopen le posvečenim. Odpira nam novo pot k našim koreninam.

MIHA NAGLIČ

Ljubljana – V ponedeljek, 19. septembra, je bila v knjigarni Mohorjeve v Nazarjevi ulici predstavitev čisto nove, zajetne in zelo gorenjske knjige. Naslov: Gorenjske družine v 18. stoletju. Njena vsebina je nastala sredi 18. stoletja, »zakrivila« pa jo je cesarica Marija Terezija. Ukazala je namreč, naj se popiše prebivalstvo države, ki ji je vlada. Iz dveh razlogov: vojaških in davčnih. Hotela je vedeti, koliko nabornikov ima na voljo in kdo vse bi lahko plačeval davke in koliko. Ukaz so

izvršili v letih 1854–55, popisovali pa so kar župniki, vsak v svoji župniji. Popisne pole so se shranile v dveh izvodih; eden je ostal v župniji in pozneje na škofiji, drugi je šel na Dunaj. Dunajski fond je pogorel, škofijski so ostali, a ne povsod. Nadškofijski arhiv v Ljubljani hrani popisne pole za župnije tedanje ljubljanske škofije, ki pa je bila mnogo manjša od današnje. Pričujoča knjiga, ki je prva svoje vrste, vsebuje prepise popisov takratnega prebivalstva za 24 gorenjskih župnij (devet jih je v latinščini in 15 v nemščini): Bled,

Bohinj, Dovje, Gorje, Jesenice, Kamna Gorica, Koroška Bela, Kranj, Kranj-Šmartin, Kranjska Gora, Križe, Kropanje, Ljubljana Šentvid, Mošnje, Naklo, Ovsišje, Podbrezje, Preddvor, Radovljica, Smlednik, Sora, Šmartno pod Šmarno goro, Vodice in Zasip. Zajema območje, ki sega od Kranjske Gore do Šentvida nad Ljubljano. Žal manjkajo župnije iz kamniškega in loškega gospostva, to pa zato, ker sta slednji taktar sodili še v goriško nadškofijo in bili pozneje vključeni v ljubljansko. Družine so vpisane po takem vzorcu:

Gorenjsko družinsko knjigo so predstavili (z leve): zgodovinar dr. Stane Granda, arhivist mag. Tone Krampač, pravnik dr. Lovro Šturm in dr. Tanja Ozvatič, ravnateljica Mohorjeve.

»in pago Veldes (Bled) subditi huebani arcis Veldensis (Blejski grad): paterfamilias Michael Widiz 66. annorum. uxor Maria 53. liberi Agnes 13. Ursula 8. famulitium Joannes Weuz 26. Maria Godizin 25. Ursula Maroltin 20. caelibes.« Kar pomeni (približno): v kraju

Bled so tile podložniki Blejskega gradu: gospodar Michael Vidic, 66 let, žena Marija, 53, hčeri Neža, 13, in Uršula, 8. Posli: Janez Bevc, 26, Marija Godčevka, 25, Uršula Marolt, 20, vsi samski ... In ne nazadnje: natis knjige je s svojo donacijo omogočil v Kranju rojeni ameriški

Slovenec Borut Prah, strokovnjak za računalništvo, živel je v Silicijevi dolini. Izida knjige žal ni dočkal, umrl je 1915. Na predstavitvi v polni knjigarni Mohorjeve je bil navzoč le s fotografijo ... Toliko o dogodku, o knjigi več naslednjic v našem knjižnem feljtonu.

Začel se je Socialni teden

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Kranj – Od 22. septembra do 1. oktobra pod okriljem nevladne organizacije Socialna akademija poteka Socialni teden 2016. V Sloveniji se dogaja že osmič, po vsej državi pa se bo pod geslom Slovenija moja država zvrstilo več kot 40 različnih dogodkov, nekateri tudi na Gorenjskem. Njihov namen je spodbujati posameznike k družbeni odgovornosti in aktivnemu državljanstvu.

Prvi bo že drevi ob 20. uri, ko župnija Šenturška Gora prireja filmski večer s p. Andražem Arkom. V sredo, 28. septembra, bo ob 19. uri

v Domu krajanov v Šenčurju razprava Kdo je Slovenec, ki jo bo vodil Janez Cimperl. V radovljiški knjižnici pa bo v četrtek, 29. septembra, ob 19.30 okrogla miza Individualizem vs. kolektivism, na kateri bodo sodelovali Rok Novak, dr. Žiga Turk in Ožbej Peterle. V petek, 30. septembra, v Domu krajanov v Šmarci pripravljajo simpozij France Tomšič in njegov čas, ki se bo začel ob 9. uri. Organizirajo ga Društvo Demos na Kamniškem, Društvo sv. Jakob, Krajevna skupnost Šmarca in drugi soorganizatorji pod pokroviteljstvom Občine Kamnik.

Na Fakulteti za zdravstvo Jesenice doktorski študij

Jesenice – Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je Fakulteti za zdravstvo Jesenice potrdila akreditacijo doktorskega študija Zdravstvene vede (3. bolonjska stopnja). Študentje se bodo na prvi tovrstni študij pri nas lahko vpisali v študijskem letu 2017/2018. »Akreditacija doktorskega študija je velik mejnik v našem razvoju, kjer smo vse od začetka delovanja – ravno v septembru namreč obeležujemo deseto obletnico akreditacije prvega študijskega programa – vseskozi uresničevali vizijo vodilne fakultete na področju zdravstvene nege, promocije zdravja, menedžmenta in kakovosti v zdravstvu v Sloveniji,« je povedala dekanja, izr. prof. dr. Brigita Skela Savič.

Vedno je ravnal po svoji vesti

Avtorica Rosvita Pesek je na Gorenjskem glasu predstavila knjigo o dr. Francetu Bučarju, enem od očetov ustave samostojne Republike Slovenije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – »Bil je svojeglav, nepopustljiv, trmast, discipliniran in bojevit. Izvrsten mislec širokih obzorij. Taktik in analitik. Kristjan. Velik Slovenec in prepričan Evropejec.« S temi besedami je Franceta Bučarja (1923–2015), slovenskega državnika in politika, označila Rosvita Pesek, avtorica knjige o njegovem življenju z naslovom Bučar na sredini predstavitvi knjige v avli Gorenjskega glasa. Gre za obsežno delo na več kot 650 straneh, izšlo je pri Mohorjevi založbi, ki je na tak način proslavila svojo 165-letnico kot najstarejša slovenska založba, se poklonila 25-letnici osamosvojitve Slovenije in pa Francetu Bučarju, njegovemu duhu. To je sicer že tretja knjiga Rosvite Pesek v zbirki Kako so gradili državo, ki jih je izdala Mohorjeva založba.

Rosvita Pesek si je za predstavitev vzela dovolj časa – kot natančna, prepričljiva in poglobljena pripovedovalka Bučarjevega življenja, gorenjskega rojaka iz Bohinjske Bistrice. V Gorenjskem glasu smo to njeno delo obsežneje že predstavili ravno pred kratkim, ko je imela predstavitev v državnem zboru, zato le povzemimo. France Bučar je bil

gojenec 'škofovih zavodov', kjer je po lastnih besedah dobil temeljno infrastrukturo za svojo življenjsko pot, bil je partizan, zatem leto dni zaposlen v Udbi, vladni in skupščinski birokrat, profesor na pravni fakulteti, disident, ki to nikakor ni želel biti, bil je eden od avtorjev 57. številke Nove revije pa znameniti potnik v Strasburgu, zaradi česar si je prislužil naziv 'narodni izdajalec'. Bil je prvi delegat med 240 demokratično izvoljenimi v republiško skupščino, tisto skupščino, ki je ustvarila zakonodajne podlage za samostojno Slovenijo in tisto, ki je po Bučarjevih besedah,

izrečenih ob inavguraciji, končala državljansko vojno. Tlakoval je pot novi ustavi Republike Slovenije in velja za njenega očeta.

Bučar se je, vse odkar je stopil v politiko, hotel sam odločiti. Delal in mislil je do zadnjega. Je bil pa o aktualnih političnih temah pripravljen razpravljati tudi z ljudmi, ki jih osebno ni poznal. Takšna je bila izkušnja Marjana Weiseissna, udeleženca predstavitve, ko je Bučarja pred leti ogovoril 'na ulici', pri Bučarju pa je njegovo razmišljanje o državljanjski vojni – se je ta končala ali šele začela? – zdelo tako zanimivo, da ga je povabil kar k

sebi. Še danes je Weiseissnu žal, da ga ni obiskal.

Knjiga ni pomembna samo kot dokument preteklega časa, ampak je aktualna tudi za sedanje dni. Rosviti Pesek je Bučar namreč dovolil vpogled v dnevnik, ki ga je pisal v letih 1992 do 1996 in samo ti zapisi veliko povedo o politiki, ki slovensko politiko krmarijo še danes. Pisanje pa ni bilo lahko delo, kot je še poudarila avtorica: »Ne zaradi tega, ker je Bučar živel dolgo življenje in dočkal častitljivih 92 let, pač pa zato, ker so bili izzivi, pred katere je bil postavljen, tako zelo veliki.«

Rosvita Pesek na predstavitvi knjige o Francetu Bučarju na Gorenjskem glasu / Foto: Tina Dokl

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MARJETA ROBIČ z Bohinjske Bele.

Zasledujejo koristi otrok

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v torek na Brdu skupaj z ministrstvom za pravosodje pripravilo strokovni posvet o tem, kaj prinaša predlog družinskega zakonika in morebitne nove rešitve na področju posvojitve in urejanja razmerij med starši in otroki po razpadu življenjske skupnosti.

MATEJA RANT

Brdo pri Kranju – V javni razpravi o predlogu družinskega zakonika, ki je trajala tri mesece, so na ministrstvu za delo prejeli številne predloge. Zato so v želji, da bi predlog zakonika prinesel najboljše zakonodajne in sistemske rešitve, pripravili že drugi strokovni posvet, v okviru katerega so želeli slišati zlasti mnenje strokovnjakov s področja socialnega dela ter pravne in sodne stroke o rešitvah, ki jih prinaša predlog družinskega zakonika na področju posvojitve in urejanja razmerij med starši in otroki po razpadu življenjske skupnosti.

Potrebna sodobna družinska zakonodaja

Kot je v uvodu poudarila ministrica za delo, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak, Slovenija potrebuje sodobno družinsko zakonodajo. Zato so na posvetu med drugim spregovorili o možnih novih predlogih, kot je na primer skupno varstvo in vzgoja otrok oziroma tako imenovano skupno starševstvo kot pravilo. Predlog družinskega zakonika po besedah ministrice prinaša številne novosti. »Vsaka od njih je premišljena, saj smo poskušali slediti realnim spremembam v družbi.« Po novem naj bi tako o posvojitvah odločalo sodišče na predlog centra za socialno delo. Glede tega je državna sekretarka na ministrstvu za pravosodje Tina Breclj opozorila, da bo zaradi prenosa pristojnosti potrebna kadrovska

Na Brdu se je v torek odvijal strokovni posvet o tem, kaj prinaša predlog družinskega zakonika in morebitne nove rešitve na področju posvojitve in urejanja razmerij med starši in otroki po razpadu življenjske skupnosti. V ospredju (od leve proti desni): Tina Breclj, Vlasta Nussdorfer in Anja Kopač Mrak. / Foto: Tina Dokl

okrepitev in reorganizacija okrožnih sodišč, obenem pa bo treba zagotoviti tudi dodatna sredstva in dovolj dolg rok za implementacijo sprememb. Prav tako bodo nujne spremembe zakonodaje na tem področju.

Ena pomembnejših novosti v predlogu družinskega zakonika je tudi, da lahko skupaj posvojita otroka ne le zakonca, temveč tudi zunajzakonska partnerja, ki živita v zunajzakonski skupnosti. Predvidena je še možnost posvojitve otroka s strani starih staršev, če otrok nima živih staršev. Prav to predlogo je največ polemik, je opozorila ministrica. Pri tem je po njenem prepričanju treba zasledovati največje koristi otroka, zato je treba urediti razmerja in družinske vezi

do ostalih družinskih članov ter razrešiti tudi vprašanje dedovanja.

Posvojitve delijo javnost

Področje posvojitve po besedah Anje Kopač Mrak že od prvega predloga družinskega zakonika deli javnost. »Zagotovo je ta problematika takšne vrste, da je o njej treba doseči čim širše družbeno soglasje, obenem pa še posebej slišati glas stroke.« Opozorila je, da veljavni zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih kot tudi predlog družinskega zakonika urejata samo popolno posvojitve, s katero se otrok popolnoma izloči iz rodbine naravnih staršev in povsem preide v rodbino posvojiteljev, v kateri dobi položaj naravnega otroka posvojiteljev

z vsemi pravicami in obveznostmi v razmerju do posvojitelja in do njegovih sorodnikov. Po mnenju ministrice bi bilo zato morda treba razmisliti tudi o uvedbi odprtih posvojitve; pri tem, kako in na kakšen način takšne posvojitve izpeljati, pa bo ključno mnenje stroke.

Tudi varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je opozorila, da v primeru posvojitve s strani starih staršev popolna posvojitve izniči eno linijo sorodstva, zato glede tega svetuje trezen razmislek. Zgolj v izjemnih primerih je po njenem sicer treba dopustiti tudi to možnost. Ob tem pa si želi, da bi pri odločanju resnično veljavo dobila stroka in da vsaka njena odločitev ne bi bila podvržena javnim spraševanjem.

Daljnovid odsej polno obratuje

1. stran

Izvedel je postopke javnega naročanja, umeščanja v prostor, pridobivanja dovoljenj in samo gradnjo znotraj finančnih okvirjev. »Nič od tega ni enostavno. To so veliki izzivi, ki za premagovanje zahtevajo odločno vodenje, znanje, sposobnost sklepanja dogovorov in pa seveda močan kolektiv,« je povedal.

Župan Železnikov Anton Luznar je poudaril, da nov daljnovid z dvostranskim napajanjem prinaša bolj

zanesljivo in kakovostno oskrbo z električno energijo: »Dvostransko napajanje je zelo pomembno ob naravnih nesrečah, daljnovid pa je najbolj pomemben za gospodarstvo, tako za industrijo kot za razvoj turizma in smučišča na Soriški planini.« Zaradi zapletene in zahtevne zakonodaje ter tudi zaradi želja in zahtev občanov je umeščanje daljnovoda v prostor trajalo kar nekaj let, a kot je dejal župan Luznar, so predstavniki lokalne skupnosti in Elektra Gorenjska znali poslušati drug

drugega in iskati rešitve, sprejemljive za obe strani. Tudi Občina Bohinj je bila po besedah župana Franca Kramarja, ki ga zaradi zadržanosti na včerajšnji slovesnosti ni bilo, pri omogočanju projekta kooperativna, saj se zavedajo njegove pomembnosti. »Nov daljnovid je tudi za naše kraje velika pridobitev. Z dobro elektrifikacijo se poveča možnost gospodarskega razvoja, kar je bistveno za vsako lokalno skupnost,« pravi.

V Elektru Gorenjska so postregli še z nekaterimi

zanimivostmi o novem daljnovidu. Za pravico gradnje 19-kilometerskega daljnovoda so sklenili služnostne pogodbe s 196 lastniki in sedmimi agrarnimi skupnostmi. Celotna površina območja za izvedbo gozdnih posekov je bila 62 hektarjev, od tega 43 hektarjev v občini Železniki in 19 v občini Bohinj. Količina bruto lesne mase na celotni trasi je 23.756 kubičnih metrov. Daljnovid sestavlja 115 stebrov, skupna dolžina priključenih kablovodov pa znaša 1427 metrov.

k

KOMENTAR
ANA ŠUBIC

Devet let kasneje

Ravno sem zadelala ena vrata v kleti, skozi katere je že tekla voda, je odrgalo druga vrata in v trenutku sem bila v do vratu v vodi.« To je le ena od mnogih pretresljivih pripovedi, ki smo jih 18. septembra 2007 slišali v Železnikih, ko so jih prizadele katastrofalne poplave. Obupani in prestrašeni domačini so si, potem ko so za silo uredili bivanjske razmere, želeli le eno – da bi bili čimprej varni pred poplavami.

Priznati je treba, da je država v letih po poplavah kar precej storila na urejanju vodotokov, zgradili so tudi številne zaplavne pregrade, a kaj ko so te že nekaj časa polne. Polne pregrade pa domačine vse bolj jezijo, zato da so se ponekod praznjenja lotili kar občina in krajevne skupnosti. Na ministrstvu sicer pravijo, da na vodotokih izvajajo redna vzdrževalna dela v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. A teh je zadnja leta občutno premalo.

Kar pa se tiče zagotovitve celovite poplavne varnosti, pa je ta danes, devet let po poplavah, še vedno le na papirju. Oziroma še to ne, saj so, kot so nam ta teden pojasnili na okoljskem ministrstvu, še vedno v fazi projektiranja za pridobitev gradbenega dovoljenja za prvo fazo vodnih ureditev od Alplesovega do Dolenčevega jezusa. Do gradnje naj bi prišlo prihodnje leto, a le če bodo za-

gotovljena finančna sredstva iz kohezijskega sklada ...

Po najbolj optimističnem scenariju se bo torej začelo graditi deset let po poplavah, kakršnih v Železnikih ne pomnijo. Očitno so v Ljubljani pozabili, kako grozovite posledice so pustile za sabo: terjale so tri smrtne žrtve, prizadetih je bilo 325 stanovanjskih objektov, ogromno škode je bilo na komunalni infrastrukturi ... Že do sprejema državnega prostorskega načrta je prišlo šele šest let po poplavah – leta 2013, čeprav so ga objubljali že za leto 2010. Vleče se tudi projektiranje protipoplavnih ukrepov, čeprav se zavedamo, da gre za zelo zahtevno nalogo. Kljub temu pa je za nekoga, ki živi ob vodi, nerazumljivo, da so postopki tako dolgotrajni, je kritičen tudi župan Železnikov Anton Luznar. A kot pravi, so se domačini očitno sprijaznili in upajo, da bodo enkrat vendarle spet mirno spali. Sam je kljub vsemu optimističen, da bo do izvedbe protipoplavnih ukrepov vendarle prišlo kmalu, saj da imajo zelo dobre možnosti za sredstva iz finančne perspektive 2014–2020. Brez teh pa glede na veliko luknjo v državni blagajni tako ali tako ne bo nič: prva faza je namreč ocenjena na okoli 13 milijonov evrov, celotna investicija vključno z zadrževalnikom pod Sušo, ki naj bi ga po trenutnih napovedih začeli graditi čez dve leti, pa 21 milijonov.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Lani dobro, a letos še bolje

V največjih gorenjskih turističnih krajih – na Bledu, v Kranjski Gori in v Bohinju – so zadovoljni z letošnjo poletno turistično sezono.

MATEJA RANT, MARJANA AHAČIČ, ANDRAŽ SODJA

Bled – Potem ko so se na Bledu že lani razveselili rekordne poletne turistične sezone, se letos lahko pohvalijo še z boljšimi rezultati. »Številke za avgust sicer še niso dokončne, a po prvih podatkih kaže, da je bilo število nočitev od junija do konca avgusta v primerjavi z enakim obdobjem lani večje za tri do pet odstotkov,« je nadvse zadovoljen direktor Turizma Bled Jaka Ažman. Dobro zasledene so bile tudi zasebne sobe, kjer so letos v primerjavi z lani ustvarili kar za pet do osem odstotkov več nočitev, medtem ko se je število nočitev v hotelih povečalo za tri odstotke. Največ gostov prihaja iz Velike Britanije in Nemčije pa tudi Slovenije in Avstrije. »Zanimivo je, da imajo domači in avstrijski gosti očitno enake preferen- ce do turističnih namestitvev,

saj oboji največ povprašujejo po zasebnih sobah,« je razkril Ažman. Gostje so poleti do zadnjega kotička napolnili tudi blejski kamp, v katerem so prednjačili turisti z Nizozemskega in iz Belgije pa tudi Nemčije, Italije in Velike Britanije. Po Ažmanovih besedah so letos posebno presenetili francoski gostje, ki so samo v hotelih ustvarili za 11 odstotkov več nočitev kot lani.

Kranjska Gora z izjemno sezono

Podobno zadovoljni so tudi v Kranjski Gori. »Vrhunec sezone je za nami, čeprav ta še ni končana, saj se, če bo lepo vreme, v Kranjski Gori nadejamo dobrega obiska še globoko v jesen,« je optimističen direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber. »Zadnjih podatkov sicer še nimamo, a do avgusta smo beležili skoraj deset odstotkov več turistov kot v

enakem obdobju lani, njihova struktura pa je enaka kot že nekaj let doslej. Tretjina je domačih gostov, med tujci je največ Italijanov, ki so letos za malenkost prehiteli Angleže, narašča število Nemcev, Angležev in Hrvatov, zanimiv je izjemen porast števila južnokorejskih turistov.« Gostje v destinaciji poleti ostajajo povprečno 2,2 dneva, pozimi nekaj več, 3,1 dneva. Posebej domači gostje so se vse poletje aktivno udeleževali številnih prireditev, ki so jih pripravili tako v Kranjski Gori kot v Mojstrani, obiskovalci pa so bili posebej navdušeni nad jezerom Jasna, kjer so pred začetkom sezone na novo uredili še poletno teraso, garderobe in gostinjsko ponudbo. Številne dodatne goste je v dolino privabila tudi urejena Planica, katere obisk je v poletnih mesecih presegel pričakovanja. Novi kamp v Martuljku

še potrebuje sezono ali dve, da se dokončno usidra v zemljevid turistične ponudbe Zgornjesavske doline. V Kranjski Gori v prvih tednih po poletnih počitnicah največ stavijo na goste, ki jih v dolino pripelje želja po kolesarjenju, kasneje jeseni pa tradicionalno na planince.

Vogel podrl rekord

V Bohinju so s poletno sezono zadovoljni, čeprav statističnih podatkov za avgust še nimajo. V prvi polovici leta so zabeležili deset odstotkov več nočitev kot v istem obdobju lani, in sicer pet odstotkov več domačih in 14 odstotkov več tujih. Še vedno prednjačijo domači gostje, ki so ustvarili 46 odstotkov vseh nočitev, sledijo hrvaški, nemški, britanski, madžarski in italijanski gostje. Polanski rekordni sezoni pa pričakujejo letos še boljše zasedenost. Podaljšala se je tudi doba bivanja,

V Kranjski Gori so letos nadaljevali urejanje okolice jezera Jasna, kamor so se v vročih poletnih dneh zgrinjale množice turistov. / Foto: Gorazd Kavčič

predvsem tujih gostov, tako da ta sedaj znaša v povprečju 2,7 dneva. Avgusta je rekord podrl Vogel, kamor so prepeljali nekaj manj kot 40 tisoč obiskovalcev, kar je skoraj 15 odstotkov več kot v lanskem rekordnem avgustu in kar 66 odstotkov več od avgustovskega povprečja zadnjih 15 let. S tem so presegle tudi vse zimске mesece zadnjih let, samo v februarju leta 2007 in 2008

so prepeljali več potnikov. »Do konca avgusta smo letos našli že skoraj 186 tisoč obiskovalcev, kar je skoraj toliko kot lani v vsem letu (189 tisoč), pa čeprav se letos januarja zaradi pomanjkanja snega skorajda ni dalo smučati. Poletna sezona bo tako že drugo leto zapored po obisku presešla zimsko sezono,« pojasnjuje predsednik uprave Boštjan Mencinger.

Kolesarski izlet po Bohinju

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Zgornjegorenjska razvojna agencija Ragor je v sodelovanju z Občino Bohinj ob Evropskem tednu mobilnosti pripravila v torek kolesarski izlet – Kolesarska doživetja po Bohinju. Namen dogodka je bil opozoriti na pomen trajnostnih načinov potovanja in alternativnih oblik mobilnosti v povezavi z njihovimi pozitivnimi vplivi na zdravje. Dogodek je vključeval vodeno kolesarjenje z izkušenim kolesarsko-turističnim vodnikom po Kolesarski poti Bohinj, med postanki

v vaseh Ribčev Laz, Stara Fužina in Studor pa je vodnik udeležencem predstavil bogato naravno in kulturno dediščino tega območja. Ob postanku v centru TNP Bohinjka so jim predstavili tudi obsežno tematiko trajnostne mobilnosti na zavarovanih območjih narave. V okviru projekta Parkiraj in doživi naravo so predstavili tudi sistem info točk trajnostne mobilnosti in dve novi izposojevalnici koles – v agenciji Hike & Bike v Bohinjski Bistrici in v centru TNP Bohinjka v Stari Fužini, kjer bo skupno na voljo 14 koles s pripadajočo opremo.

Med kolesarjenjem po Bohinju

Dan odprtih vrat muzeja starih sadnih sort

Tunjice – Člani Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice vabijo v nedeljo, 25. septembra, med 9. in 18. uro na dan odprtih vrat svojega muzeja starih sort na Prevali (ob cesti Tunjice–Komena). Ob 14.30 bodo pripravili krajši blagoslov letošnjih del članov društva v sadovnjaku.

Energetska sanacija Doma Bohinj

Center šolskih in občinskih dejavnosti (CŠOD) Slovenije je v ponedeljek podpisal pogodbo za energetske sanacije Doma Bohinj, ki jo v pilotnem projektu energetske prenove stavb v državni in občinski lasti po modelu energetskega pogodbeništvu financirata Evropska unija in Petrol.

ANDRAŽ SODJA

Ribčev Laz – Kot je pojasnil državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo Klemen Potisek, s pomočjo evropskih sredstev želijo vzpostaviti celovit sistem energetske prenove javnih stavb. »Do leta 2020 bo vsako leto na voljo dvajset milijonov evrov, s prenovami pa naj bi po istem vzorcu nadaljevali tudi v prihodnje. Program se začne izvajati s pilotnimi projekti energetske prenove Doma Bohinj, sodišč v Celju, Murski Soboti in Slovenj Gradcu ter objekta pravosodne in državne uprave v Šmarju pri Jelšah. Z njihovo izvedbo bomo ugotavljali, ali je sistem dobro postavljen in se lahko lotimo ciklične izvedbe projektov, pri čemer bodo prednost imeli objekti z največjim potencialom za izboljšanje energetske učinkovitosti.«

V Domu CŠOD Bohinj poteka obsežna prenova, ki se je začela pred nekaj meseci, v okviru projekta energetske prenove pa bodo zamenjali energent, in sicer bodo s kurilnega olja prešli na lesne sekance in toplotno črpalko, obnovili bodo fasado

in zamenjali stavbno pohištvo. Končni rezultat sanacije naj bi bil prihranek, saj naj bi se po pojasnilu Petrola, ki bo kot zasebni partner opravil energetske sanacije v zameno za 15-letno koncesijo, stroški energije in vzdrževanja s sedanjih okoli 56 tisoč evrov letno znižali na okoli 12 tisoč. Kot je pojasnil predstavnik Petrola Jože Torkar, koncesija v tem primeru pomeni, da bo prvih 15 let večina prihranka šla Petrolu, s čimer bodo pokrili vložek v

sanacijo in vzdrževanje novega sistema, nato bodo prihranki ostali CŠOD. Celovita energetska prenova doma Bohinj bo stala 714 tisoč evrov, od tega bo iz evropskih sredstev zagotovljenih 325 tisoč evrov, zasebni partner bo investiral 350 tisoč evrov, preostanek pa bo dodal CŠOD. Izvedba se bo začela takoj, projekt pa naj bi bil zaključen spomladi 2017. Podpisa pogodbe se je udeležil tudi državni sekretar na ministrstvu

za izobraževanje, znanost in šport Tomaž Baloh, ki je poudaril pomen energetske sanacije in izobraževanja o trajnostni rabi energije za prehod v nizkoogljično in energetske učinkovito družbo. S tem se strinja tudi vršilka dolžnosti direktorice Centra šolskih in občinskih dejavnosti Alenka Kovšca, ki je prepričana, da bodo na dejanskih primerih lažje poučevali otroke o ustvarjanju pogojev za energetske učinkovite družbe.

Ob podpisu pogodbe o energetske sanaciji Doma Bohinj

Bornovi so še kako prisotni

Knjiga Bornovi v Trziču dr. Bojana Knfice je naletela na izreden odziv. Bile so pohvale in bila je ena kritika v zvezi s povzeto denacionalizacijo, ki jo je podal Tone Anton Jazbec.

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Pollakov salon v Trziškem muzeju je bil pred dnevi premajhen za vse, ki so želeli prisluhniti predstavitvi knjige Bornovi v Trziču: Pričevanja o življenju trziških baronov. Avtor knjige dr. Bojan Knific je ob

članih rodbine Born skušal čim bolj celostno predstaviti življenje v Trziču in njegovi okolici v času, ko so v kraju živeli in delovali Bornovi – od leta 1891, ko je v Trziču prišel Julius Born, pa do druge svetovne vojne, ko je njegove potomce iz Trziča pregnala vojna vihra. Obravnava

načina življenja v tem obdobju je posvečenih več kot 350 strani, dodane so štiri strani o sledih, ki so jih v sodobnosti pustili Bornovi v Trziču in okolici, in pa manj kot ena stran, kjer so nakazane začetne poti v zvezi z denacionalizacijskim postopkom Bornovega premoženja. Kot je

povedal Knific, besedilo temelji na literaturi, časopisnih člankih, ohranjenih listinah in ustnih pričevanjih – slednja so po njegovem mnenju najdragocenejša in tudi najboljše, saj najzgovorneje orisujejo življenje v obravnavani dobi.

Toneta Antona Jazbeca je zmotil zapis o denacionalizaciji. Povzel je pisno, da je primer denacionalizacije po dr. Carlu Bornu prevzel leta 1999 kot tedaj edini pooblaščenec in da so mu vse do leta 2013 Bornove dedinje napisale in podpisale 70 pooblastil izključno za vodenje denacionalizacije ter da ima v zvezi s tem zbrano dokumentacijo v 80 fasciklih. Knific ga v knjigi ne omenja, Jazbec pa oporeka več avtorjevim navedbam, med drugim gre po njegovem za netočno povzemanje upravljanja Bornovih gozdov, kot največjo nepravilnost pa omenja navedbo,

V knjigi je 368. stran namenjena denacionalizacijskim postopkom Bornovega premoženja. Navedbe o tem so zmotile Toneta Antona Jazbeca.

da naj bi v tem času denacionalizacijo naredil Alexander Ortner, Elizabethin sin. Še največ je prek osebnih stikov Jazbec sodeloval s hčerka Carla Borna, Elizabeth in Mario ter Mariino hčerko Mileno. Iz arhivov je pridobil listine, ki so bile ključne za vračanje Bornovega premoženja, to je vrnitev parcel v naravi in izplačilo odškodnin, še dodaja Jazbec. Knjiga je izdana, Jazbec pa bo, kot je še povedal, razmislil o tem, kako bo ukrepal.

Bojan Knific je poudaril, da gre za etnološko delo, ki ne predstavlja le ene plati medalje, temveč prav prek različnih in ponekod tudi nasprotujočih si pričevanj kaže spomine, ki so se

ohranili med ljudmi: »Zanem iskreno hvaležen vsem, ki so jih prispevali. Sogovorniki so v knjigi tudi navedeni, nekaj krajših izjav je skladno z etiko etnološkega raziskovanja označenih z oznako 'anonimno'. Za spomine, gradivo, fotografije sem še prav posebno hvaležen živim članom rodbine Born, ki so se brez izjem prijazno odzvali povabilu k sodelovanju.«

Knjigo je izdala založba Narava, njen izid pa omogočila vnukinja Carla Borna Isabella Gruber, sestra že omenjenega Aleksandra Ortnerja. Bila je na predstavitvi knjige in povedala je, da si je želela, da se sled rodbine Born ohrani tudi na papirju.

Isabella Gruber in Bojan Knific sta predstavila knjigo v Pollakovem salonu.

Prva Podjetniška akademija

Zaradi velikega zanimanja bo danes še en informativni dan.

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Pri Ljudski univerzi (LU) Trzič so v okviru iniciative TrzičPodjeten.si že v začetku leta začeli z organizacijo Kreativnih podjetniških večerov na različne podjetniške teme. Kot je povedala direktorica LU Trzič Metka Knific, gre do zdaj še korak dlje in bodo organizirali Podjetniško akademijo. »Gre za intenziven podjetniški izobraževalni program, kjer ne boste le poslušali uspešnih podjetniških zgodb, ampak jih boste tudi sami ustvarjali,« sporoča Knifičeva tistim, ki vas podjetništvo zanima. Podjetniška akademija se bo začela v torek,

4. oktobra. Glavni mentor bo predavatelj in direktor zavoda Uspešen podjetnik Tomaž Stritar, ki bo vodil devet delavnic, tri pa bodo izvedli drugi strokovnjaki s tega področja. Projekt bo finančno omogočila Občina Trzič, organizirala pa LU Trzič. Vsak udeleženec bo sicer moral pred udeležbo plačati dvajset evrov, znesek pa mu bodo vrnil na koncu programa, vendar samo v primeru vsaj 80-odstotne udeležbe na akademiji. Pogoj je, da so udeleženci prebivalci Občine Trzič.

V ponedeljek so imeli v zvezi s tem že prvi informativni dan, odziv je bil nad pričakovanji. »Prišli so tako

posamezniki, ki še razmišljajo o poti podjetništva, kot tisti, ki že imajo svoje podjetje in bi radi prevetrili svoj poslovni model. En delodajalec je poslal enega od svojih zaposlenih po nova znanja. Tomaž Stritar je povedal, da so ljudje polni podjetniških idej in da so dejansko pripravljeni vložiti veliko truda v to, da bi jim uspelo v svetu podjetništva. Prišlo je več žensk, večinoma pa so bili posamezniki, stari med 25 in 50 let,« je povzela Metka Knific. Prav zaradi velikega zanimanja bodo izvedli še en informativni dan danes od 14. do 16. ure v prostorih LU Trzič.

Odpisali so stare terjatve

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na zadnji seji kranjskega mestnega sveta je bilo precej polemike glede predloga župana Boštjana Trilarja, da odpisajo enajst neizterljivih terjatev. Kot je pojasnila vodja Urada za splošne zadeve Mateja Koprivec, je v knjigovodskih evidencah Mestne občine Kranj in družbe Domplan, ki za

občino vodi terjatve iz naslova najemnin, nekaj odprtih terjatev, ki so stare petnajst let in več in jih zaradi neunovčljivosti premoženja ni bilo mogoče izterjati. »Vsi postopki so bili izčrpani, terjatve so zastarane,« je svetnikom, ki so se spraševali, zakaj niso neplačnikov izterjali prej, pojasnila Mateja Korošec. »Naša pravna služba je preverila vse

možnosti izterljivosti, zato smo mestnemu svetu predlagali odpis. Skupni znesek teh terjatev je 95 tisoč evrov, izhajajo pa iz naslova kreditov, ki jih je dajala občina. Stare so tudi do dvajset let, občina pa takrat teh terjatev ni zavarovala in zato so neizterljive,« je povedal župan Boštjan Trilar, svetniki pa so nato vendarle sprejeli sklep o odpisu.

www.voda-radovljica.si

Z naložbo nadgradnje vodovodnega sistema do bolj kakovostnega življenja v občini Radovljica

V sredo, 21. septembra 2016, so na Občini Radovljica na novinarski konferenci predstavili naložbo Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop. Cilj naložbe je dolgoročno zagotavljanje kakovostne in neoporečne vodooskrbe za prebivalce občine Radovljica.

Zupan Ciril Globočnik je novinarjem predstavil obseg ter cilje projekta in poudaril, da bo občina Radovljica s to strateško pridobitvijo z vodo preskrbljena vsaj za naslednjih 50 let.

Matija Žiberna, direktor bodočega upravljavca novega vodovodnega sistema, Komunale Radovljica, je na konferenci pojasnil: »Poleg hidravličnega izboljšanja omrežja Radovljica z izgradnjo 2.470 metrov novega vodovoda je pomembna pridobitev naložbe tudi nova dezinfekcijska naprava, ki bo omogočala pripravo vode na višjem nivoju.« Nova dezinfekcijska naprava bo delovala na podlagi ultravijolične tehnologije, kar pomeni, da za zagotavljanje mikrobiološke ustreznosti pitne vode ne bo potrebno več dodajati dezinfekcijskih sredstev. Žiberna ob tem dodaja: »Ker pa na vodnem zajetju Ovcje jame v občini Gorje zaenkrat še vedno uporabljajo klor kot dezinfekcijsko sredstvo, bo lahko tudi v prihodnje prihajalo do tega, da bo voda imela rahel

vonj po kloru. Upamo, da bo vodarna za pripravo pitne vode kmalu zgrajena tudi na vodnem viru.«

»Hidravlična nadgradnja vodovodnega sistema bo omogočila, da se izognemo težavam s pomanjkanjem vode tudi ob sušnih obdobjih, predvsem v višje ležečih etažah večstanovanjskih objektov,« je še povedal Matija Žiberna, direktor Komunale Radovljica.

Naložba Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop bo omogočila zagotavljanje kakovostne in nemotene vodooskrbe v občini Radovljica, kar bo pripomoglo h kakovostnejšemu življenju prebivalcev.

Nadgrajen vodohran Ledevnica z novo dezinfekcijsko napravo.

Pitna voda Radovljica

Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop

NALOŽBO SOFINANCIRATA REPUBLIKA SLOVENIJA IN EVROPSKA UNIJA IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA.

Dosegli dogovor o Krvavcu

◀ 1. stran

Sledil je sestanek župana in njegove koalicije z opozicijskimi svetniki, ki jih sestavljajo svetniki Liste za vas, SDS, Liste obrtnikov, podjetnikov in turizma ter Liste Tudi mi smo del vas, na katerem pa dogovora o nadaljnjem delu občinskega sveta niso dosegli. Opozicija je obravnavo devetih predlaganih točk (med katerimi sicer ni bilo vprašanja lastništva RTC Krvavec) zahtevala na naslednji redni seji, v nasprotnem primeru pa ponudila svoj odstop.

Tudi zato je bila zahteva za sklic izredne seje nekoliko presenetljiva, a kot kaže, je bil pritisk zainteresiranih za nakup podjetja prevelik. Kot so zapisali v utemeljivih zahtevah, so se za sklic od-

sporočilu predstavnika zainteresiranih skupin, Andreja Kosca. Zato nikakor ne želimo preprečiti nadaljnjih postopkov k oddaji nezavezujoče ponudbe, če je izražen nedvoumen interes zainteresiranih skupin: obrtnikov in podjetnikov, zaposlenih RTC Krvavec ter pašnih skupnosti, kot je navedeno v sporočilu g. Kosca,« so še zapisali. Andrej Kosce je bil prisoten tudi na sami seji, kjer je še enkrat poudaril razočaranje, ker svetniki že prej niso uspeli doseči dogovora, saj je, kot pravi, toliko različnih akterjev izredno težko posesti za skupno mizo.

Po besedah župana Franca Čebulja bo odločitvi o nakupu RTC Krvavec sledil podroben pregled in cenitev podjetja ter priprava potreb-

Občina Cerklje se skupaj s konzorcijem podjetnikov podaja v nakup RTC Krvavec. / Foto: Gorazd Kavčič

ločili na podlagi izjav, ki so se pojavile v medijih, da želijo preprečiti oddajo nezavezujoče ponudbe, ter elektronske pošte, ki so jo prejeli od predstavnika zainteresiranih skupin Andreja Kosca. »Tako imenovani opozicijski svetniki se zavedamo strateškega pomena podjetja RTC Krvavec za prebivalce občine Cerklje na Gorenjskem, še zlasti pa za obrtnike ter podjetnike in seveda njihove zaposlene, ki naj bi bili s svojim finančnim vložkom prav tako pripravljeni vstopiti v delež podjetja RTC Krvavec, kot smo bili seznanjeni v elektronskem

ne dokumentacije za oddajo ponudbe sedanjemu lastniku Uniorju iz Zreč. V prihodnjih dneh se bodo svetniki ponovno sestali na zaprti seji, da dorečejo finančni del ponudbe. Kakšen znesek sta občina in konzorcij sponudnikov pripravljena ponuditi za RTC Krvavec, javnosti niso razkrili. O do sedaj znanih številkah so že v sredo razpravljali za zaprtimi vrati.

Še vedno pa ni jasno, ali bo nakup dejansko uspel. Na sredini seji denimo še ni bilo znano, ali jim bo pri Uniorju uspelo doseči podaljšanje roka za oddajo ponudbe.

Pogajanja za nogometno igrišče v Križah

Tržič – V letošnjem proračunu je Občina Tržič namenila dobrih 154 tisoč evrov za nakup parcel za nogometno igrišče in preostale stroške za pripravo projekta. Občinskega svetnika Mladena Novkoviča, ki je med tistimi, ki si že leta prizadevajo za to pridobitev v občini, je tudi na septembrski seji občinskega sveta zanimalo, kako daleč je občinska uprava s tem. Župan Borut Sajovic je ponovil znano, da so svetniki že sprejeli občinski prostorski načrt, s katerim so lokacijo nogometnega igrišča umestili v Križe ob osnovni šoli, s tem se bo razširil obstoječi športni park. Novo v županovem sporočilu pa je, da so opravili cenitve zemljišč in da trenutno potekajo pogajanja z lastniki parcel. »Če bo volja lastnikov parcel za odkup ali najem, potem bomo pridobili pravico do razpolaganja z zemljišči še letos in bomo s projektom lahko nadaljevali,« je še dejal župan.

Hitri zmenki z delodajalci

Pri Območni službi Zavoda za zaposlovanje Kranj so včeraj pripravili dan odprtih vrat z namenom promocije svojih dejavnosti in storitev z glavnim poudarkom na zaposlovanju invalidnih oseb. Trenutno imajo registriranih 6242 brezposelnih, od teh je približno trinajst odstotkov invalidnih oseb.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – En del dneva odprtih vrat so namenili delodajalcem, jim predstavili aktualne ukrepe aktivne politike zaposlovanja ter zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidnih oseb na primeru dobrih praks, družbe CenterKontura in Zavoda Jelša. En del so posvetili hitrim zmenkom med delodajalci in brezposelnimi invalidnimi osebami. Sledili so še sejem informacij, seminar o možnostih zaposlovanja v tujini in okrogla miza Kam in kako po pomoč, kjer so se strokovnjaki z več področij ukvarjali z vprašanji uveljavljanja pravic pri institucijah.

Deset hitrih zmenkov je imela Milka Hace, zastopnica delodajalca Iskra ISD. Povedala je, da je bil njen pristop k razgovorom prilagojen kandidatom z določenimi omejitvami. Pogovorili so se o tem, kakšna delovna mesta jim lahko ponudijo – gre za enostavna dela v proizvodnji, in za katera so tudi primerni. Kandidatka Špela, s katero smo govorili, je povedala, da je brezposelna od januarja, da pa se je na ta razgovor dobro pripravila, tudi s pomočjo Uroša Kopavnika, svetovalca pri Območni

Dan odprtih vrat je Območna služba Zavoda za zaposlovanje Kranj organizirala na svojem sedežu v Kranju, en del tudi na Uradu za delo Jesenice. Na sliki sta Drago Perc in Darja Škrjanc.

službi (OS) Zavoda za zaposlovanje Kranj.

Direktor OS Zavoda za zaposlovanje Kranj Drago Perc je poudaril, da se brezposelnost zmanjšuje, da imajo v njihovi enoti trenutno registriranih 6242 brezposelnih oseb, od teh je približno 13 odstotkov invalidnih oseb. Ana Kapel iz družbe CenterKontura je povedala, da imajo za brezposelne invalidne osebe, ki k njim pridejo z napotivijo zavoda za zaposlovanje, na voljo strokovni tim

– vse s ciljem, da se povečuje njihova zaposljivost in da zaposlitev tudi obdrži. V eni fazi izvajalec zaposlitvene rehabilitacije tudi poda mnenje o posameznikovi delovni sposobnosti, znanjih, delovnih navadah in poklicnih interesih. Vse obravnave so individualno usmerjene, glede na izdane odločbe pa potem kandidati lahko iščejo zaposlitev v običajnih delovnih okoljih, invalidskih podjetjih ali zaposlitvenih centrih, je še poudarila Ana Kapel.

Na voljo so tudi subvencije delodajalcem, npr. k plačam invalidnih oseb, plačilu stroškov prilagoditve delovnih mest, oprostitvev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ... Sicer je aktualne ukrepe politike zaposlovanja širše predstavila Darja Škrjanc iz OS Zavoda za zaposlovanje Kranj, trenutno je odprtih osem javnih pozivov delodajalcem za zaposlovanje, tudi kar se tiče zaposlovanja brezposelnih invalidnih oseb in drugih ranljivih skupin.

Izlet, darilo najstarejšim članom

Društvo upokojencev Naklo je pripravilo izlet za svoje najstarejše člane in društvene poverjenice.

JOŽE KOŠNJEK

Naklo – Društvo upokojencev Naklo je posebej pozornostno do svojih najstarejših članov. Zanje vsako leto organizira krajši, njihovim letom in moči primeren izlet, na katerega povabi tudi društvene poverjenice, ki poskrbijo, da na poti ni težav. Letošnji izlet je bil prejšnji teden, nanj pa se je z avtobusom in kombijem odpravilo več kot 60 izletnikov in spremljevalcev. Prva postaja je bila Muljava, rojstni kraj pisatelja Josipa Jurčiča, pisca prvega slovenskega romana Deseti brat. Izletniki so po ogledu filma spoznavali Pajžbarjevo hišo, v kateri se je leta 1844 rodil Jurčič, Krjavljevo kolibo, čebelnjak in razstavno orodje, ki so ga nekdanji uporabljali v »deželi Desetega brata«. Druga postaja izletnikov je bila Stična,

Najstarejši člani Društva upokojencev Naklo na vrtu samostana v Stični / Foto: Jože Košnjek

kjer je bil v programu ogled cerkve in cistercijskega samostana, ki je edini še delujoči samostan »belih menihov«, kot rečejo cistercijanom, v Sloveniji. Obisk Stične ni minil brez postanka

v lekarni, kjer so naprodaj številna domača zdravila znamenitega patra Simona Ašiča, ki je umrl leta 1992 in je nad 70 let prebival v Stični, na pokopališču menihov pa počiva tudi

nakljanski rojak Bartholomeus Pavlin, Matijevčev po domače. Izlet je bil sklenjen z malico pri Marinški v Naklem, kjer je izletnike obiskal tudi župan Marko Mravlja.

Prvi posredovalci že na delu

Kadar je potrebno oživiljanje z defibrilatorjem, so še kako pomembne prve sekunde in minute, zato se v Kranju in okolici poleg opremljenosti z njimi vzpostavlja mreža prvih posredovalcev, ki pa morajo biti za to primerno usposobljeni.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V začetku tedna so Mestna občina Kranj, Zdravstveni dom Kranj, kranjska izpostava Uprave za zaščito in reševanje, Gasilska zveza Mestne občine Kranj, Gasilsko-reševalna služba Kranj, civilna zaščita občine in prostovoljna gasilska društva z območja mestne občine Kranj podpisali dogovor o skupnem delovanju v primerih, ko je potrebno oživiljanje obolelih ljudi z defibrilatorjem.

Zamisel o projektu je nastala pred štirimi leti z namenom, da se vzpostavi sistem učinkovite uporabe polavtomatskih zunanjih defibrilatorjev (AED).

»Odpovedali smo se sredstvom, ki so bila namenjena nakupu reševalnega vozila, ki so ga vedno pomagali kupiti na Mestni občini Kranj skupaj z drugimi občinami, ki jih pokriva kranjski zdravstveni dom. Ocenili smo, da bo ta denar imel boljši namen, če pomagamo

Vodja nujne medicinske pomoči v Kranju Mitja Mohor / Foto: Tina Dokl

Jože Derlink, Lilijana Gantar Žura, Boštjan Trilar in Jernej Hudohmet so podpisali dogovor o skupnem projektu. / Foto: Tina Dokl

pri nakupu AED-jev za prostovoljna gasilska društva, saj s tem pomagamo pri preživetju ljudi, kajti sami imamo do bolj oddaljenih krajev daljše odzivne čase,« je ob podpisu pogodbe poudarila direktorica Zdravstvenega doma Kranj Lilijana Gantar Žura.

Kot je pojasnil predsednik Gasilske zveze MO Kranj Jože Derlink, je ob namestitvi AED-jev pomembno ne le, da se z njimi opremijo tista prostovoljna gasilska društva, ki so bolj oddaljena od centra, pomembno je tudi, da imajo usposobljene ljudi, ki so pripravljeni reševati življenja z opremo AED, saj pri zastoj srca štejejo sekunde.

»S projektom smo začeli na območju, ki ga pokriva Ambulanta nujne medicinske pomoči Kranj. Vedeli smo, da je nujno izobraževanje prvih posredovalcev,

kar je zagotovilo zdravstvo. Prav tako je potrebna osnovna oprema, za kar smo se obrnili na občine. V dogovor so se najprej vključevale bolj oddaljene občine, z obrobja proti centru, in Mestna občina Kranj je enajsta, ki je podpisala dogovor,« je povedal vodja kranjske izpostave Uprave za zaščito in reševanje Jernej Hudohmet, kranjski župan Boštjan Trilar pa se je zahvalil tako pobudnikom projekta kot gasilcem in vsem, ki rešujejo življenja.

Prvi posredovalci morajo namreč najprej opraviti dvodnevni tečaj iz oživiljanja, ki ga organizira in izvede Zdravstveni dom Kranj. Ob koncu tečaja opravijo izpit, s katerim si pridobijo licenco, ki jo morajo nato obnovljati vsako leto. Med tem časom izvajajo tudi redne vaje. Na ta način so prvi posredovalci ustrezno strokovno

usposobljeni in pripravljeni za ukrepanje. Kot je povedal vodja nujne medicinske pomoči v Kranju Mitja Mohor, je trenutno usposobljenih okoli sto dvajset prvih posredovalcev. »Naša želja je, da projekt resnično živi in da se razširi. Do Zgornjega Jezerskega se na primer vozimo okoli 45 minut, in če imate tam srčni zastoj in nihče ne pomaga, je to že usodno. Z vsako minuto, ko se srce ustavi in nič ne naredimo, se zmanjša verjetnost preživetja za deset do dvanajst odstotkov. Zato je smisel prvih posredovalcev ravno v tem, da lahko tam, kjer stanujejo, takoj posredujejo. Nekaj ljudi so že uspešno rešili,« je povedal Mitja Mohor in pojasnil, da imajo na območju, ki ga pokriva Ambulanta nujne pomoči Kranj, letno med trideset in štirideset intervencij s posredovanjem ob srčnem zastoj.

Poudarek dediščini tekstilne industrije

V okviru Dnevov evropske kulturne dediščine med 30. septembrom in 8. oktobrom bodo v Škofji Loki dali poudarek oblačilni kulturi in s tem povezani loški dediščini tekstilne industrije.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Kot pravi koordinatorica Dnevov evropske kulturne dediščine v Škofji Loki Mateja Hafner Dolenc, bo pri izvedbi sodelovalo 14 organizatorjev, med njimi še zlasti velja omeniti vrtec, vse štiri osnovne šole, gimnazijo ter srednjo in višjo šolo za lesarstvo. V osnovnih šolah bodo pripravili projektni teden o oblačilni dediščini, sicer pa lahko pričakujemo razstave, delavnice, tematske večere, predavanja, pohode. Že na prireditvi 30. septembra bodo pozornost namenili dediščini tekstilne industrije, še nekoliko več je bo deležna tovarna Šešir, ki letos praznuje 95 let. Kako se je od nekdanjih cehov do današnje industrije razvijala tekstilna stroka v Škofji Loki, bodo udeleženci lahko med drugim slišali na predavanju zgodovinarja dr. Franceta Štukla. »Kot mi je dejal v pripravi na predavanje, se je tekstilna industrija v Škofji Loki začela s tujim kapitalom, ki se ga takrat nismo ustrašili,« je Hafner Dolenc poudarila eno od predavateljevih misli. Dediščina

tekstilne industrije na Loškem bo predstavljena tudi na več razstavah, ne le v Sokolskem domu, kjer bo odprta do 20. oktobra, pač pa tudi v izložbah lokalov (tudi opuščeni) Mestnega trga, je k tednu dediščine dodala Agata Pavlovec, ki skrbi za likovne razstave v Sokolskem domu.

V petek, 30. septembra, pa bo (neodvisno od tedna kulturne dediščine) potekala Mala Groharjeva slikarska kolonija. Kot je dejal Janez Jocič iz Javnega sklada za kulturne dejavnosti, bo prihodnje leto 50 let od njegove nastanka. »Na začetku je štela od 300 do 400 udeležencev, ki so v Škofjo Loko hodili za ves konec tedna, danes smo obstali pri enodnevni slikarski koloniji. Mnogi danes uspešni slikarji so na njej začeli svojo umetniško pot,« pravi Jocič. Tudi letos bodo nagradili deset najboljših del, še isti večer bodo razstavljeni v Sokolskem domu. V mali galeriji občine so že sedaj razstavljenе karikature Borisa Oblaka, ki bo imel 30. septembra na Mestnem trgu delavnico risanja karikatur.

Blagoslovili bodo novo mrliško vežico

Podgorje – Krajevna skupnost Podgorje vabi na odprtje in blagoslov nove mrliške vežice v Podgorju ter na blagoslov novega križa in prenovljenega krožišča. Praznovanje, ki bo v nedeljo, se bo začelo ob 11. uri s sveto mašo v cerkvi sv. Nikolaja v Podgorju. Maši bo sledila krajša slovesnost pri mrliški vežici, nato pa procesija z banderami do križa. Po uradnem delu bo sledilo druženje pod šotorom z Ansambлом Viharnik.

Sadovi jeseni v besedah

Pri Društvu upokojencev Tržič so torkov večer namenili tradicionalnim Besedarijam. Predstavili so se Janez Mayer, Slavko Bohinc, Ljuba Jakšič, Mojca Sedminek, Marjana Oblak in gost, iranski begunec Hasan Qashqaei.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Za Jesenske besedarije tržičkih upokojencev je izbrane avtorje navdušila Tanja Ahačič, v knjižico pa njihove pesmi, zgodbe, osebne izpovedi povežalo Društvo upokojencev Tržič. Janez Mayer, doktor psiholoških znanosti, je pesnikoval že v mladosti, ko se je kot dijak iz rodnega Tržiča vozil v gimnazijo. Za torkov večer, ki se je odvil v Knjižnici dr. Tonea Pretnarja, je izbral nekaj pesmi, kakšna je povezana s

Tržičem in časom, ki na pristrčen način poveže Deda in njegovo Ajdico. Slavko Bohinc je napisal in priredil iz izvornih tržičkih besedil in besedila Marije Petek zgodbo o minulih časih. In je tudi v starem tržičkem govoru številnemu občinstvu povedal, kako je, ko gre U šetero. Ljuba Jakšič, Mojca Sedminek in Marjana Oblak so odprle srce, vsaka s svojo zgodbo. Oblakova kot Zadoljna Tržičanka, kajti vsa njena dosedanja srečanja s Tržičem so njena usoda,

lepota življenja pa se kaže v preprostih in iskrenih stvareh, je prepričana. Sedminekova je pripoved naslovljena Ko se vrata odprejo, opisala pa svoje humanitarno delo, pri katerem je z ljudmi, ki jih obiskuje, stkala posebne čustvene vezi. Jakšičeva se je kot upokojena učiteljica angleščine duhovito poigrala z besedilom na temo Angleščina – ko še ni bilo pokomonov, sklenila pa s tem, da če bi bila še vedno učiteljica, bi imeli učenci za domačo nalogo poloviti vse

Od desne: Slavko Bohinc med pripovedjo, Tanja Ahačič, Ljuba Jakšič, Marjana Oblak, Mojca Sedminek, Janez Mayer, Hasan Qashqaei in glasbenici Julija z babi Vesno Štefe

pokemone od Zelenice do Kriške gore.

Posebno noto večeru sta dodala prostovoljka pri Slovenski filantropiji Mira Hladnik, ki je pripeljala iranskega begunca Hasana

Qashqaeia, ki je nastanjen v azilnem domu in še čaka na odločitev, ali lahko ostane v Sloveniji. Njegova osebna izpoved, ki jo je podelil v slovenskem jeziku, je presunljiva in ima sporočilo: Hasan

želi zaživeti v varnem okolju v Sloveniji.

Besedarije, tokrat pod naslovom Sadovi jeseni, sta glasbeno obogatili kantavtorica Vesna Štefe in njena vnukinja Julija.

Jutri predaja urbane opreme na Spodnjem trgu

Škofja Loka – Jutri, 24. septembra, bodo na Spodnjem trgu ob 11. uri namenu predali skupni prostor, ki so ga ta teden v sodelovanju z občino ustvarjali njegovi prebivalci pod nadzorom projektanta in izbrane izvajalke. Po odprtju obvoznice v Poljansko dolino je cesta skozi Lontrg dobila novo vlogo in lokalni značaj, za umiritev in zmanjšanje prometa pa so bili sprejeti začasni prometnovarnostni ukrepi, te pa so nadgradili še z urbano opremo in rastlinjem, saj lahko te prvine v odprtem javnem prostoru dosežejo enak učinek umirjanja prometa kot prometno-tehnične ureditve. Te zlasti spodbujajo pešce in prebivalce, da se začnejo v tem prostoru tudi zadrževati. In ko bo pešcev več, bodo tudi avtomobili vozili počasneje. Gre začasne ureditve (okoli pet let), končna ureditev je bila izbrana na javnem natečaju za ureditev odprtih površin starega mestnega jedra Škofje Loke in obrežja reke Sore.

Prebivalci Lontrga so ta teden postavljali urbano opremo, ki jo bodo namenu predali jutri. / Foto: Andrej Tarfila

Rožnat tekmovalni čevljev za Gabrielo Soukalovo

Žiri – V podjetju Alpina so izdelali prvi rožnat tekmovalni čevljev za zmagovalko svetovnega pokala v biatlonu Gabrielo Soukalovo. Željo po spremembi barve tekmovalnega čevlja je Soukalova med drugim izrazila tudi ob lanskih pripravah češke reprezentance na Pokljuki, ko so se v Alpini z njo dogovarjali o izdelavi čevlja s prilagojeno obliko v petnem delu zaradi njenih težav s kalcinacijo na peti. Vodja servisne tekmovalne službe v Alpini Vasja Rupnik ji je takrat obljubil, da bodo ugodili njeni želji, če ji uspe osvojiti zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala. »In tako se je tudi zgodilo. Gabriela Soukalova je po odlični sezoni izpolnila 'pogoje', Alpina pa obljube ni prelomila,« so sporočili iz Alpine in dodali, da je razvojna ekipa Alpine s pomočjo dobaviteljev izdelala edinstven rožnat čevljev ELITE 2.0 z njenim imenom in napisom »Worldcup winner«. Z rožnatimi tekmovalnimi čevlji so jo presenetili na češkem državnem prvenstvu v poletnem biatlonu.

Ob dnevu brez avtomobila so kolesarili

Kranj – Evropski teden mobilnosti je v prizadevanjih za človeku in okolju prijaznejše načine mobilnosti minule dni povezal številna evropska in slovenska mesta, veliko prireditev pa je bilo tudi na Gorenjskem. Še posebno živahno je bilo včeraj, ko so ob dnevu brez avtomobila pripravili zaključni dogodek, ki je povezal občine Kranj, Škofjo Loko in Medvode. Dopoldne je udeležence kolesarjenja med temi tremi občinami na Slovenskem trgu v Kranju pozdravil domači župan Boštjan Trilar, med gosti na kolesu pa sta bila tudi nacionalna koordinatorica Evropskega tedna mobilnosti Polona Demšar Mitrovič z ministrstva za infrastrukturo in škofjeloški župan Miha Ješe, ki sta se v družbi članov Komisije varno kolesarim in gimnazijcev loške in kranjske gimnazije na pot proti Škofji Loki podala s kolesi.

Kolesarji so se s Slovenskega trga v Kranju podali po trasi bodoče kolesarske poti od Gimnazije Kranj čez Sorško polje do Gimnazije Škofja Loka. / Foto: Primož Pičulin

Naložbe za čistejši zrak

Večletni dobiček je podjetje Knauf Insulation investiralo v posodobitev proizvodnje in s tem tudi v izboljšanje zraka v njihovi okolici. Čaka jih še obnova sedaj najstarejše linije 1, v kar bodo vložili 25 milijonov evrov, dokončana pa naj bi bila leta 2018.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – Podjetje Knauf Insulation, ki je devet let del nemške multinacionalke, posluje na dveh lokacijah v Škofji Loki – na Trati in v Bodovljah. V preteklosti je bilo podjetje deležno precej kritik iz okolja, češ da s svojimi izpusti prekomerno onesnažuje zrak. Čeprav so bili že prej vplivi na okolje vselej pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi, pa so z lansko posodobitvijo proizvodnje okoljske rezultate še izboljšali, je ob predstavitvi dosežkov in okoljskih parametrov podjetja Knauf Insulation dejal njegov direktor Tomaž Lanišek. Podjetje s 411 zaposlenimi je sicer lani ustvarilo 104 milijone evrov prihodkov in skoraj devet milijonov evrov čistega dobička. Večletni dobiček investirajo v posodobitve: tako so lani investirali prek 30, v zadnjih treh letih pa prek 50 milijonov evrov.

V obnovo proizvodne linije 2, kjer so s prejšnjega energenta koksa prešli na okoljsko primernejši zemeljski plin, so lani vložili 25 milijonov evrov. Nova linija, ki je začela obratovati julija 2015, po prvem letu delovanja že daje pričakovane rezultate tako v smislu nove generacije izboljšanih proizvodov kot tudi v okoljskem smislu, poudarjajo v Knaufu. Tudi meritve kažejo, da so okoljski rezultati na področju emisij izboljšani. Emisije ogljikovega dioksida so zmanjšali

Tomaž Lanišek, direktor družbe Knauf Insulation

za 40, žveplovega dioksida za 70 odstotkov, spodbudni so tudi rezultati spremljanja emisij prašnih delcev. Zmanjšali so tudi emisije organskih spojin v zrak: razpolovili so vrednosti organskega ogljika, na tretjino pa zmanjšali tudi izpuste fenolov in formaldehidov. Okoljske parametre nadzira Agencija RS za okolje, o njih pa so poročali tudi občinskemu svetu ob obravnavi stanja zraka v Škofji Loki. Prav na zadnji seji občinskega sveta je direktor Tomaž Lanišek razjasnil tudi

katerega vrednosti so v poročilu še posebej izstopale. Povedal je, da se pri taljenju kamna sprošča fluor, in ne fluorovodikova kislina, mejne vrednosti ne le, da so bile upoštevane, temveč so celo petkrat nižje od zahtevanih. Opravljajo tudi meritve hrupa, ki so prav tako v okviru mejnih vrednosti, celo na najbolj kritičnih točkah (pri nekaterih hišah v Virmašah in na Trati), kar velja tako za dnevni kot večerni in nočni čas.

Na izboljšanje okoljskih kazalcev je poleg menjave energenta vplivalo tudi

povečanje kapacitete filtrov. Tomaž Lanišek omenja tudi lansko povečanje dimnika s 50 na 65 metrov, ki izpuste razprši na večjo površino. So pa nekatere občane zmotile na dimnik na novo nameščene luči. Te je ob investiciji zahtevala direkcija za letalstvo, pojasni Lanišek.

Sedaj v Knaufu načrtujejo še obnovo proizvodne linije 1. Upajo, da bo dograjena do leta 2018, ko bo podjetje praznovalo 60 let obstoja. Naložba bo vredna 25 milijonov evrov, upajo pa, da na dovoljenja ne bo treba čakati šest let, kot so za lansko obnovo. Na obnovljeni liniji namesto koksa uporabljajo zemeljski plin, za še učinkovitejše izogrevanje pa tudi kisik. Tega jim s cisternami dobavlja podjetje Messer, ki pa namerava ob Knaufu v prihodnje zgraditi kisikarno, kar tudi v Knaufu zelo težko pričakujejo. Letos je občinski svet v Škofji Loki sprejel občinski podrobni prostorski načrt, ki predvideva gradnjo, postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja pa se še vedno vleče in tako kisikarna najbrž ne bo zgrajena do konca leta 2016, kot je bilo načrtovano. »Radi bi, da Messerju uspe,« pravi Tomaž Lanišek. »Če namreč odstopijo od načrtov, bi mi ostali brez dobavitelja, česar si ne moremo privoščiti, saj bi morali ustaviti linijo 2. Tega pa si ne želimo. Pri ARSO smo za vsak primer zaprosili in dobili dovoljenje, da spet preidemo nazaj na uporabo koksa.«

Prazni zlasti poslovni prostori

Tri leta od izgradnje poslovno-stanovanjskega objekta Dvorec Jelen v Kranju je kljub začetnemu velikemu zanimanju kupcev na razpolago še skoraj tretjina stanovanj in večina poslovnih prostorov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na mestu nekdanjega hotela Jelen je pred tremi leti zrasel poslovno-stanovanjski objekt, pred kratkim pa smo poročali o tem, da bo v pritličnih prostorih tudi vrt. Zlati poslovni prostori je še kar nekaj na razpolago, prav tako je še moč kupiti stanovanja.

»Od skupno 66 stanovanj jih imamo na voljo še 21, kar je slaba tretjina. Prazna stanovanja so prav vseh velikosti, od enosobnih do petsobnih enot. Od 18 poslovnih

prostorov pa jih je na voljo še 14. Tudi tu zelo različne velikosti od 35 kvadratnih metrov do kombinacij z več kot 1000 kvadratnimi metri,« pojasnjuje Marko Hozjan, direktor Elektroservisov, PC Nepremičnine in dodaja, da so poslovni prostori namenjeni najrazličnejšim, vendar predvsem mirnim dejavnostim.

»Naš prodajni cenik je od začetka prodaje enak. Do sedaj smo v več obdobjih kupcem ponudili različne ugodnosti in naša prodajna politika bo ostala enaka do prodaje vseh enot,« dodaja Hozjan.

V Dvorcu Jelen je na razpolago še štirinajst poslovnih prostorov. / Foto: Gorazd Kavčič

Poklonili so se Josipu Verbiču Vitezi zavzeli grad

Kamniški čebelarji so odkrili doprsni kip profesorju Josipu Verbiču in se s tem oddolžili za njegov prispevek pri postavitvi prve plemenilne postaje v Sloveniji ter prispevek kamniškemu in slovenskemu čebelarstvu.

JASNA PALADIN

Kamniška Bistrica – Josip Verbič, leta 1869 rojen v Borovnici, je s svojim pedagoškim in praktičnim delom pomembno vplival k razvoju slovenskega čebelarstva. Za pouk čebelarstva se je usposobil v čebelarški šoli na Dunaju ter na različnih tečajih iz kmetijstva, sadjarstva in čebelarstva, deželna vlada na Kranjskem pa ga je leta 1909 imenovala za izvedenca v čebelarstvu. Napisal je več knjig in imel vrsto pomembnih funkcij – leta 1930 je bil izvoljen tudi za predsednika Slovenskega čebelarskega društva, ustanovil pa je tudi zavarovalni sklad za škode v čebelarstvu in matični nasad čebelnih pašnih rastlin.

Vseskozi se je zavedal pomena genetske zasnove pri čebelah, zato je že leta 1932 sam ustanovil prvo plemenilno postajo za vzrejo matic na Slovenskem, in sicer v dolini Kamniške Bistrice na Kopskih, kjer deluje še danes. V lokaciji je zaradi naravnih in geografskih

Čebelarjem je doprsni kip Josipu Verbiču pomagal odkriti kamniški podžupan Igor Žavbi.

danosti prepoznal idealne pogoje za vzrejo in plemenjenje najboljših čebeljih matic kranjske sivke. Skrb za plemenilno postajo so po drugi svetovni vojni prevzeli člani Čebelarskega društva Kamnik, ki se dela Josipa Verbiča vseskozi zavedajo in mu sledijo. Pred leti so na Kopskih tako uredili tudi učni center,

minulo soboto pa so se profesorju Verbiču poklonili še z odkritjem doprsnega kipa, ki ga je izdelal kamniški kipar Miha Kač.

»V društvu menimo, da je naša moralna dolžnost, da se Josipu Verbiču, ki je bil eden med prvimi, ki se je zavedal, kaj pomeni matica kranjske sivke in kaj pomeni v čebelji družini

kakovostna matica, oddolžimo s tem skromnim obeležjem. Veseli nas, da je šotor kar premajhen za vse, ki ste danes prišli z nami praznovati,« je zbrane nagovoril predsednik Čebelarskega društva Kamnik Štefan Virjent, ki se je razveselil tudi gostov iz Železne Kaple in srbskega mesta Ivanice.

Na gradu Jable so ob koncu prejšnjega tedna pripravili prve Lambergove dneve.

ALEŠ SENOŽETNIK

Loka pri Mengšu – Minuli konec tedna so bili gostje na gradu Jable nenadejano priča viteškemu dvoboju, in to kar med županom Trzina Petrom Ložarjem in menceškimi podžupanom Bogom Ropotarjem. Menda naj bi bil posredi spor glede lastništva gradu, za katerega sicer pravijo, da je trzinški grad v občini Mengeš. A na koncu sta si moža vendarle prijateljsko segla v roke in v upanju, da bodo postali tradicionalni, odprla prve Lambergove dneve.

Z zgodovinskimi dnevi, ki so potekali v petek in soboto, so v grajskem okolju pričarali košček preteklosti, ki je s številnimi viteškimi oklepi in srednjeveškim orožjem navdušil staro in mlado.

»Naš center na gradu deluje že deset let in se ukvarja z zunanjepolitičnimi temami in mednarodnimi odnosi. V okviru svojega dela tukaj gostimo precej tujih

delegacij, zato se nam zdi smiselno, da se povežemo tudi z lokalnim okoljem, saj smo vanj močno vpeti. Iz tega se je porodila ideja za prve Lambergove dneve,« je o razlogih za organizacijo dogodka povedal Gorazd Justinek iz Centra za evropsko prihodnost. Združili so moči s kulturnimi društvi Vitezi belega volka in Volka Turjaškega ter se povezali še z društvi iz Hrvaške in Slovaške ter ustvarili zanimiv dogodek, na katerem so v pomerjanju viteških oklepov in ogledovanju orožja uživali predvsem otroci. Na gradu so si poleg orožja in viteške opreme obiskovalci lahko ogledali tudi kovnico denarja ter si sami skovali novčič, si ogledali grajske sobane ali pa obiskali grajsko dvorišče, kjer je potekal trgovaški in gledališki dan. Organizatorji so poskrbeli tudi za pestro izbiro piva in pripravili ocenjevanje domačih piv ter na ta način obeležili svetovni dan odgovornega pitja piva.

Viteški dvoboj menceškega podžupana Boga Ropotarja (levo) in trzinkega župana Petra Ložarja / Foto: Aleš Senožetnik

Novo parkirišče v Medvodah

V Medvodah so odprli prvo parkirišče po principu P+R, ki je za zdaj še brezplačno. Na njem je vrata ponovno odprl tako imenovani »drive-in cafe«, ki je bil prvi v Sloveniji in je imel v dobrem letu trideset tisoč uporabnikov.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Novo parkirišče je ob Barletovi cesti (neposredno za Sparom v smeri Ljubljane), namenjeno pa bo vsem, ki bodo od centra Medvod svojo pot proti Ljubljani ali Kranju nadaljevali z vlakom ali avtobusom.

Na Občini Medvode pravijo, da s tem svoje občane spodbujajo k trajnostni mobilnosti, gradnja parkirišč P+R pa je bila tudi ena izmed večkrat izraženih želja v procesu izdelave Celostne prometne strategije Občine Medvode. »To je prvo parkirišče 'parkiraj in odpelji se'

(ang. park and ride) v Medvodah. Mislim, da se Medvode ne le z Evropskim tedom mobilnosti, temveč tudi z vso infrastrukturo počasi približujejo mestom, kjer v ospredje postavljajo ljudi in ne avtomobilov,« je povedala Darinka Verovšek, podžupanja Občine

Medvode. Parkirišče je bilo zgrajeno v poletnih mesecih, na njem pa je prostora za 24 osebnih vozil, 12 koles in 8 motorjev. Parkiranje je trenutno še brezplačno, bo pa postalo plačljivo, ko bo občinski svet sprejel ustrezne akte in določil cene parkiranja.

Poleg parkirnih mest je na parkirišču prostor tudi za najemnika, ki je uredil prvi t. i. 'drive-in cafe' v Sloveniji in je ponovno začel z obratovanjem. Prostor je imel namreč že ob prejšnjem, makadamskem parkirišču, ki pa je bilo brez dovoljenj, zato je občina morala vzpostaviti prvotno stanje in območje zatraviti. »Poleti 2014 smo odprli prvo tovrstno kavarno v Sloveniji. Odprt je bil eno leto in en mesec in v tem času smo imeli trideset tisoč uporabnikov,« je ponovnega odprtja vesel domačin Matjaž Prek, ki je v ta projekt vložil okrog štirideset tisoč evrov.

Novo, urejeno parkirišče so v uporabo predali v Evropskem tednu mobilnosti, ki se mu je Občina Medvode letos priključila prvič. Pripravili so številne prireditve, center mesta pa so za teden dni tudi zaprli za ves motorni promet.

Parkirišče sta predala v uporabo Darinka Verovšek, podžupanja Medvod, in Matjaž Prek, lastnik prvega 'drive-in cafeja' v Sloveniji, ki je ponovno odprl svoja vrata.

Podružnična šola bo večja

Ihan – Občina Domžale bo v Ihanu zgradila prizidek k podružnični šoli, saj je otrok v tem kraju iz leta v leto več. Gradnja prizidka se je že začela v prvih dneh septembra, v torek pa so z manjšo slovesnostjo položili tudi temeljni kamen. »To je velik dan za Ihan, saj ne bomo pridobili zgolj prostorov za devetletko, temveč tudi novo kuhinjo in šolsko knjižnico ter novo splošno knjižnico in telovadnico, namenjeno vsem krajanom,« je dejal župan Toni Dragar, ki je v otroštvu tudi sam obiskoval to šolo. Kot pravijo na občini, bo nov objekt namenjen sedmim novim oddelkom, s čimer se bo zmanjšala tudi prostorska stiska v matični Osnovni šoli Domžale. Pogodbena vrednost investicije znaša dobre 3,2 milijona evrov, prizidek pa bo končan čez dobro leto dni.

Temeljni kamen so položili ravnatelj šole Uroš Govc, župan Toni Dragar in predstavnik izvajalcev Boris Hribar.

Ljubezen s pisanih polj

Gorenjski oktet gre v Argentino, še prej pa bo na koncertu prihodnje soboto predstavil pesmi, ki jih bo zapel tamkajšnji slovenski skupnosti in vsem, ki imajo radi lepo pesem. O poti, pesmih, novi zgoščenki in še čem smo se pogovarjali z obema basistoma, Marjanom Tratarjem in Boštjanom Jordanom.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Gorenjski oktet je eden tistih pevskih sestavov, ki veliko nastopa tako na domačem terenu kot drugje po Sloveniji. V začetku oktobra se ta med poslušalci priljubljen in tudi uspešen sestav odpravlja na svojo doslej najdaljšo pot k slovenskim rojakom v Argentino. Na turneji, nanizali bodo pet koncertov, bodo predstavljali nov program, ki so ga te dni tudi trajno zabeležili na dvojno zgoščenko z naslovom Ljubim pisana polja. V veselje domači publiki se bodo nekaj dni pred odhodom, 1. oktobra, ob 19.30 predstavili v naši ljubi in edini kranjski pogojno tudi pevski dvorani na Gimnaziji Kranj. Oktet bo nastopil pod vodstvom Andreja Ropasa, pridružila pa se jim bo tudi sopranistka Melanija Markovič.

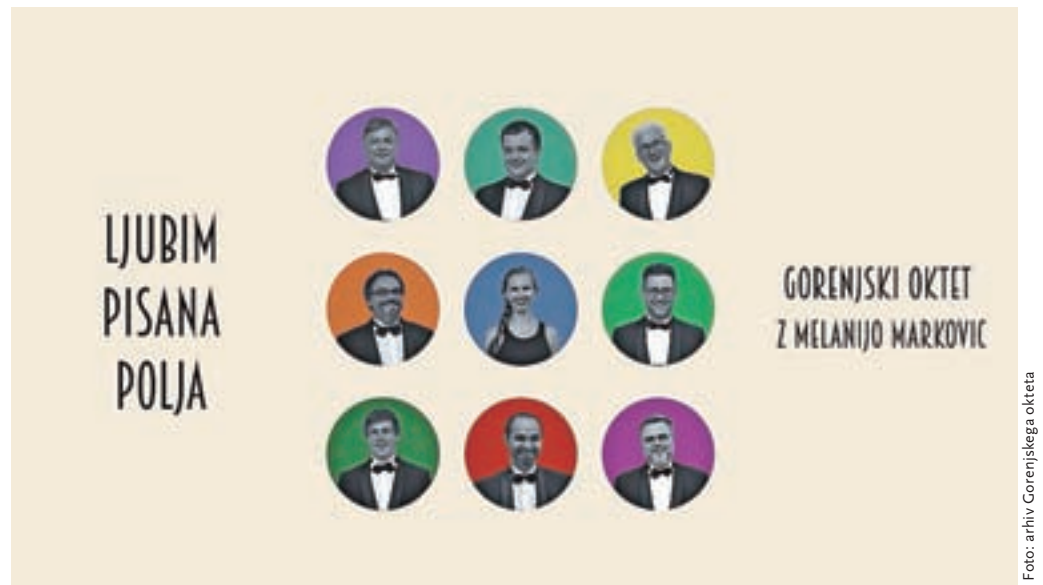
Če je zgoščenka dvojna, se spodobi, je na njej tudi dvojni program. »Na prvi so domovinske pesmi, ki jih posvečamo 25-letnici slovenske države, na drugi pa je nekaj najlepših

ljubezenskih pesmi, med njimi so tri napisane oziroma prirejene posebej za naš sestav in Melanijo, ki smo jo povabili k trajnejšemu sodelovanju,« pojasnjuje Marjan Tratar, na glasovni lestvici basist, sicer pa tudi predsednik okteta, in poudarja, da so izbrali nekaj pesmi iz železnega repertoarja slovenskih pesmi, ki se danes mogoče ne izvajajo tako pogosto, so jih pa prepevali že naši dedi. »V želji, da svojim rojakom predstavimo Slovenijo po 25 letih, pa smo dodali tudi nekaj novejših skladb oziroma posodobljenih priredb,« dodaja še nekdo iz basovske vrste, Boštjan Jordan. Tako je Andrej Makor posebej za Melanijo Markovič in Gorenjski oktet priredil pesem Prav po prstih, še en mladi skladatelj Patrick Quaggiato pa tržaško narodno Pogovor z ljubico. Katarina Pustinek Rakar je za oktet priredila ljudsko Snoč kaj sem no pošto zvedev. Pevci se veselijo tudi podobnih sodelovanj v prihodnje. Skladbe so v juniju posneli v majhni cerkvi sv. Uršule

na Lanišču pri Škofljici, njihov snemalec pa je bil Samo Homšak.

Gorenjski oktet sestavljajo pevci, ki so svoje izkušnje nabirali v različnih zborovskih in manjših vokalnih sestavih, po nekajletnem delovanju pod imenom Kranjski oktet se od leta 2014 uveljavljajo pod imenom Gorenjski oktet. Ob obeh basistih v oktetu slišimo še Rudija Čebulja in Tomaža Debeljaka (ob bariton), druga tenorja sta Marko Sušnik in Aleš Leben, prva tenorja pa Martin Kovačič in Andrej Ropas. Že od vsega začetka sodelujejo tudi s sopranistko Melanijo Markovič.

Program, ki ga sicer izbirajo za nastope in koncerte, je pogosto prijetno presenečenje za publiko, ki jih vedno sprejme z aplavzi. »Posebno na Primorskem nas imajo radi,« poudari Boštjan, ob sogovornika pa prisegata na pevsko širino. Da je v repertoarju treba imeti tako nove priredbe starih skladb in pevske klasike kot ljudske, kakšno dalmatinsko in skladbe sodobnih avtorjev.

Takole so se člani okteta s simpatično Melanijo ovekovečili za novo dvojno zgoščenko.

»Poleg tega je pomembno, da na oder velikokrat stopamo tudi v sodelovanju z drugimi tako večjimi kot manjšimi sestavi, pa ne zato, da bi se primerjali med seboj. Takrat predvsem želimo, da pesem zmaga,« razmišlja Marjan, Boštjan pa ga dopolni, da njihov moto ni le ugajati publiki, ampak ji z odra ponuditi še kaj več od pesmi. S tem seveda misli predvsem na pozitivno energijo, ki običajno kar seva od fantov, ki večinoma prihajajo iz Kranja in okolice, Marjan je z ljubljanskega konca, Andrej pa kamniškega. Ker so vsi tudi sicer aktivni ljudje s številnimi poznanstvi, jim nastopov res ne manjka.

Letošnji vrh bo vsekakor gostovanje med 5. in 15. oktobrom v Argentini, kamor so jih povabili slovenski rojaki. Po internetu in družabnih omrežjih so zasledili

njihove pevske posnetke, ki so jih navdušili. »Lani so bili na enem naših koncertov tudi pevci iz družine Selan, ki skrbijo za slovensko pesem v okviru Slovenskega doma San Justo v Buenos Airesu,« pove Boštjan in doda, da imajo gostitelji izjemno velika pričakovanja do njih. »Nas kar malo skrbi, ali jim bomo kos,« v duhovitem tonu doda.

V Argentini bodo nastopili petkrat, najprej v Slovenskem domu Slomskov dom v Ramos Mejii, potem na 61. slovenskem dnevu in ob 60-letnici Našega doma San Justo, na celovečernem koncertu jih bodo slišali v Društvu Slovencev v mestu Mendoza, oktet pa bo nastopil tudi na koncertu v Salón Azul del Congreso de la Nación Argentina (v stavbi parlamenta) in sicer ob dvajseti obletnici osamosvojitve

Slovenije in dvestoti obletnici osamosvojitve Argentine. Od rojakov se bodo poslovili na zaključnem koncertu v Našem domu San Justo.

Ne manjka jim načrtov za nadaljevanje sezone, ko bodo za tradicionalni vsakoletni festival JSKD Sozvočenja, ki bo 12. novembra, pripravili tri skladbe, napisane prav za Gorenjski oktet in Melanijo Markovič, ob zgoraj omenjenih še priredbo skladbe Žal F. Chopina. Zanje jo je priredil Gašper Jereb, ki jih bo tudi spremljal na klavirju. Na neki način bodo osvežili tudi sestav, a naj to ostane skrivnost in presenečenje za prihodnje koncerte, dodajata Marjan in Boštjan, ki trenutno stanje okteta pred kranjskim koncertom in potjo v Argentino po športno opisujeta z besedami »smo v nizkem startu.«

KRATKE NOVICE

Peti mednarodni festival Likovnih umetnosti

Kranj – Z novinarsko konferenco in odprtjem prve razstave se bo v ponedeljek, 26. septembra, ob 11. uri začel že tradicionalni, 5. mednarodni festival likovnih umetnosti Kranj – ZDSLJU. Prva festivalska dela bodo v avli Gorenjskega glasa razstavili Peter Marolt, Klavdij Tutta, Kaja Urh, Franc Vozelj in Catherina Zavodnik. Letošnji festival sledi fenomenu digitalnega, ki zmeraj bolj vpliva na našo bivanjsko kulturo, s tem pa neposredno spreminja tudi vizualno kulturo. Festival bo razprostrl pahljačo različnih likovnih praks in jih povezal v enovito predstavitev vpliva digitalne dobe na klasično modernistično sliko, kip, fotografijo, instalacijo, video, modno oblikovanje in prostorske intervencije. Za realizacijo tega projekta je združena sinergija več kulturnih institucij, društev in posameznikov, ki se bodo, vsak na svoj način, približali dani temi. V projektu bo sodelovalo več kot 12 aktivnih likovnih kritikov tako iz Slovenije kot tudi iz tujine. Na festivalu se bo predstavilo več kot 180 ustvarjalcev iz 16 držav.

Koncert indijske glasbe

Jesenice – V ponedeljek, 26. septembra, bo ob 18. uri v dvorani Lorenz Glasbene šole Jesenice koncert indijske glasbe. Predstavila se bosta Rohan Dasgupta s sitarjem in Sandip Bnerjee s tablam. Pred tem bo od 15. do 17. ure potekala delavnica indijske glasbe z obema glasbenikoma, sodelovala pa bo tudi flavtistka Ivana Kočevar. Vabljeni vsi, ki igrate inštrument in se želite spoznati z indijsko glasbo. Inštrument prinesite s seboj.

Bobo z „Mojo tretjo“

Kranj – Danes, v petek, 23. septembra, bo ob 19. uri v galeriji Planka Boštjana Gunčarja odprtje razstave Srdjana Živuloviča - Boba, ki se bo pod naslovom Moja tretja predstavil s fotografijami, kakršnih od našega znanega fotografa, letošnjega Pulitzerjevga nagrajenca, nismo vajeni.

Slovani, naša dediščina

Med 28. in 30. septembrom bo v prostorih Mestne knjižnice Kranj potekal simpozij z naslovom Slovani, naša dediščina. Udeležili se ga bodo strokovnjaki iz šestih držav, ki jih povezuje dediščina Slovanov.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Zavod za varstvo kulturne dediščine (ZVKD) Slovenije, območna enota Kranj tesno sodeluje z Občino Preddvor in njenim županom Marjanom Zadnikarjem. Ob tem je nastala ideja o pripravi simpozija na temo zgodnjesevneške kulturne dediščine. Pobudo sta soglasno podprla tudi kranjski župan Boštjan Trilar in blejski župan Janez Fajfar, pri organizaciji simpozija pa sodelujejo tudi strokovnjaki ZRC SAZU Inštituta za arheologijo, ki se jim je pridružil tudi Forum slovanskih kultur. Dogodek se bo odvijal v prostorih Mestne knjižnice v Kranju.

»Želeli smo, da bi s pomočjo simpozija spodbudili mednarodno razpravo in primerjavo stanja raziskav in novih dognanj o zgodnjesevneški slovanski dediščini, ne samo na prostoru današnje Slovenije,

ampak tudi širše,« je povedala arheologinja Judita Lux s kranjske enote ZVKD. Na povabilo so se tako odzvali strokovnjaki iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Češke, Poljske in Slovaške, ki bodo predstavili bogato dediščino Slovanov, ki si jo delimo na širšem evropskem prostoru.

»S predavanji in plakati bo obravnavan širok razpon tem, kot so politične in družbene strukture, verovanja, poselitev, organizacija prostora in slovanske naselbine ter obrt in umetnost, ne nazadnje pa tudi nedavne arheološke raziskave in projekti v teku. Udeleženci simpozija si bodo ogledali tudi mestno jedro Kranja z izjemnimi spomeniki, poudarek bo seveda na arheologiji. Zadnji dan, v petek, je predviden ogled Bleda, Blejski otok in grad, ter kot zaključni še krajši obisk Preddvora,« program v strnjeni obliki predstavlja Luxova, ki je tudi osrednja koordinatorica

Prepoznavni znak simpozija Slovani, naša dediščina

simpozija, katerega častno pokroviteljstvo je prevzel predsednik države Borut Pahor.

Simpozij je sicer strokovne narave, lahko pa se ga udeležijo tudi drugi zainteresirani, saj je udeležba brezplačna. V septembru so v Preddvoru potekala tudi predavanja na temo Slovanov, v želji, da bi s slovansko

dediščino dosegli čim širši krog ljudi, pa so se organizatorji povezali tudi z Gorenjskim muzejem. Tako nastaja v Gorenjskem muzeju razstava na temo Slovanov, katere avtorja sta ddr. Verena Perko in dr. Milan Sagadin, njeno odprtje pa bo v četrtek, 29. septembra, ob 19. uri – ravno v času simpozija.

Ločani z atraktivno ekipo

Škofjeloško košarkarsko moštvo LTH Castings ima novega trenerja, Tomaža Farteka, in atraktivno ekipo, dres škofjeloškega prvoligaša pa bo prvič v zgodovini kluba oblekel igralec iz ameriške lige NCAA, Nino Lorenzo Williams.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Potem ko si je naša moška košarkarska reprezentanca z zmago na vseh šestih kvalifikacijskih tekmah in prvim mestom v skupini E priborila nastop na evropskem prvenstvu, ki ga bodo drugo leto gostile štiri države, Izrael, Finska, Turčija in Romunija, se bliža tudi začetek domače sezone v najmočnejši slovenski košarkarski ligi Nova KBM. Gorenjsko bodo zastopali aktualni državni prvaki Helios Suns, Šenčur Gorenjska gradbena družba in škofjeloško moštvo LTH Castings.

Košarkarji Helios Suns bodo z novo sezono začeli že v sredo, 28. septembra, ko bodo v Podčetrtku v Superpokalu Slovenije pomerili proti Krki. Domžalčani bodo letos branili naslov prvaka lige Nova KBM, naskakovali visoko uvrstitev v Pokalu Spar ter se predstavili tudi v dveh mednarodnih tekmovanjih – pokalu Sixt Alpe Adria, ki so ga v minuli sezoni tudi osvojili, ter novoustanovljeni ligi prvakov FIBA.

V pokalu Sixt Alpe Adria naj bi letos nastopal tudi šenčurska ekipa, varovanci trenerja Ernesta Novaka pa so tik pred žrebom na Dunaju konec avgusta izvedeli, da jih vodstvo tekmovanja ni uvrstilo med nastopajoče ekipe. Tako se za šenčursko in škofjeloško člansko moštvo nova sezona začinja 8.

Škofjeločani se na novo sezono med prvoligaši pripravljajo pod vodstvom novega trenerja Tomaža Farteka. / Foto: Andrej Tarfila

oktobra, ko bodo v Šenčurju gostovali Hopsi iz Polzle, prav tako pred domačimi navijači pa bodo v prvem krogu nastopili Ločani, ki se bodo pomerili z ekipo Lastovke. Srečanje v dvorani na Podnu bo še posebno zanimivo zato, ker v goste prihaja Lastovka, ki precej spominja na loško moštvo zadnje sezone, vodita pa jo trenerja Aleksander Sekulič in Jaka Hladnik, ki sta bila v minuli sezoni na klopi LTH Castingsa.

Ločani so tako letos moštvo precej spremenili, na začetku septembra pa je ekipo prevzel mladi kranjski trener Tomaž Fartek. Ta je prve korake v trenertvu naredil v Kranju, kjer je od leta 2005 do leta 2011 vodil mlajše selekcije Triglava, prve članske izkušnje na tem področju pa je prav

tako v Triglavu dobil v sezoni 2010/11, ko je opravljal vlogo pomočnika trenerja članske ekipe. Po takratni izkušnji ga je pot vodila v Ljubljano, kjer je bil tri leta del strokovnega štaba mladinskega pogona Uniona Olimpije in tudi bil hkrati tudi glavni trener ekipe B v tretji SKL. Kasneje je vodil še mladinski pogon v Grosupljem, kjer je nazadnje opravljal tudi vlogo glavnega trenerja članske ekipe, po prekinitvi pogodbe pa sprejel ponudbo iz Škofje Loke.

»Dokler sestava ekipe ni zaključena, ni primerno govoriti o tekmovalnih ciljih. Lahko pa povem, da si bomo prizadevali ohraniti pozitiven ugled kluba v košarkarskem okolju. Ob tem pa želimo razvijati mlade igralce in uveljaviti tiste, ki trdo delajo, pa še vedno

čakajo na svojo priložnost,« je med drugim povedal trener Fartek, ki je v tem mesecu v ekipi že pozdravil nekaj novih igralcev. Tako bo kariero v Škofji Loki nadaljeval 24-letni krilni igralec Luka Grum, nekdanji član Triglava, Uniona Olimpije, Slovena in nazadnje Šenčurja Gorenjske gradbene družbe. V domači klub se je vrnil 23-letni Boris Bošnjak, prav tako pomembna okrepitev Ločanov pa je 19-letni kapetan reprezentance mlajših članov Sandi Grubelič. Za še posebno atraktivno košarko bo v loškem moštvu očitno skrbel Nino Lorenzo Williams. Z njim bo dres škofjeloškega prvoligaša prvič v zgodovini kluba oblekel igralec iz ameriške lige NCAA, ki je v Škofjo Loko prišel iz moštva Kansas State Wildcats.

Čestitke športnikom

Po sredinem sprejemu naših paraolimpijcev v Ljubljani za jutri sprejem Darka Đurića in Sandija Novaka pripravljajo v Naklem.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo sredo zvečer so se s paraolimpijskih iger v Riu vrnili naši športniki. Zasedbo v postavi Veselka Pevec, Franček Gorazd Tiršek, Franc Pinter, Damjan Pavlin, Dejan Fabčič, Primož Jeralič, Darko Đurić in Sandi Novak je v Ljubljani pričakalo več kot petsto navijačev, ki so svoje junake pozdravili na Rudniku.

Največ pozornosti je bila pričakovano deležna strelka Veselka Pevec, ki je na svojih prvih igrah prišla do zlate kolajne z zračno puško, srebro je v mešani konkurenci pripadlo Tiršku. Svoj debi na igrah pa sta poleg Veselke doživela še Primož Jeralič in Sandi Novak. Na sedmih igrah je nastopil legenda paraolimpizma Franc Pinter. Slovenija je na igrah prišla do 21. in 22. medalje

od leta 1992, skupaj pa so slovenski paraolimpijci od leta 1972 zbrali 49 odličij.

Čeprav gorenjska športnika, plavalec Darko Đurić in maratonec Sandi Novak, domov nista prinesla olimpijskih medalj, pa sta s svojimi nastopi v Riu znova dokazala, da sta izvrstna borca. Sprejem zanju pripravljajo jutri, v soboto, v športnem parku Osnovne šole Naklo. Začel se bo ob 17.30, v primeru slabega vremena pa bo v telovadnici Osnovne šole Naklo. Domači župan Marko Mravlja po uradnem sprejemu vabi na olimpijski golaž in pogostitev v čast gorenjskima olimpijcem.

Prav posebnega sprejema bo v ponedeljek še enkrat deležen Sandi Novak, uporabnik Centra Korak, saj mu v Korakovem vrtu v Kranju ob 10. uri ob čestitkah pripravljajo tudi torto.

Kranjčani četrti na Reki

Vaterpolisti Kranja 75 so v skupni 40+ na evropskem veteranskem prvenstvu v vaterpolu osvojili četrto mesto.

JOŽE MARINČEK

Kranj – V konkurenci desetih klubov iz Hrvaške, Rusije, Nemčije, Madžarske, Slovaške in Ukrajine so vaterpolisti Kranja 75 v starostni skupini 40+ na osmem evropskem veteranskem prvenstvu osvojili četrto mesto.

Z dvema zmagama in dvema porazoma so namreč v skupini B najprej osvojil drugo mesto in se v finalu za tretje mesto, ki se je odigral v soboto, pomeril z veterani ruskega Sankt Peterburga, ki so bili drugi v skupini A. Rusko moštvo je bilo boljše in je Kranjčane premagalo z 8 : 3 (2 : 0, 2 : 0, 2 : 1, 2 : 2). Za Kranj 75 so se med strelce vpisali Blaž Rebolj, Nikola

Hajdin in Primož Troppan. V finalu za prvo mesto in naslov veteranskega evropskega prvaka v starostni skupini 40+ so zmagali Veterani 70 Split.

Veterani Kranja 75 so na Reki nastopili v postavi Igor Belofastov (152 nastopov za reprezentanco), Damjan Podjed, Marko Grubič (20 nastopov), Jernej Seljak (99 nastopov), Blaž Rebolj, Nikola Hajdin, Mladen Hraste, Matej Koder, Elvir Bečić (72 nastopov), Primož Troppan (211 nastopov) in Aleš Robnik.

Konec tedna so se Kranjčani nato udeležili še tradicionalnega turnirja v Rovinju, kjer so, v sicer malce spremenjeni postavi, osvojili drugo mesto.

Domžalčanom sosedski obračun

Med tednom so nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi odigrali tekme desetega kroga, tekme drugega kroga pokala Medobčinske nogometne zveze pa so odigrali nogometaši Gorenjske.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Sosedski obračun v prvi slovenski nogometni ligi Telekom med nogometaši ekip Kalcer Radomlje in Domžale se je končal z visoko zmago izkušenejših nogometašev Domžal, ki so slavili kar z 0 : 5. V naslednjem, 11. krogu, ki bo na sporedu konec tedna, Domžale jutri ob 18.15 gostijo Krško, Kalcer Radomlje pa gostuje pri Olimpiji.

V torek in sredo so odigrali tekme drugega kroga pokala Medobčinske nogometne zveze Gorenjske (MNZG). Na igrišču Podmežakla se je tekma v rednem delu med

nogometaši Jesenic in Tinexa Šenčur končala z 1 : 1, v streljanju kazenskih strelcev pa so bili uspešnejši Šenčurjani. Na nogometnem igrišču v Športnem parku Bitnje pa se je tekma med ekipama JuRentA Bitnje in Sava Kranj končala s 3 : 3, v streljanju kazenskih strelcev pa so bili spretnejši tretjeligaši Sava Kranj. Za presenečenje so poskrbeli nogometaši Bohinja, ki so izločili tretjeligaša Šobec Lesce, drugi rezultati pa so bili pričakovani. Rezultati: Visoko – Triglav 0 : 6, Bohinj – Šobec Lesce 2 : 1, Naklo – Žiri 0 : 1, Preddvor – Velesovo 0 : 4, Bled Hirter – Zarica Kranj 0 : 3 in Jecom

Sport DLN – Škofja Loka 1 : 4. V tretji krog, četrtfinale, so se uvrstili Sava Kranj, Tinexa Šenčur, Triglav, Bohinj, Žiri, Velesovo, Zarica Kranj in Škofja Loka.

Nogometaši v drugi slovenski ligi pa bodo konec tedna odigrali tekme osmega kroga. Vodilni Triglav bo jutri gostoval pri nogometaših Drave Ptuj, nogometaši Rolteka Dob pa odhajajo v Brežice. V nedeljo bodo nogometaši Zarice Kranj v Športnem centru Kranj gostili Krko.

V tretji SNL center bodo s tekmami šestega kroga začeli že danes, ko se bo ob 19. uri v Šenčurju tekma med

nogometaši Tinexa Šenčur in Save Kranj. Jutri ob 16.30 se bosta začeli tekmi na Bledu in v Lescah. Bled Hirter bo gostil Ivančno Gorico, Šobec Lesce pa Brinje Grosuplje. V nedeljo ob 16.30 se bosta začeli tekmi med nogometaši Komende in Velesovega ter Kolpe in Jevnice.

Jutri so na sporedu tekme petega kroga v gorenjski nogometni ligi. Vse tekme se bodo začele ob 16.30, pari pa so Jesenice – Niko Železniki, Jecom Sport DLN – Preddvor, Žiri – JuRentA Bitnje, Škofja Loka – Bohinj, Kondor Godešič – Britof, Naklo – Zarica Kranj B in Visoko – Polet.

Druga zmaga jeseniških hokejistov

Jesenice – Minulo sredo so Jeseničani v svojem drugem nastopu v Alpski hokejski ligi prvič gostovali. Cortina na domačem ledu ni imela odgovora na igro Jesenic, ki so svojo premoč kronale s šestimi zadetki v голу nasprotnika ter slavili z 1 : 6. Nova tekma ekipo SIJ Acroni Jesenice čaka že jutri, ko bodo v domači dvorani Podmežakla ob 18.30 gostili ekipo Red bull Salzburg II.

Loški rokometiši jutri z novinci

Škofja Loka – Rokometne prvoligaše jutri čakajo tekme tretjega kroga. Ekipa Urbanscape Loka gosti moštvo Dol TKI Hrastnik, ki je letošnjo sezono novinec v najvišjem rangu tekmovanja. Tekma se bo začela ob 20. uri.

Na obisku pri mladi kmetici leta

Časopisno založniška družba Kmečki glas vsako leto izbere mlado kmetico leta. Letos je laskavi naziv osvojila Maja Ambrožič iz Zasipa, iz zaselka Muže v blejski občini.

CVETO ZAPLOTNIK

Zasip – V Društvu žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje so jo že več let nagovarjali k prijavi za tekmovanje, a jih je vsako leto prepričala, da ima za to še dovolj časa, vse do štiridesetega leta, kar je po razpisu zgornja starostna meja. Letos, ko bo Maja dopolnila štirideset let, »opravičila« ni bilo več, prijavila se je za tekmovanje in na sklepni prireditvi v Straži pri Novem

mestu pokazala največ znanja o kravah molznicah, konjih, prosu, čebelarjenju in stročnicah ter največ spretnosti pri polnjenju črevesa s kuhano proseno kašo, izdelovanju pletenice ter iskanju »miši« v 25-kilogramski vreči z žitom. Vzdušje na prireditvi je bilo odlično, za Majo so najbolj navijali domači – mož Uroš, sinovi Lovro, Matija in Ignacij ter hčerka Uršula, članice društva in kmetijski svetovalki, ki so ji tudi najprej čestitali za zmago.

Razmišlja o izdelavi testenin

Maja je odraščala na Spodnjem Otoku, od koder se je pred osemnajstimi leti preselila v Zasip, na kmetijo, na kateri z možem Urošem obdelujeta 12 hektarjev lastnih in najetih kmetijskih zemljišč in gospodarita še s štirimi hektarji gozda. Glavna dejavnost je živinoreja, redijo 25 goved – krav dojilj, pitancev in krav molznic, tri prašiče in okrog šestdeset

kokoši nesnic, kmalu se jim bo pridružil še konj, česar se posebej veseli petletna Uršula. Večina živine je na paši na pašnikih v bližini vasi ter v Spodnji in Zgornji Krmi. Čeprav se na kmetiji formalno niso preusmerili iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje, kmetujejo ekološko. »Krompir je z iste njive za domače potrebe kot za prodajo,« pripomni Uroš in doda, da bi bil pri ekološkem kmetovanju največji problem ureditev izpusta za živino. Če bi posejali še kakšen »mernik« žita, bi bila kmetija že povsem samooskrbna; razmišljajo pa tudi o tem, da bi kot dopolnilno dejavnost registrirali izdelavo testenin, predvsem rezancev, s čimer bi tržno lahko bolje izkoristili jajca, ki jih že zdaj pridobivajo na kmetiji.

Dela ji ne zmanjka

Maja je po izobrazbi PTT tehnik, petnajst let je kot prodajalka in tudi kot poslovođa delala v trgovini, pred petimi leti, po rojstvu hčere Uršule, je ostala doma in se še bolj posvetila delu na kmetiji in skrbi za družino. Veliko ima dela na njivi in vrtu, v hlevu je njena »obveznost«

Maja s petletno hčerko Uršulo

molža krav, skupaj s sinom Matijem skrbi za kokoši nesnice, vsak dan vozi hčerko v vrtec, septembra, ko se začne pouk, mora iti tudi na več roditeljskih sestankov. »V delu na kmetiji uživam, nič se mi ne toži po službi in delu v trgovini,« pravi Maja, ki je aktivna tudi v različnih organizacijah. V Agrarni skupnosti Zasip, ki jo vodi mož Uroš, ima kot tajnica veliko administrativnega dela, piše zapisnike sej gospodarskega odbora, vsako leto organizirajo tudi pohod. »Največ se ukvarjamo s prilagajanjem agrarne skupnosti novemu zakonu, čakamo, da država po uradni dolžnosti spelje dedne postopke, veliko je dela z urejanjem pašnikov,« pove Uroš.

»Kriva« za dve prireditvi

Maja je tudi članica upravnega odbora Društva žena in deklet na vasi občin Bled in

Gorje in tudi članica upravnega odbora Zveze kmetič Slovenije. V društvu se pripravljajo na praznovanje 40-letnice, ki jo bodo proslavili v začetku oktobra na prireditvi na Bohinjski Beli, v zvezi kmetič so doslej največ razpravljale o sodelovanju zveze in društev na različnih prireditvah. Maja je tudi glavni »krivec«, da bo društvo prihodnje leto moralo organizirati dve veliki prireditvi – izbor za mlado kmetico leta, na katerem je letos zmagala, in državne kmečke igre, na katerih je bila skupaj z Vilmo Beguš z Bohinjske Bele in Heleno Svetina iz Bodešča članica zmagovalne ekipe. V redkih prostih urah rada hodi v hribe, še zlasti uživa na planinah v Krmi, rada peče tudi potice in piškote, pripravlja gibanice ... »Za sladice je pa profesorica,« jo pohvali mož Uroš.

Maja ob živini v domačem hlevu

Dražba plemenskih jagnjic

CVETO ZAPLOTNIK

Solčava – Ta konec tedna bo na Solčavskem Festival ovčje volne Bicka, v okviru katerega bo Društvo rejcev ovc jezersko-solčavske pasme pripravilo v nedeljo tudi prvo licitacijo plemenskih jagnjic tovrstne pasme. Katalog jagnjic bo objavljen od petka dalje na spletni strani www.ovce.si, živali bodo na ogled v nedeljo od 10. ure dalje, prodaja, ki jo bo strokovno komentiral Dušan Birtič z Biotehniške fakultete, pa se bo začela ob 13.15. Že v soboto bodo v Solčavi odprli razstavo polsternih in volnenih slik, prikazali izdelke

domače in umetnostne obrti in svetovali o uporabi in nošenju polstene nakita v kombinaciji z drugimi materiali, pripravili delavnici o pripravi in uporabi volne ter o polstenju in prikazali filme o jezersko-solčavski pasmi. V nedeljo bodo poleg dražbe jagnjic pripravili še tržnico s ponudbo volnenih izdelkov, delavnico polstenja za otroke, modno revijo s prikazom polsternih in volnenih oblačil ter pastirske igre, predstavili jezersko-solčavsko pasmo ovc, prikazali striženje ovc in pripravo jagnjetine za uporabo v kulinariki, ponudili obiskovalcem dobrote iz jagnjetine ...

Problemi na planinskih pašnikih

Križe – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj bo na pobudo Občine Tržič in stranke NSi pripravil v ponedeljek, 26. septembra, z začetkom ob 10. uri v prostorih Kmetijske zadruge Križe v Križah pogovor o problemih na planinskih pašnikih, na katerem bodo med drugim razpravljali o prilagoditvi agrarnih skupnosti novemu zakonu, o prodaji na planinah in o zaposlovanju. Na pogovor so povabili predsednike agrarnih skupnosti in pastirje na planinskih pašnikih ter predstavnice kmetijsko-gozdarske zbornice, sodelovala pa bosta tudi poslanka državnega zbora Iva Dimic in tržiški župan Borut Sajovic.

Za nekatere ukrepe obvezno usposabljanje

Kranj – Kmetije, ki so se v okviru programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020 vključili v ukrepe Kmetijsko okoljskih podnebnih plačil (Kopop), v ukrep Ekološko kmetovanje ali v ukrep Dobrobit živali, se morajo v času petletnega izvajanja programa vsako leto obvezno usposabljati za lažje izvajanje ukrepov. Kot so ob tem sporočili z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je seznam lokacij in terminov usposabljanja za ukrepe Kopop in Ekološko kmetovanje že objavljen na spletni strani programa razvoja podeželja, za ukrep Dobrobit živali pa bo v naslednjih tednih. Ministrstvo ob tem opozarja, da se morajo v nekaterih primerih kmetije sami prijaviti na usposabljanje, v drugih primerih pa bodo prejeli povabilo od izvajalca usposabljanja, za ukrepe Kopop in Ekološko kmetovanje je to Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s svojimi območnimi enotami.

Dan odprtih vrat ekološke kmetije Porta

Ovsiše – Ekološka kmetija Porta z Ovisi pri Podnartu bo v nedeljo, 25. septembra, pripravila tradicionalni, že dvanajsti dan odprtih vrat, na kateri se bo predstavilo še šest drugih kmetij in čebelarstev – kmetije Potočnik z Brezij, Šilar z Bohinjske Bele, Rozman Habinc s Poljšice, Darja iz Mošenj in Pr' Prapotn'k s Poljšice ter čebelar Miha Rozman iz Češnjice. Dan odprtih vrat se bo začel ob 11. uri s peko kruha v krušni peči, ob 12. uri in ob 16.30 bo voden ogled kmetije, ob 12.30 bo enolončnica, ob 14.30 stiskanje jabolčnega soka, uro kasneje pa še pogovor s Silvo Požlep o zdravju in ročni pridelavi zdrave hrane. Ves dan, od 11. do 18. ure, bo tržnica in pokušnje domačih jedi.

Taborniki in gozdarji bodo negovali mlade sestoje

Kranj – Zveza tabornikov Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije bosta v okviru akcije Gremo v naravo! – Neguj gozd, neguj sebe organizirala nego sadik, posajenih po žledu v letu 2014. Akcija bo 15. oktobra. Prijave bodo zbirali taborniki preko svojih rodov in spletne strani www.gremovnaravo.si.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne julija letos za mleko, dostavljeno v mlekarino ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 23,72 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 48 centov ali za 1,98 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju

vsebovalo 3,99 odstotka maščobe in 3,27 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 25,62 evra in je bila za 29 centov ali za 1,12 odstotka nižja kot junija. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 21,67 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 23,34 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
Januar 2016	28,07	29,98	24,06	27,45
Februar 2016	27,01	29,02	23,50	26,65
Marec 2016	25,63	27,87	22,42	25,13
April 2016	24,40	26,42	21,35	23,64
Maj 2016	24,27	26,17	21,17	23,46
Junij 2016	24,20	25,91	21,27	23,16
Julij 2016	23,72	25,62	21,67	23,34

Zlate vse tri gorenjske inovacije

V Gospodarski zbornici Slovenije so oblast pozvali, naj spremeni miselnost in začne podpirati razvoj v podjetjih, ne pa ga zavirati. Zlato priznanje za inovacije tudi Acroniju, M Sori ter Domelu in Razvojnem centru NELA.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju – Med štirinajstimi inovacijami, ki so v sredo na Dnevu inovativnosti na Brdu pri Kranju v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) prejele zlato nacionalno priznanje, so bile tudi vse tri gorenjske inovacije, ki so se uvrstile v finalni izbor. Zlata priznanja so tako prejeli tudi jeseniški Acroni, M Sora ter skupaj Domel in Razvojni center NELA. Za nacionalna priznanja, ki jih je GZS podeljevala štirinajstič, se je potegovalo štirideset inovacij; poleg štirinajstih zlatih so najbolj inovativnim podjetjem in inovatorjem podelili še 21 srebrnih in pet bronastih priznanj.

Zlata trojica

Jeseniška družba SIJ Acroni je zlato nacionalno priznanje prejela že tretje leto zapored, tokrat za inovativno tehnologijo brez kislinkega čiščenja toplo in hladno valjanih pločevin. »Bistvo inovacije je zamenjava postopka čiščenja končnih jeklenih trakov, pri katerem namesto kisline sedaj uporabljamo pesek in postopek peskanja. S tem je tovarna postala bolj prijazna za delavce in okolje,« je pojasnil Matevž Fazarinc, direktor razvoja. Kot je poudaril, gre za edinstven postopek čiščenja pločevine v svetu, ki ga sicer niso patentirali, vendar pa ga ščitijo kot poslovno skrivnost. Inovacija je prinesla družbi tudi precejšnji finančni učinek.

Tudi v Domelu se lahko pohvalijo z že več prejetimi zlatimi priznanji za inovacije, letos so skupaj z Razvojnim centrom NELA navdušili z novim EC-motorjem z možnostjo integrirane elektronike za moči do 1kW. »Pri tej inovaciji smo se skoncentrirali na energetsko učinkovitost in stroškovno optimalen dizajn. Izdelek je v osnovi razvit za trg pralnih strojev, a je toliko fleksibilen, da je uporaben tudi pri drugih aplikacijah, npr. pri profesionalnih aparatih v kuhinji ali ventilacijski tehniki. Z njegovo proizvodnjo smo začeli letos, v naslednjih letih pa jo bomo še širili,« je razložil Matjaž Čemažar, vodja razvoja in raziskav.

Zlati inovatorji iz Acronija, M Sore ter Domela in Razvojnega centra NELA / Foto: Tina Dokl

Zlatega priznanja so se razveselili tudi v žirovskem podjetju M Sora mizarstvo, kjer so razvili leseno okno Natura Optimo XLT, ki je v celoti izdelano iz posebne smrekovine slovenskega porekla, njena zgradba in lastnosti pa so spremenjene po patentiranem postopku termične modifikacije, ki je prav tako plod slovenskega znanja. »Želeli smo razviti pasivno okno, ki bo v celoti iz lesa, kar je precej težka naloga. Celotna inovacija temelji na termično modificirani smrekovini, ki prihaja izključno z okoliških hribov.

To okno glede na druge izstopa po izolativnosti, življenjski dobi in tudi dostopni ceni,« je povedal Aleš Ugovšek, vodja projektov. Nova okna so že na trgu in se v tujini tudi dobro prodajajo, je še dodal.

Dežela inovatorjev

V letošnjem izboru je na regionalni ravni sodelovalo kar 182 inovacij, ki so bile plod dela 768 inovatorjev, v štirinajstih letih pa je GZS v celotni Sloveniji nagradila že več kot 7700 inovatorjev in več kot 2400 inovacij,

na nacionalni ravni pa podelila 112 zlatih priznanj, ki pomenijo najvišje priznanje inovativnim dosežkom slovenskih podjetij. »V zadnjih osmih letih smo četrta najhitreje rastoča država na lestvici inovacijske uspešnosti,« je poudaril predsednik GZS Marjan Mačkošek, a obenem opozoril, da ni časa za spanje na lovoričkah. Ob letošnji podelitvi priznanj za inovacije so v GZS pozvali slovenske obalsti, naj »spremenijo svojo miselnost in pristop ter začnejo podpirati razvoj v podjetjih, ne pa da ga zavirajo«.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Ljudska Univerza
Škofja Loka

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Center za svetovanje in vrednotenje znanja zaposlenih Gorenjske

Ljudska univerza Škofja Loka je partner v projektu Center za svetovanje in vrednotenje znanja zaposlenih Gorenjske.

Cilj projekta je izvajanje dejavnosti informiranja in svetovanja po modelu »Informativno svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih« pred vključitvijo, med in po končanem izobraževanju oz. usposabljanju, ki vključuje tudi postopke ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja. Prispevali bomo k večji vključenosti zaposlenih v vseživljenjsko učenje in izboljšanju kompetenc zaposlenih, s posebnim poudarkom na nižje izobraženih in manj usposobljenih. Cilj projekta je tudi povečati konkurenčnost posameznika na trgu dela in poskrbeti za večjo vključenost zaposlenih iz ranljivih ciljnih skupin v izobraževanje.

Svetovalci vam brezplačno svetujejo:

- pri izbiri izobraževalnega programa
- pri načrtovanju in organiziranju učenja
- pri razvijanju učinkovitih strategij učenja
- pri pripravi in spremljanju osebnega izobraževalnega načrta
- o možnostih za nadaljnje izobraževanje in učenje
- pri izdelavi elektronskega portfolija
- pri ugotavljanju in vrednotenju neformalno pridobljenih znanj
- pri postopku pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije

Praktični primeri svetovanja:

Letos poleti sem se zaposlila kot natakarica v piceriji. Ker bi želela nadaljevati prekinjeno izobraževanje vas prosim za pomoč. Preteklo šolsko leto sem obiskovala 4. letnik gimnazije, vendar sta mi v 4. letniku ostala matematika in angleščina, tako da nisem imela pogojev za pristop k maturi. Za učenje nisem imela prave motivacije, saj sem si že ves čas želela postati vzgojiteljica. Na tem področju imam tudi nekaj praktičnih izkušenj. Ker me delo z otroci zelo veseli, bi rada

postala vzgojiteljica, zato vas prosim, če mi lahko svetujete, kje in kako se lahko vpišem in kako poteka šolanje. Stanujem v Železnikih. Poklic pomočnica vzgojiteljice lahko pridobite v dveh programih – programu srednjega strokovnega izobraževanja (SSI) in po programu poklicnega tečaja. Program SSI je daljši, zato bi bilo za vas bolj ugodno, če bi opravili še manjkajoča dva izpita v programu gimnazije in s končanim 4. letnikom izpolnjevali pogoje za vpis v enoletni poklicni tečaj za vzgojiteljico. Najbližji izvajalec je Ljudska univerza Škofja Loka. Lahko pa po zaključenem 4. letniku opravite splošno maturo in potem izpolnjujete pogoje za vpis na Pedagoško fakulteto in nadaljujete šolanje v triletnem visokošolskem strokovnem študijskem programu Predšolska vzgoja, kjer pridobite strokovni naslov diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok. Vam najbližji izvajalec tega programa je Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Sem univerzitetna diplomirana ekonomistka, vendar nisem našla zaposlitve v svoji stroki, zato delam z otroci s posebnimi potrebami. Želim si pridobiti tudi formalno izobrazbo na tem področju, kaj mi svetujete? Časa za vožnjo v Ljubljano poleg družine in zaposlitve nimam.

Vpišete se lahko direktno v 2. letnik magistrskega študijskega programa Inkluzivna pedagogika. Ker vaš dodiplomski študij ni pedagoške smeri, boste do zaključka morali, poleg vseh predmetov 2. letnika ter magistrske naloge, opraviti 5 temeljnih pedagoških predmetov ter 5 diferencialnih izpitov iz 1. letnika. To pomeni, da boste sicer skupno morali opraviti celo 1 izpit več kot študent, ki se vpiše v 1. letnik in opravlja program v celoti, a se boste na ta način izognili šolnini za 2. letnik. Ta študij letos prvič poteka tudi v Škofji Loki, izvajalec je Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta.

Sem zaposlen, star sem 54 let, pred šestindesetimi leti sem zaključil poklicno šolo. Pri svojem delu do sedaj nisem uporabljal računalni-

ka, sedaj pa bi moral ob zaključku delovnika vpisovati podatke o opravljenem delu v program, pa ne znam računalnika niti prižgati. Ali obstajajo računalniški tečaji za popolne začetnike kot sem jaz?

Svetujem vam vpis v program Računalniška pismenost za odrasle. Program je namenjen prav odraslim, ki računalnika še niso uporabljali in si želijo pridobiti temeljno znanje za delo z njim za potrebe poklicnega dela in vsakdanjega življenja. Tečaj obsega 60 ur. Naučili se boste izdelati in oblikovati besedila ter uporabljati internet in elektronsko pošto. Trenutno lahko tečaj obiskujete brezplačno na Ljudski univerzi Škofja Loka v okviru projekta Znanje nas aktivira (ZNA).

Svetovalci Ljudske univerze Škofja Loka:

Tanja Avman, tanja.avman@guest.arnes.si, 04 506 13 80
Jaka Šubic, jaka.subic@guest.arnes.si, 04 506 13 60
Mare Žvan, mare.zvan@guest.arnes.si, 04 506 13 70

Pogovor s svetovalcem Maretom Žvanom

Zvabila sta ga iz hiše

Občana v Mengšu sta preslepila neznana tatova.

SIMON ŠUBIC

Mengeš – Ljubljanski kriminalisti so pred dnevi obravnavali tatvino v hiši v Mengšu, kakršne so v zadnjem obdobju zelo pogoste. V dopoldanskih urah sta se do hiše z neznanim modrim osebnim vozilom pripeljala neznana moška, ki sta oškodovanca ogovorila s pretvezo, da bosta izvajala dela glede napeljave cenejše elektrike. Eden ga je nato zvabil iz hiše, drugi pa je vstopil v odprto stanovanjsko hišo, kjer je po pregledu notranjosti ukradel denar in nakit v skupni vrednosti tisoč evrov. Po dejanju je hišo neovirano zapustil in se usedel v vozilo, nakar je prisedel tudi drugi storilec in sta se odpeljala. Moška sta bila stara okoli 35 let, srednjih postav, oblečena pa sta bila v siva in modra oblačila. Eden od njiju je visok med 170 in 175 centimetri ter temnih kratkih las.

Takšne drzne tatvine se najpogosteje pojavljajo v odročnih krajih, najpogosteje se zgodijo dopoldne ali čez dan, ko so večje možnosti, da so doma starejše osebe, storilci pa praviloma

delujejo v paru ali skupini več oseb, ugotavlja policija. Cilj storilcev je, da iz objekta (hiše) izvabijo stanovalce iz različnih razlogov. Tako navajajo, da odkupujejo domače živali, kovine ali drug material, spet drugi zatrjujejo, da izvajajo določene storitve, kot se je zgodilo tudi v opisanem primeru. Vsem je skupno, da si želijo pridobiti zaupanje potencialnih žrtev in odvrniti njihovo pozornost proč od hiše. Medtem ko se namreč žrtev posveča »kupcem oz. serviserjem«, njihovi sotorilci neopazno vstopijo v objekt, ga preiščejo in najpogosteje ukradejo denar in nakit. Oškodovanci navadno šele nekaj ur kasneje ugotovijo, da so jih okradli. Policija zato priporoča veliko previdnost, ko se na vašem dvorišču pojavijo neznane osebe, tudi če je samo ena, saj se sotorilci lahko skrivajo. Če v teh primerih zapuščate objekt, ga obvezno zaklenite. Pomembno je tudi, da si čim bolj vtisnete v spomin osebni opis neznanec, njihovo vozilo, registracijsko označbo, smer odhoda ... Vse podatke čim prej sporočite policiji.

Pasu niso uporabljali, telefon pač

SIMON ŠUBIC

Kranj – V nedeljo se je končala desetdnevna akcija za večjo uporabo varnostnega pasu, ki je bila usklajena tudi z evropsko akcijo Seatbelt in je istočasno potekala v več evropskih državah. Slovenski policisti so v poostrenih nadzorih prometa pri voznikih in sovoznikih oziroma potnikih odkrili 2969 kršitev in izdali 2559 plačilnih nalogov za neuporabo varnostnega pasu in za drževalnih sistemov v vozilu med vožnjo. Precej kršitev so v dveh skupnih poostrenih nadzorih ugotovili tudi kranjski policisti in medobčinski redarji.

V prvem nadzoru nad rabo varnostnega pasu, v katerem so se kranjski policisti

in medobčinski redarji osredotočili tudi na uporabo mobilnega telefona ter upoštevanje rdeče luči na semaforju, so ugotovili 38 kršitev, od tega 22 kršitev zaradi neuporabe pasu, šestnajst pa zaradi uporabe telefona med vožnjo. En voznik je dobil plačilni nalog za oba prekrška. V drugem nadzoru so ugotovili 31 kršitev zaradi neuporabe pasu in 18 zaradi uporabe mobilnega telefona.

Na Gorenjskem varnostnega pasu letos ni uporabljalo približno deset odstotkov voznikov in potnikov, ki so bili udeleženi v prometnih nesrečah. Utrpeli so različne poškodbe, marsikdo od njih pa bi nesrečo lahko prestal brez posledic, če bi pas uporabljal, so razložili na policiji.

Sam našel pot do doma

Škofja Loka – Policijska uprava Ljubljana je preklicala iskanje pogrešanega petnajstletnika iz okolice Škofje Loke, o čemer smo poročali v torek. Fant se je namreč že v ponedeljek popoldne sam vrnil domov.

»Vsi bi se znašli v isti godlji«

Tudi Primož Ulaga in Zvonko Štefe, nekdanja prva moža Smučarske zveze Slovenije in kranjskega ETP, ne priznavata kazenske odgovornosti za zaplete pri postavitvi razsvetljave na kranjski skakalnici.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Tako kot prejšnji teden nekdanji direktor Smučarske zveze Slovenije (SZS) Jaro Kalan sta v sredo tudi nekdanji predsednik SZS Primož Ulaga in nekdanji direktor kranjskega ETP (sedaj v stečaju) Zvonko Štefe na na kranjskem okrožnem sodišču zavrnila obtožbe tožilstva, da naj bi pri financiranju razsvetljave na skakalnici v državnem panožnem nordijskem centru v Kranju storila kaznivi dejanja preslepitve pri pridobivanju posojila ali ugodnosti in ponareditve poslovne listine. Zaradi nepriznavanja krivde bo »klasičen« kazenski postopek zoper obtožene stekel konec oktobra.

Kot smo poročali že v torek, je SZS leta 2009 za postavitve razsvetljave na skakalnici na Gorenji Savi kranjskemu ETP, izbranemu na javnem razpisu, plačala več kot 200 tisoč evrov, pri čemer je približno 127 tisoč evrov pridobila od Fundacije za šport. A kranjsko podjetje investicije ni nikoli izvedlo, nakar so ga poslali še v stečaj, tako da so razsvetljavo ob največji skakalnici v Državnem panožnem nordijskem centru Kranj nazadnje postavili s sponzorskimi sredstvi. SZS je zato morala Fundaciji za šport vrniti prejeti denar, sledile so kazenske ovadbe zoper odgovorne, kranjsko sodišče pa je do sodnega epiloga tudi blokiralo razpolaganje s

Konec oktobra se bodo morali vrniti na sodišče (z leve): Primož Ulaga in njegov odvetnik Aljoša Dežman, Zvonko Štefe in odvetnik Samo Ilc, v ozadju Tibor Gregl, odvetnik tretjeobtoženega Jara Kalana. / Foto: Simon Šubic

skoraj 212 tisoč evri iz stečajne mase ETP.

»ETP je posel z razsvetljavo dobil, ker je bil izbran na javnem razpisu. Ko bi z deli morali začeti, pa se je ugotovilo, da ni gradbenega dovoljenja, kar je bila naloga naročnika, ne izvajalca. Pridobivanje gradbenega dovoljenja se je zaradi znanih dvornih borb na SZS spomladi 2010 občutno zavleklo, v tistem času pa je ETP, konec leta 2012, šel v stečaj. Če bi bilo gradbeno dovoljenje pridobljeno pravočasno, bi ETP zagotovo tudi zgradil razsvetljavo,« je

po koncu predobravnavnega naroka povedal Štefetov za zagovornik Samo Ilc. Nekdanji direktor ETP je ob tem dodal, da je podjetje v stečaj pahnila velika kriza v gradbeništvu, zaradi katere so ostali brez vrste plačil.

»Kdorkoli bi na javnem razpisu pridobil ta posel, bi padel v isto godljo, kot smo mi, saj ni bilo gradbenega dovoljenja, zato ni bilo možno začeti z gradbenimi deli,« je poudaril Štefe in pojasnil, da se je zapletlo, ko so naknadno ugotovili, da bi gradbeno dovoljenje potrebovali tudi za

postavitev stebrov za razsvetljavo. Ti so namreč zaradi zagotovitve zadostne osvetlitve, ki bi omogočala tudi televizijske prenose, morali biti precej večjih dimenzij od običajnih stebrov. »ETP v vsej 70-letni zgodovini ni imel niti enega ekscesa, niti enega prekrška, tudi kot sponzor in donator smo bili v tem okolju zelo prisotni. Sponzor je bil tudi od vsega začetka gradnje kranjske skakalnice. Podjetje je kranjskemu športu v vsej svoji zgodovini ogromno pomagalo,« je nad obtožbami razočaran Štefe.

Pogorel prostor za piknike

V požaru, ki je v noči na četrtek zajel prostor za piknike na Polici pri Naklem, sta zgorela dva lesena objekta. Gasilci preprečili, da bi se ogenj razširil v gozd.

SIMON ŠUBIC

Polica pri Naklem – Priljubljen prostor za piknike na obrobju gozdička na Polici pri Naklem je v noči na četrtek zajel požar. Kaj ga je povzročilo, so včeraj kriminalisti še ugotavljali, najverjetneje pa je goreti začelo v lesenem objektu, ki je služil za kuhinjo. Ta je pogorel do tal, močno je poškodovan tudi velik nadstrešek v neposredni bližini, delno pa je ogenj oplazil tudi bližnje kombinirano vozilo.

Požar je po naših podatkih okoli pol ene zjutraj prvi opazil najbližji soсед. Po besedah Andraža Šiferja iz Gasilsko-reševalne službe Kranj, ki je vodil

intervencijo, v kateri je sodelovalo enajst poklicnih gasilcev iz Kraja in štirinajst

prostovoljnih iz nakelskega gasilskega društva, je bil ogenj ob njihovem prihodu

Kriminalistična komisija je včeraj dopoldne preiskovala, kaj je zanetilo požar. / Foto: Simon Šubic

že popolnoma razvit in je zajel že oba objekta. »Ker je prostor za piknike na robu gozda, je bila naša prioriteta preprečiti, da se ogenj razširi v gozd in na vozilo v bližini, ki nam ga je deloma uspelo obvarovati,« je povedal.

V objektu s kuhinjo je bilo tudi precej plinskih jeklenk, našli so jih trinajst ali štirinajst, kar je od gasilcev terjalo še dodatno previdnost. Eno od njih je med intervencijo tudi odprlo, kar je povzročilo eksplozijo, v kateri pa se na srečo ni nihče poškodoval. Gašenje požara z vodo je trajalo približno uro, intervencijo so končali ob 3.30, domači gasilci pa so nato do jutra držali še požarno stražo.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Po sledih svojih prednikov

Slovensko rodoslovno društvo skupaj z ameriškim rodoslovnim društvom organizira četrto rodoslovno konferenco, ki se je v teh dneh v naših krajih udeležujejo potomci slovenskih izseljencev. V skupini 53 Američanov sta sestri Cheralyn in Joelene, ki sta se po sledih svojih prednikov odpravili tudi na Osolnik k Stanku Bukovcu.

SUZANA P. KOVAČIČ

Sestrana Cheralyn Irene Olivo in L. Joelene Olivo Mack, obe živita v Kaliforniji, v Los Angelesu oziroma njegovi okolici, se leta 1999, ko sta prvič obiskali Slovenijo, niti sanjalo ni, da se bo čez nekaj let k nam vrnili z drugačnimi nameni. Prvič sta bili na obisku turistično, ob svojem drugem obisku sta se podali po sledih svojih prednikov. Medtem sta namreč izvedeli, da je bil njun ded Peter Slovenec. »Najin bratranec raziskuje rodoslovno drevo, vedeli smo, da po obeh straneh družina izvira iz Evrope. Omenil je tudi Petra, a sva sprva mislili, da je bil Peter Avstrijec,« sta povedali pred nekaj dnevi. Marsikdo še danes ne ve, kje je Slovenija, sestri pa sta deda imeli za Avstrijca, ker

nista vedeli, da smo bili Slovenci v teh krajih v tistih letih pod Avstro-Ogrsko. Ko sta raziskovali naprej, tudi s pomočjo spleta in kasneje še kustosa hrvaškega muzeja v Clevelandu, sta dobili dokaz o slovenskih prednikih in sta sprejeli odločitev, da se morata vrniti v Slovenijo vsaj še enkrat.

Iskanje samega sebe

Cheralyn in Joelene sta pred tednom dni k nam pripotovali s še 51 drugimi Američani, potomci slovenskih izseljencev, na že četrto konferenco, ki jo Slovensko rodoslovno društvo organizira skupaj z ameriškim in se bo zaključila 25. septembra. Obisku jejo kraje, ki so jih pred več kot stotimi leti zapustili njihovi predniki z namenom

raziskovanja in dokumentiranja rodovnika ter iskanja in srečanja s sorodniki. Kot je povedal Peter Hawlina, predsednik Slovenskega rodoslovnega društva s sedežem v Lipici pri Škofji Loki, bi to lahko poimenovali kot turizem, motiviran z rodoslovjem. »Veste, to je božja pot, namreč iskanje samega sebe. Da pa se na tak način začneš iskati, moraš biti že zelo zrel,« je prepričan.

Na vseh konferencah doslej je bil obisk dober, zanimanje za rodovnik, ki služi kot ogrodje, ki se širi in širi, se je iz skorajšnjega pozabljenja prebudilo in ga Hawlina primerja z neverjetno silo, ki človeka premakne iz njegove vsakdanjosti v to. Nekateri od ameriških udeležencev imajo že ustvarjene stike, če pa nimajo nobenega, jim v

Foto: Tina Dokl

Sestri Cheralyn Irene Olivo in L. Joelene Olivo Mack s Petrom Hawlino in Stankom Bukovcem na Osolniku; sestri sta »slovensko zemljo in njene prebivalce« doživeli zelo čustveno.

slovenskem društvu poskušajo najti najbolj pravega člana za poznavanje sorodstva oz. se člani osebno angažirajo, kot se je Peter Hawlina v primeru sester Cheralyn in Joelene.

Srečanje na Osolniku

Stanka Bukovca sta Cheralyn in Joelene obiskali v ponedeljek popoldne. Kajti prav tu, na Osolniku, na domačiji naj bi se rodil Peter Bukovec, njun ded. V krstnem listu, ki ga je izdala ljubljanska nadškofija, med drugim piše, da je bil Peter rojen petega julija 1877, krščen dva dni kasneje, njegov oče je bil Martin Bukovec, mama pa Anna Štrekelj. Peter se je poročil z Nemko,

emigrirala sta v Ameriko na božič leta 1902 in se nista nikoli vrnili. Kmalu za Petrom se je v Ameriko preselil še njegov starejši brat, a je umrl mlad, neporočen, še en brat je izginil neznan kam prav tako v Ameriki.

Stanka Bukovca sta sestri kar takoj 'vzeli' za sorodnika, podobnosti sta videli v njem in njunem stricu Petu že po videzu: »Videti je prav tak kot stric Pete. Saj še hodi kot stric Pete,« se kar nista mogli načuditi. Stanko pa je medtem premišljeval, kaj mu je pripovedoval oče. Spomnil se je že, da so njegovi predniki, Bukovčevi, kupili domačijo in se preselili na Osolnik. Po imenih pa se je bolj spomnil maminih dveh bratrancev,

Erbežnikovih, da sta se po vojni preselila v Argentino v Buenos Aires. Ampak da bi kakšnega sorodnika imel tudi v Severni Ameriki? Peter Hawlina mu je pomagal s podatkom, da sta bila Stankov ded in Peter Bukovec (ded Cheralyn in Joelene) bratranca in da se je priimek Bukovec ohranil v rodolini tudi severneje čez lužo.

Potem smo pustili, da so se novi znanci in, kot kaže, vendarle sorodniki po nekem kolenu, imeli priložnost še bolje spoznati. Sestri Cheralyn in Joelene v Sloveniji vsekakor nista zadnjič, kot sta še zatrdili obe prijateljici, da se sprehajata po krajih in se srečujeta z ljudmi, katerih del sta tudi sami.

Prav vznemirljivo je odkrivati, kakšne so sorodstvene vezi in kam sežejo. / Foto: Tina Dokl

Zgodbe

Zakaj se je znani izdelovalec harmonik Aleks Rutar preselil na Koroško?! **Stran 18**

Pogovor

Jože Podgoršek: »Ni vse, kar je v verigi preskrbe s hrano zakonito, tudi pošteno.« **Stran 19**

MultiKulti

Komedijo **Žalujoča družina**, ki jo bodo uprizorili v Prešernovem gledališču v Kranju, režira mladi srbski režiser Igor Vuk Torbica. **Stran 20**

Od petka do petka

Nova finančna ministrica Mateja Vraničar Erman izhaja iz Škofje Loke. / Foto: MF

Minister za infrastrukturo Peter Gašperšič je v dnevih pred glasovanjem o interpelaciji obljubil marsikaj. / Foto: arhiv GG

Tudi zdravniki se zavzemajo, da bi bila uporaba konoplje v medicinske namene v Sloveniji dovoljena. / Foto: arhiv GG

Prva finančna ministrica

Državni zbor je v sredo s 50 glasovi za novo finančno ministrico izglasoval dosedanjo državno sekretarko na finančnem ministrstvu Matejo Vraničar Erman. Velik uspeh ljubljanskih zdravnikov.

SIMON ŠUBIC

Prva ženska na čelu finančnega ministrstva

Dosedanja državna sekretarka na ministrstvu za finance Mateja Vraničar Erman je od srede postala prva ženska na položaju finančnega ministra v samostojni Sloveniji. Državni zbor je njeno imenovanje potrdil s 50 glasovi poslancev, proti jih je bilo 21. Vraničar Ermanova je vodenje finančnega ministrstva na polovici mandata sedanje vlade prevzela po tem, ko je poleti nepričakovano odstopil dotedanji minister Dušan Mramor. »Zavedam se, da prevzemam naloge v zelo občutljivem času, ko so pričakovanja ogromna, realne možnosti pa je treba preprosto iz dneva v dan. Tako kot sem prisegla, se bom z vsem svojim delom in celotno ekipo trudila za blaginjo Slovenije, njenih prebivalcev in prebivalk,« so bile prve besede, ki jih je po imenovanju namenila državnemu zboru. Predsednik vlade Miro Cerar je ob predstavitvi svojega predloga za novo finančno ministrico dejal, da je bila Vraničar Ermanova s svojimi bogatimi delovnimi izkušnjami že do sedaj močno vpeta v delovanje finančnega ministrstva, zato bo lahko takoj nadaljevala z zastavljenimi usmeritvami

in prioriteta vlade. Njeno dobro poznavanje državnih financ so v razpravi poudarjali tudi poslanci iz koalicijskih strank, medtem ko so bili opozicijski poslanci do nje bolj kritični. »Pričakovati je, da se bodo davčne obremenitve tudi pod novo finančno ministrico nadaljevale,« je tako ocenil Marko Pogačnik iz SDS, Luka Mesec iz Združene levice pa je poudaril, da je nova ministrica avtorica obeh Mramorjevih davčnih reform, ki sta prijazni zgolj za nekaj odstotkov ljudi z najvišjimi prihodki.

Gašperšič prestal interpelacijo

Minister za infrastrukturo Peter Gašperšič je v torek uspešno prestal interpelacijo, ki so jo vložili v Združeni levici. Proti njegovi odstavitvi je bilo 48 poslancev, le trinajst jih je interpelacijo podprlo. Zanimivo je, da ministri niso podprli prav vsi koalicijski poslanci. Dva sta se glasovanja vzdržala, eden je interpelacijo podprl. Glasovanja so se vzdržali tudi vsi navzoči poslanci SDS in predstavnika obeh narodnih skupnosti. V Združeni levici so Gašperšiču očitali zaviranje gradnje drugega železniškega tira Koper-Divača, privatizacijo državne strateške infrastrukture, nezakonito delovanje in

površnost pri vodenju resorja. Minister je vse očitke zavrnil, interpelacijo pa označil kot možen, a nespameten poskus preprečitve izvedbe projekta drugega tira z javno-zasebnim partnerstvom. Kot je poudaril, je na začetek gradnje drugega tira v letu 2017 vezal tudi svoj mandat, ki ga bo v primeru neuspeha vrnil predsedniku vlade.

Porod kljub odpovedi pljuč

Ta teden je bila javnosti predstavljena zgodba 30-letne nosečnice, ki so ji pred sedmimi meseci odpovedala pljuča, a so ji zdravniki ljubljanskega univerzitetnega kliničnega centra s priključitvijo na zunajtelesni krvni obtok z oksigenacijo krvi (ECMO) rešili življenje, prav tako pa njeni nedonošeni hčerki. Sedem mesecev kasneje sta obe zdravi, deklica lepo napreduje, kot je dejala mamica, pa se lahko samo zdravniški ekipi zahvalita, da sta danes tukaj. Srečna mamica je v 23. tednu nosečnosti zbolela za gripo, nekaj dni kasneje so ji odpovedala pljuča, zato so jo priklopili na ECMO. Zdravniki so se odločili, da bodo s carskim rezom počakali, kolikor bo mogoče. Porod se je tako začel šestnajst dni kasneje, pri njem pa je sodelovala velika skupina zdravnikov z različnih področij. Čeprav

so porodnico uspavali, se je deklica rodila po naravnih poti, za njeno rojstvo pa je mati izvedela šele dva tedna kasneje, ko se je prebudila. Po mnenju zdravnikov deklica posledic zaradi prezgodnjega rojstva ne bo imela, svoje vrstnike pa bo dohitela pri tretjem letu starosti. Ob tej priložnosti so zdravniki znova pozvali k cepljenju proti gripi, za kar bi se morale še posebej odločiti ogrožene skupine, tudi nosečnice.

Konoplja za zdravljenje

Potem ko je delovna skupina za področje predpisovanja medicinske konoplje pri zdravniški zbornici pozvala stroko, da določi indikacije in kontraindikacije za zdravljenje z medicinsko konopljo, do katere bi bil dostop mogoč tako kot pri drugih zdravilih prek lekarn, je ta teden poslanska skupina SD najavila novelo zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, ki bi legalizirala konopljo v medicinske namene. S tem želijo bolnikom zagotoviti čimprejšnjo dostopnost konoplje kot zdravila in omogočiti proizvodnjo in raziskave v Sloveniji. Milan Krek z Nacionalnega inštituta za javno zdravje pravi, da bi zdravljenje z medicinsko konopljo morala plačati zdravstvena zavarovalnica.

Vrednote v denarju

BRANKO GRIMS, SDS

moj pogled

Ronald Reagan je dejal: »Namesto poslušanja praznih besed moramo slediti denarju. Dejanske vrednote v politiki pokaže samo tisto, za kar se v resnici porabi denar!«

Politika bi morala vedno temeljiti na vrednotah. Toda pravih vrednotah, in ne lažnih ... Besede prenesejo vse. Levičarske vlade v Sloveniji utelešajo dva Murphyjeva zakona: »Za najbolj visoko donečimi besedami v politiki se skrivajo najbolj pritlehni interesi!« in »O čemerkoli vam že govorijo, vedno govorijo o denarju!« Vlada novih obrazov (še bolj levičarska!) dr. Cerarja je to pripeljala do popolnosti. To se najbolj vidi ob sprenevedanju ob 40 milijonih evrov, ki bi po zagotovitvi zdravstva

omogočili odpravo zloglasnih čakalnih vrst na najbolj kritičnih področjih, zaradi katerih trpijo in umirajo ljudje. Toda Cerarjeva vlada teh dodatnih 40 milijonov evrov za zdravje slovenskih državljanov in državljanov nikakor ne najde. Čeprav si levičarji po lastnih besedah najti denar za odpravo čakalnih vrst »grozno prizadevajo« ... Ja, seveda.

Dejanske vrednote v politiki pokaže samo tisto, za kar se v resnici porabi denar. Cerarjeva vlada je s soglasno podporo levičarske koalicije porabila več kot 40 milijonov evrov denarja davkoplačevalcev za ustanovitev novega podjetja za gospodarjenje z gozdovi. Gozdovi si od tega denarja ne bodo pomagali. Si bo pa ob teh 40 milijonih davkoplačevalskih

evrov, zapravljenih za kravnje kupčije v levičarski koaliciji, zagotovo še kako opomogla Židanova SD (in njena birokracija). Vrednote koalicije ...

Še bolj bode v oči 123 milijonov evrov denarja, ki ga je levičarska vlada in njena koalicija v proračunu namenila za migrante. Samo ena tretjina denarja, ki so ga zapravili letos za ilegalne migrante, bi zadoščala za odpravo kritičnih čakalnih vrst v zdravstvu! Cerarjeva vlada je za povrh migrante poslala na stroške davkoplačevalcev na morje, številni slovenski otroci iz revnejših družin pa na morje niso mogli, ker je zanje zmanjkalo denarja. Vrednote ... Vse, kar je vlada počela v zvezi z migranti, je bilo vsaj nelegalno, če že

ne čisti kriminal. Vlada je dala navodilo policiji, da ni izvajala dosledno ne schengenskega in ne slovenskega pravnega reda. Očitno kršenje zakonodaje se vrača kot varnostni bumerang in po Evropi se vrstijo zločini, za katere je soodgovorna tudi Cerarjeva vlada. Levičarji po Evropi seveda vse to prikazujejo kot svojo (lažno!) veliko humanitarno dejavnost, naivneži pa še vedno nasedajo, da gre za »pomoč potrebnim«. Pomoč potrebujejo najprej kristjani, ki jih radikalni muslimani po bližnjem vzhodu (in zaradi »humanitarnega« uvoza vse bolj tudi v Evropi) koljejo po tekočem traku. Ta tihi genocid moderne sveta, o katerem od Soroševega kapitala financirani levičarski mediji seveda

molčijo kot grob, bi res zahteval solidarnost, a na povsem drug način, kot je samomorilsko uvažanje tujih vojn in vojakov (več kot dve tretjini azilantov so mladi, za boj sposobni moški) na evropska tla.

Levičarji na oblasti v resnici bogatijo samo sami sebe in siromašijo vse druge ljudi (ki potem naivno volijo levičarje ...). Tudi z uvozom volivcev na škodo varnosti. Varnost in življenje ljudi za levičarje očitno ni najvišja vrednota. Zanje je edina realna vrednota njihova oblast. Oblast je zanje pomembnejše, kot če izgubljamo varnost, če v tujino odhajajo podjetniki in mlade družine, če izginja narod ...

Bodo volivci končno le opazili to krizo lažnih vrednot?

Po svetu

Horvat, drugačni Hrvat

Za filozofa Srečka Horvata (1983) pravijo, da je za Hrvate to, kar je za Slovence Slavoj Žižek. Njuni pogledi na svet so največkrat radikalno drugačni od pogledov večine njihovih sonarodnjakov. Preberimo nekaj Horvatovih ...

MIHA NAGLIČ

Hrvaški Žižek

Tale je, denimo, ena njegovih: »Potrebujemo radikalni internacionalizem. Če kapital deluje na mednarodnem prizorišču, moramo tudi mi delovati enako.« V nacionalne države ne verjame: »V 21. stoletju, v modernem kapitalizmu, so nacionalne države preživet koncept. To pa zato, ker je globalni kapitalizem vdrl v vse sfere človeškega življenja. Videli smo primer Sirize v Grčiji, ki kaže na to, da kljub temu, da pridete na oblast, nimate dovolj moči za spremembe. Tudi to je dokaz, da je koncept nacionalne države preživet, danes vladajo tajni trgovinski sporazumi in velike korporacije. Vedno bolj je čutiti vpliv podjetij iz Silicijeve doline, Google in Facebooka, ki z novimi koncepti, kot so na primer pametna mesta ali internet stvari, popolnoma zamenjujejo naše dojemanje nacionalne države, ki po mojem mnenju nima več nikakršne moči.« Trump ni po njegovem nič nevarnejši od Clintonove. »To ni nobena novost. Fenomen Trump smo lahko že videli pri Berlusconiju v Italiji. Trump je ameriška različica Berlusconija. Njegov vzpon dokazuje nekaj podobnega kot brexit.

Zanimivo je namreč pogledati strukturo ljudi v Veliki Britaniji, kako so glasovali: 70 odstotkov podpornikov EU-ja je bilo iz Londona oziroma finančnega središča City – torej tisti, ki že tako imajo korist od Unije. Proti je glasoval predvsem delavski razred, ki je doživel vse varčevalne ukrepe, od Margaret Thatcher do Tonyja Blaira. Beli delavski razred je v ZDA kupil Trumpov populizem. Verjamejo, da bo Trump popeljal ZDA iz krize. Pri tem je treba poudariti, da Donald Trump niti slučajno ne predstavlja večje nevarnosti kot Hillary Clinton. Če pride na oblast Trump, ne vemo točno, kaj lahko pričakujemo. Lahko se zgodi vse. Če pride na oblast Hillary Clinton, pa lahko pričakujemo nove vojne, ne samo nadaljevanje bojev v Siriji in Libiji, ampak tudi nadaljevanje tako imenovanega transatlantizma oziroma ekspanzivno politiko, ki jo bomo čutili tudi v Evropi.« V svoji zadnji knjigi Radikalnost ljubezni proučuje Horvat vpliv politične ureditve na ljubezensko življenje. Kaj imata skupnega ljubezen in revolucija? »Veliko več, kot se morda zdi na prvi pogled. Že Engels je rekel, da je pri vsaki radikalni revoluciji potrebna tudi sprememba v intimni sferi. Oktobrska revolucija, od katere mineva 100

let, je prinesla nekatere najbolj radikalne spremembe seksualne zakonodaje, ki jih danes ne bi sprejele niti najbolj progresivne vlade. Podobno je bilo s francosko revolucijo, ki je na novo osmislila enakopravnost spolov. Vsak večji politični razkol prinese tudi vprašanje emocij, spraševanje o načinu obnašanja drugega proti drugemu, kako poteka formiranje zveze, vprašanje patriarhata ... Danes navkljub nekaterim velikim pretresom nismo prišli do točke, kjer bi se vprašali, kakšne spremembe želimo na področju intimnosti. Danes smo priče poenostavljanju odnosov, to lahko vidimo na Facebooku, kjer se prijateljstva merijo z všečkanjem, pa pri novih aplikacijah, kot sta Grindr in Tinder, kjer se izbor ljubezenskega partnerja dogaja na svobodnem tržišču. Radikalno moramo redefinirati pojem ljubezni in najintimnejših odnosov.« (Vir: Luka Hvalc, MMC RTV SLO) – In tako naprej, v tem slogu. Zanimivo, mar ne!

Pol moških, pol žensk

»Če je Bog v svojem načrtu predvidel, da smo ljudje približno na pol razdeljeni na ženske in moške, zakaj je potem za kamero samo približno 10 odstotkov žensk, ko

pa je ta medij tako vpliven, tako izobraževalen, tako navdihujoč. Zakaj je glas žensk tako aktivno poneumljan in marginaliziran? Za to ni nobenega opravičila. Vsi bomo pridobili, če sklenemo: Veste kaj? Ne med mojo stražo. Do svojega zadnjega dneva bom advokat za raznolikost.« Tako je prepričan britansko-nigerijski filmski igralec David Oyelowo (1976). Letošnjega filmskega festivala v Torontu se je udeležil kot član igralske zasedbe dveh filmov, ki sta jih režirali ženski, A United Kingdom in Queen of Katwe.

Razlike v pogledih

»Če sta Francija in Nemčija glede nekaterih tem enotni in po njihovih besedah zadovoljni, sem vesel zanju. Sam nisem zadovoljen s sklepi glede rasti in migracij, zato ne morem imeti skupne konference z Merklovo ali Hollandom.« Tako je po zasedanju Sveta Evrope v Bratislavi (17. 9.) italijanski premier Matteo Renzi zavrnil možnost, da bi na skupni tiskovni konferenci nastopil skupaj z voditeljema Nemčije in Francije. Še eno od znamenj, da postaja Evropska unija vse večja disharmonija. Kažejo razlike v pogledih tudi na razpoke v temeljih?

Hrvaški filozof, publicist in politični aktivist Srečko Horvat (Osijek, 1983), za nekatere hrvaški Žižek / Foto: Wikipedija

Indijsko-ameriška filmska režiserka Mira Nair (1957) na filmskem festivalu v Zanizabaru, 2013; med njenimi igralci je tudi David Oyelowo. / Foto: Wikipedija

Prva moža Italije: premier Matteo Renzi (1975) in predsednik republike Sergio Mattarella (1941) / Foto: Wikipedija

Slovinci v zamejstvu (526)

Umrli je skrbnik Višarij

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Konec avgusta so na žabniškem pokopališču pokopali dolgoletnega župnika v Žabnicah/Camporosso v Kanalski dolini in skrbnika Marijine božje poti na Višarjah monsinjorja Dionizija Mateučiča. Star je bil 78 let in je bil zadnje leto hudo bolan. V začetku avgusta, ko je bilo na Višarje tradicionalno romanje treh Slovincij, je še sodeloval pri bogoslužju, potem pa ni zmogel več. Na njegovo željo so ga pokopali v Žabnicah, v vnožju Višarij. Od zavednega Slovenca, rojenega v Benečiji, ki je kljuboval poskusom, da bi slovenščino nagnali tudi iz cerkva, se je poslovilo veliko ljudi iz Kanalske doline, Benečije, Slovenije in Avstrije. V spominu ga imajo kot človeka, ki je ob globoki veri gojil ljubezen in spoštovanje

do vseh kultur in jezikov, ki imajo domovino na tem območju. Zato je bil tudi pogrebni obred opravljen v italijanščini, slovenščini in nemščini. Skupaj so maševali videmski nadškof Bruno Mazzocato, škof iz Gradeža Diego Causero, upokojeni ljubljanski nadškof Alojz Uran, ki zadnja leta pogosto mašuje in spoveduje na Višarjah, nečak pokojnika Giuseppe, ki je tudi duhovnik, in več deset duhovnikov iz Italije,

Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji in Slovensko prosvetno društvo Valentin Polanšek Obirsko bosta priredila jutri, 24. septembra, tradicionalno srečanje pri Kovaču na Obirskem. Začelo se bo ob 10. uri in bo posebej posvečeno 80. obletnici rojstva pokojnega koroškega pesnika Andreja Kokota in spominu na nedavno umrlega pesnika, prevajalca in umetnostnega zgodovinarja dr. Fajana Hafnerja.

Slovenije in Avstrije. Med pogrebci sta bila tudi župana Trbiža Renato Carlantoni in Noborjeta – Ovčje vasi Boris Prešeren. Govorci so v besedah slovesa predstavili pokojnega monsinjorja Nisia, kot so mu pravili prijatelji in sodelavci v duhovniški službi, kot vzornega duhovnika, ki je bil prepričan o vraščeni Cerkev v kulturno okolje, in kot milega in potrpežljivega človeka, ki je znal zgladiti spore, ki jih v njegovi

Pokojni žabniški župnik in skrbnik Višarij Dionizij Mateučič

duhovniški službi ni manjkalo. V Špetru, kjer je služboval, mnogim ni bilo všeč, da je cerkev odprl tudi za slovenske vernike in za njihov jezik. Prav tako v kanalski dolini vsi niso razumeli njegovih razlik, da morajo biti v življenju in v Cerkvi vsi enaki, ne glede na jezik, narodnost in kulturo. Zaveden Slovenec ni bil le v besedah, ampak tudi v dejanjih. Do

konca svojih moči se je trudil, da so ostale Višarje kraj sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in sporazumevanja. Kot takega imam pokojnega žabniškega župnika, ki je bil tudi zlatomašnik, v spominu tudi sam. Kanalska dolina je z njim izgubila še enega, v slovenski družini v Italiji rojenega duhovnika. Ostal je samo še Mario Garriup iz Ukev/Ugovizza.

Zgodbe

Slovenska harmonika ušla na Koroško

Zaradi nemoči v boju zoper ponaredke se je znani slovenski izdelovalec harmonik Aleks Rutar preselil na Koroško. Tam so ga sprejeli z odprtimi rokami.

JOŽE KOŠNJEK

Ob glavnem krožišču v Žitari vasi/Sittersdorfu v Podjuni na Koroškem pozornost prišleka vzbujata velika hiša z napisom Rutar harmonike. V njej si je pred dvema letoma uredil stanovanje in delavnico eden od najbolj znanih slovenskih izdelovalcev diatoničnih in klavirskih harmonik Aleks Rutar s soprogo Janjo iz Sela v Vipavski dolini. Naveličal se je slovenskih zdrah s ponaredki in obljub odgovornih, da bodo kaj storili. Odločil se je za tvegan korak: za selitev podjetja na tuje. Tu, v novem okolju v Žitari vasi, pa so ga na njegovo presenečenje sprejeli odprtih rok in src.

»V Sloveniji, kjer je bila naša harmonika med najbolj poznanimi in iskani, smo imeli zadnja leta

hude probleme s ponaredki, čeprav imamo vse, od harmonike do njenih sestavnih delov in zunanje videza, zaščiten. Množično so se začeli pojavljati oglasi za prodajo harmonik naše

Očitno je to problem, ki ga v Sloveniji ni mogoče rešiti,« je o vzrokih za svoj beg pred težavami v Sloveniji pretekli teden pripovedoval Aleks Rutar. »Selitev na tuje je bila tako edina rešitev. Koroška

»K meni še naprej prihajajo tudi kupci iz Slovenije, vedno več pa jih je tudi iz Avstrije. Avstrijci namreč veliko dajo na domač proizvod in Rutarjeve harmonike so izdelane v Avstriji.« je povedal Aleks, ki tudi sam igra na harmoniko in na Koroškem organizira harmonikarska tekmovanja. V mladosti je igral tudi na Gorenjskem, najpogosteje skupaj z Dejanom Rajem.

znamke, harmonike, ki niso bile izdelane pri nas, pa smo začeli dobivati tudi v popravilo. Hodili smo od vrat do vrat in opozarjali na težave ter si pomagali celo z detektivom, vendar brez uspeha.

se nam je zdela zaradi več razlogov najprimernejša in za pomoč pri iskanju ustreznih prostorov nam je pomagal znani slovenski odvetnik iz Celovca. Že po prvem sestanku nam je povedal za to

Aleks Rutar v svoji delavnici. Harmonike je leta 1984 začel izdelovati njegov oče Jože.

hišo v Žitari vasi. In kakšno naključje. To je hiša, v kateri je imelo podjetje Rutar, torej z enakim priimkom kot ga imamo mi, svojo prvo trgovino z mešanim blagom in gostilno. Kar hitro smo se dogovorili za nakup in sedaj smo že dve leti tukaj.«

Na moje vprašanje o vključevanju v novo okolje je Aleks odgovoril: »Izjemno prijateljsko in naklonjeno so nas sprejeli. Sprva nismo imeli namena organizirati svečanega odprtja, pa so nas domačini prepričali, da se to spodobi. Povabili smo krajanje in seveda župana Jakoba Straussa, ki nas je presegel s sporočilom, da naju z

ženo imenuje za častna občana občine. Povedal je, da se je tako imenovanje zgodilo prvič v zgodovini občine, saj je prihod dveh tako pomembnih in znanih ljudi praznik za občino. Res je tukaj glede tega marsikaj drugače kot v Sloveniji. Ljudje vedo, da je vsaka nova dejavnost za občino koristna, saj na primer vsaka kava, ki jo moji obiskovalci popijejo v bližnji gostilni, prinaša denar tudi v občinsko blagajno, sam pa seveda plačujem davke. Pri najrazličnejših prireditvah mi pomagajo člani slovenskega kulturnega društva Trta, saj se zavedajo, da jaz kot Slovenec

pomagam tudi pri ohranitvi slovenske besede. Tu je vsak poklic cenjen. Kmeta ni sram povedati, da je kmet, prav tako pa tudi ne cestarja, da je cestar. Vsak prinaša ljudem nekaj dobrega.«

Predvsem pa so Rutarjevi na Koroškem bolj zadovoljni z zaščito svojega izdelka kot v Sloveniji. »Če se pojavi kaj sumljivega, obvestimo odvetnika in ta takoj ukrepa pri organih, ki so zato pristojni. Prav zanimiva je njegova ugotovitev, da so zakoni za zaščito lastnine in izdelkov v Sloveniji podobni kot v Avstriji, vendar jih v Avstriji spoštujejo, v Sloveniji pa ne,« je povedal Aleks.

Glas je najlepše glasbilo

Jožef Močnik se že več kot petdeset let ukvarja z zborovskim petjem. Od leta 1973 vodi Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka Cerklje. Za svoj doprinos k podobi glasbene kulture v Cerkljah na Gorenjskem bo na današnji občinski slovesnosti prejel naziv častnega občana.

ALEŠ SENOŽETNIK

Jožef Močnik se je že kot petnajstletnik vključil v cerkljanski cerkveni mešani pevski zbor, kjer je prva leta nabiral izkušnje kot tenorist. Polnemu mladostniške energije mu petje ni bilo dovolj, zato se je pridružil dramski skupini v Cerkljah. Igra ga je tako pritegnila, da je v Kranju opravil tudi tečaj za režiserja v ljubiteljskem gledališču. Kdo ve, kam bi ga odnesla pot, če ne bi po sredi prišlo neizogibno služenje vojaškega roka. »Po vrnitvi iz vojske igralске skupine praktično ni bilo več, saj se je tedanja oblast preveč vtikala v vsebino njihovega dela,« pravi Jožef Močnik, ki se je zato še bolj posvetil petju in začel obiskovati tudi glasbeno šolo v Kranju.

Prelomnica, ki ga je za vse življenje zapisala glasbi, pa se je nenadejano zgodila na prvo adventno nedeljo leta 1968, ko k maši zaradi bolezni ni bilo takratnega organista. »Zbrani pevci so me kar hitro določili za vodjo, češ ti poznaš note, pa tudi kakšno pesem znaš zaigrati, ti nam boš dajal intonacijo.« Usoda je hotela, da je organist čez nekaj mesecev umrl, Jožef Močnik pa je ostal organist in vodja cerkvenega pevskega zbora polnih 17 let.

Skoraj istočasno z menjavo vodstva na cerkljanskem koku so v Cerkljah ponovno oživili delovanje Komornega moškega pevskega zbora Davorina Jenka (KMoPZ). Po nekaj letih menjav za dirigentskim pultom je na pobudo takratnega dirigenta Milka Škoberneta leta 1973

sam stopil v vlogo zborovodje. Na tem mestu je z dvema predahoma ostal do danes.

»Spoznal sem, da bom s svojim znanjem težko obvladoval dva zbora z vedno težjim programom. Odločil sem se, da moram svoje glasbeno znanje poglobiti,« pravi Močnik, ki se je zato vpisal na oddelek za glasbo Pedagoške akademije, kjer je čez nekaj let zagovarjal diplomsko delo prav na temo dela Pevskega zbora Davorina Jenka.

»Leta po diplomi so bila precej naporna, saj sem vodil številne zборе in zamenjal službo v Iskri za pedagoško delo na osnovni šoli v Šenčurju,« se spominja Močnik, ki je KMoPZ Davorina Jenka popeljal do številnih nagrad in priznanj, med katerimi so štiri bronaste in

ena srebrna plaketa na Naši pesmi v Mariboru ter zlato priznanje na regijskem tekmovanju v Škofji Loki. Za svoje dolgoletno delo na tem področju pa je tudi sam prejel številna priznanja, med drugim tudi veliko Prešernovo plaketo in Gallusovo listino. »A naziv častnega občana je gotovo najpomembnejši, saj mi pomeni nagrado za pet desetletij življenja, ki sem ga posvetil zborom v Cerkljah in okolici,« pove Jožef Močnik, ki še vedno ostaja zapisan zborovski glasbi. »Trenutno se pripravljamo na koncert ob 80. obletnici rojstva skladatelja Janeza Močnika, ki je bil kot prvi zborovodja z zborom tesno povezan tudi kot skladatelj.«

Zadnja leta pred upokojitvijo je delal kot načrtovalec orgel v nečakovem podjetju.

Letošnji častni občan občine Cerklje na Gorenjskem je postal Jožef Močnik, ki je večino svojega življenja posvetil zborovski glasbi. / Foto: Aleš Senožetnik

Kljub temu se tudi po petdesetih letih dela v zborih ne more nehati čuditi glasbi, ki zgolj s svojimi glasilkami ustvarja človek. »Instrument, ki najlepše zveni, je človeški glas. Z njim lahko sami ustvarjamo zvoke, medtem ko jih v vseh ostalih primerih zgolj izvabljam iz

glasbil,« pravi Jožef Močnik, ki tudi v upokojenskih letih ostaja zapisan zborovski glasbi in svojemu pevskeemu zboru. »Zavedam se, da bo nekoč treba potegniti črto, nisem več najmlajši. A dokler bo šlo, bom vztrajal!« je odločen letošnji častni občan iz Cerklj.

Pogovor

Ni vse, kar je zakonito, tudi pošteno

Jože Podgoršek

Prvi varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano, Jože Podgoršek, je zadovoljen z delom varuha v prvem letu in pol delovanja, v katerem je opozarjal na številne nepoštenne prakse in nedovoljena ravnanja v celotni verigi preskrbe s hrano.

ALEŠ SENOŽETNIK

Jože Podgoršek, doktor agronomskih znanosti, je dekan Visoke šole za upravljanje podeželja Grm iz Novega mesta. Z družino živi v Vodichah, kjer se kot občinski svetnik udeležuje tudi v lokalni politiki. Na domači kmetiji se je ukvarjal tudi s tržno pridelavo zelenjave. Nepričakovano, kot pravi sam, je marca lani postal prvi varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano.

Kako ocenjujete svoje delo po letu in pol na položaju prvega varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano?

Prvo leto je steklo nad pričakovanji. Kot pomemben uspeh štejem to, da smo z mediji vzpostavili dialog o nepoštenih praksah in nedovoljenih ravnanjih, s čimer se je o tej problematiki začelo tudi javno govoriti. Intenzivno smo delali, se pripravljali na določene akcije in opozarjali na težave vseh deležnikov v prehranjevalni verigi.

Vesel sem, da nam je že v prvem letu uspelo preprečiti nove poizkuse nepoštenih praks in nedovoljenih ravnanj. Še vedno pa obstajajo nepoštenne prakse, ki nam jih ni uspelo preprečiti. To so stare prakse, ki so že nekaj let v pogodbenih zavezah.

Kakšne so najpogostejše nepoštenne prakse in nedovoljena ravnanja?

O nepoštenih praksah govorimo zato, ker ni vse, kar je zakonito, tudi pošteno. Primer, ki ga pogosto navajam, je iz trgovine Lidl, ki je pakirane svinjske zrezke propagirali kot slovenski izdelek. Imel je napis Slovenski izdelek in v ovalnem žigu številko obrata Celjskih mesnin, ki so ga pripravile za trg. A kdor je podrobneje prebral deklaracijo na hrbtni strani, je videl, da je bila žival rojena in vzrejena v Avstriji, kjer je bila zaklana, meso pa v prvi fazi tudi predelano. Celjske mesnine so ga zgolj razkosale in embalirale. S tem sta se ukvarjali inšpekcija in uprava za varno hrano, ki sta ugotovili, da je bilo vse v skladu z zakonodajo. Ne glede na to pa je bistveno, da takšna praksa ni poštena za potrošnika. Na to je treba opozarjati.

Pomemben sklop nepoštenih praks in nedovoljenih ravnanj je nespoštovanje zaveze neto-neto cene. To zavezo so s podpisom kodeksa o

poštenih odnosih v agroživilski verigi podpisali vsi ključni deležniki v prehranjevalni verigi že leta 2011. Zaveza predpostavlja, da proizvajalec proda izdelek za določeno ceno in takšen znesek dobi tudi za plačilo. Žal v praksi ni tako, saj so v pogodbah med dobavitelji in trgovinami zapisani razni obvezni rabati, promocije, popusti. Kakšnega izmed rabatov celo razumem tudi sam kot kmetovalec. Konec koncev je izdelke treba tudi tržiti. Ne razumem pa nekkih 'super rabatov' brez imena in priimka, ki jih ni mogoče upravičiti in lahko znašajo več kot deset odstotkov glede na dogovorjeno ceno. Tukaj gre večkrat za 'krajno denarja' iz žepa dobaviteljev, potrošniki pa zato nimajo nič cenejše hrane. Glede tega smo popolnoma izgubili kompas. Pri nas se dogaja, da se rabati povečujejo, promet pa pada.

Drugi sklop je povezan s plačilno nedisciplino. Ta praksa je bolj uveljavljena v javnih zavodih pri kupovanju prehranskih izdelkov preko sistema javnega naročanja. Tukaj se sicer ne pojavljajo nepoštenne prakse v pogodbah, temveč v dejanski realizaciji plačil. So pa v pogodbah pogosto nepoštenne omejitve pri zaračunavanju zakonsko določenih zamudnih obresti v primeru zamude plačila.

V tretji sklop spadajo različne prakse. Ravno pred kratkim je trgovec določil, da morajo dobavitelji solate dobavljati v pridelke težje od 350 gramov, saj uvaja sistem kupovanja po glavah in ne več na kilogram. To ne bi bilo nič posebnega, če sprememba ne bi prišla čez noč. Pridelovalec se mora namreč novemu načinu prilagoditi, za kar potrebuje čas. Ob posredovanju varuha in drugih institucij smo namerno začasno zamrznili, dokler se pridelovalci ne prilagodijo na nove zahteve.

Kam se glede te problematike uvrščamo med drugimi evropskimi državami?

Uvrščamo se na rep, med vzhodnoevropske države, ki imajo to problematiko najbolj izrazito. Na ravni EU se že dlje časa govori o zakonski opredelitvi nepoštenih praks. Okoli tega vprašanja je Evropski parlament razdeljen na vzhod in zahod. Zahodna Evropa ima dobro organizirani in močan kmetijski sektor in zato nima interesa

Jože Podgoršek je zadovoljen z delom varuha v prvem letu in pol. / Foto: Aleš Senožetnik

po dodatnem reguliranju. Vzhodna Evropa si tega želi, saj tam pridelovalci niso tako močni. Socializem je v kmetijstvu pustil posledice.

Tudi slovenske pridelovalce hrane tepe pregovorna slovenska nepovezanost. Dobaviteljev je ogromno – zgolj kmetij je okoli 60 tisoč – in so slabo povezani, zaradi česar nimajo nobene pogajalske moči. Do nepoštenih praks prihaja, ker ima osem največjih trgovcev pri nas bistveno premoč v primerjavi z drugimi deležniki. So dobro organizirani in lahko postavljajo pogoje.

Torej je največji problem slovenskega kmetijstva, da je majhno in razdrobljeno.

Da. Za primerjavo: povprečna velikost slovenske kmetije je 6,6 hektara, češke pa 106 hektarov. Imamo še to smolo, da je precej kmetij polovičarskih. Takšni polprofesionalni kmetje lahko delajo škodo večjim. Vinar, ki pridelja milijon litrov vina, na nizko ponujeno ceno trgovca ne bo pristal, tisti z nekaj tisoč litri pa bo, ker mu je važno le, da izprazni klet, po kakršni koli ceni že.

Veliko močnejši bi bili, če bi imeli organizacijo pridelovalcev. Preko teh se v Evropi povprečno proda okoli 50 odstotkov sadja in zelenjave. V Belgiji in na Nizozemskem pa celo do 80 ali 90 odstotkov. V Sloveniji nimamo niti ene takšne organizacije. Tukaj izgubljam svojo pogajalsko moč. Ko se bomo kmetje in živilci znali organizirati,

potem ne bomo potrebovali nobenega varuha več.

Se kmetje zavedajo te svoje šibkosti?

Še kako se je zavedajo. A mislim, da bo za ta korak potrebna menjava generacij na kmetijah. Stari lastniki se ne želijo povezovati, ker so bili v preteklosti že večkrat opeharjeni. Mladi na kmetijstvo gledajo drugače.

Varuh ima precej omejene pristojnosti. Kakšno oviro to predstavlja pri vašem delu?

Ko sem nastopil to funkcijo, sem mislil, da bo omejitve pristojnosti večja ovira. Kot varuh ne morem niti pogledati v pogodbene odnose med deležniki. Danes menim, da je takšen varuh brez pristojnosti celo boljši, saj sem ravno zato lahko učinkovitejši v komunikaciji z deležniki. Ker ne izrekam neposrednih kazni in sankcij, se lahko z deležniki pogovarjamo o vsebini in smo konstruktivni. Komuniciramo lahko zelo odkrito in večkrat pridemo do rešitve.

Sam lahko govorim zgolj o sumih in najbolj pereče prijavim na Javno agencijo za varstvo konkurence. To sem v začetku leta tudi storil. Prijavil sem vrsto nedovoljenih praks, ki se dogajajo po celotni verigi preskrbe s hrano. Agencija to obravnava že devet mesecev, pa še ni prišla do zaključkov. Sicer je za takšno področje potreben čas, saj smo pri tej obravnavi pionirji v evropskem prostoru, in ker ni sodnih praks, je obravnavanje

takšne prijave silno zahtevno, zato niti nisem pričakoval rezultatov v tem času.

Kako na verigo preskrbe s hrano vpliva prodaja slovenskih podjetij, kot sta Mercator in Ljubljanske mlekarne?

Tuje lastništvo v Ljubljanskih mlekarnah je za zdaj prineslo več koristi. Odkar so v večinski lasti Lactalisa, odkupujejo izključno slovensko mleko. Prej ni bilo tako. Ko je bil lastnik slovenski, je kupoval mleko tudi v tujini. Veseli me tudi družbena odgovornost novih lastnikov. Ko je cena mleka padla proti 22,5 centa, so Ljubljanske mlekarne mleko od kmetov odkupovale po ceni okoli 25,5 centa. Pod to ceno niso šle. Če imaš dolgoročno vizijo, namreč ne smeš dovoliti, da tvoji dobavitelji propadejo.

Tudi glede Mercatorja ni vse črno-belo, temveč je vmes mnogo odtenkov sive. Menjavanje dobaviteljev trgovin se dogaja povsod. Res je, da imajo slovenski proizvajalci veliko več konkurence na Mercatorjevih policah kot prej. Če so imele prej denimo Celjske mesnine celotno polico zase, si jo danes delijo s podjetjem PIK Vrbovec in drugimi. A po drugi strani je ravno prevzem Mercatorja nekaterim omogočil, da so prodrali na hrvaško tržišče. Vendarle pa Mercatorjeve lokalne trgovine oskrbujejo lokalni proizvajalci.

A vendarle je z vidika celotne verige oskrbe s hrano prodaja Mercatorja prinesla tudi nekatere slabosti. Dejstvo je, da smo s prodajo izgubili svoj največji trgovski sistem. Po mojem mnenju je do prodaje prišlo deset let prezgodaj.

Zakaj?

Čez deset let bo zavest kupcev na višji ravni. Če imaš disciplinirane potrošnike, ki kupujejo lokalne proizvode, lastništvo niti ni pomembno. V Avstriji nimajo svojega trgovca, pa v vseh trgovinah prodajajo avstrijske izdelke, saj jih zahtevajo potrošniki. Konec koncev ponudbo dikтира povpraševanje kupcev.

V kateri trgovini kupujete vi?

Zelenjavo pridelamo na domači kmetiji. Kar se tega tiče, smo samooskrbni. Sicer kupujem v Mercatorju. Petnajst let mi je zaupal kot kupec mojih pridelkov in mislim, da je prav, da je zaupanje obojestransko.

»V trgovini Lidl so pakirane svinjske zrezke propagirali kot slovenski izdelek. A kdor je podrobneje prebral deklaracijo na hrbtni strani, je videl, da je bila žival rojena in vzrejena v Avstriji, kjer je bila zaklana, meso pa v prvi fazi tudi predelano.«

Predstava pripada igralcem

Igor Vuk
Torbica

Po predpremierah v tem tednu bo v Prešernovem gledališču jutri prva premiera v novi sezoni. Komedijo Branislava Nušića Žalujoča družina režira Igor Vuk Torbica. Za mladim srbskim režiserjem je v zadnjih treh letih nekaj uspešnih in nagrajenih režij, od lani je asistent pri predmetu Gledališka režija in doktorand na Fakulteti dramskih umetnosti v Beogradu, v Slovenijo pa prinaša svež veter. Hkrati pa spoznava tudi, v čem smo si Slovenci in Srbi tako zelo različni.

IGOR KAVČIČ

Ni lahka naša slovenščina, mar ne?

»Ni. Slovenščina je še posebno zahteven jezik v žanru komedije. Tam, kjer se komedija nagiba k 'pančlajnu', kot rečemo v angleščini, torej zaključnemu stavku ali besedi šale – tistemu, kar prinese zasuk – tam stavčna struktura v slovenščini ne dovoljuje direktne jasnosti. Seveda mi ni lahko prvič delati v meni tujem jeziku. Sicer veliko razumem, a se slovenščina vendarle v marsičem razlikuje od jezika, v katerem sicer režiram. Tokrat mi res ni bilo lahko.«

Rojeni ste v bosanskem Drvarju, mestu, ki je v nekdanji skupni državi imelo poseben status zaradi znamenitega desanta na Drvar leta 1944. Zdaj živite v Beogradu, vse bolj delujete v širšem prostoru nekdanje Jugoslavije ... Vas kdaj vprašajo o vašem rojstnem mestu?

»V Drvarju, nekdanjem Titovem Drvarju sem živel le do svojega tretjega leta. Potem sem se s starši preselil v Rovinj. Mislim, da moji generaciji, razen tistim, ki se v poklicu ukvarjajo z zgodovino ali čim podobnim, ime Drvar ne pomeni nič posebnega. Mesto niti ne vzbuja kakršnekoli asociacije na njegovo zgodovinsko vlogo. Mislim, da je Drvar danes pravzaprav pozabljeno mesto – tako v realnem kot političnem smislu. Njegova usoda je zelo žalostna, zlasti med zadnjo vojno v Bosni in po njej.«

Je vojna zajela tudi vašo družino?

»Izhajam iz mešanega zakona, oče je bosanski Srb. Starša sta že dve leti delala in živela na Hrvaškem, jaz pa sem tja prišel v začetku devetdesetih, kakšno leto pred začetkom vojne.«

Ste še na začetku svoje umetniške poti in ste doslej režirali predvsem v Srbiji. Kako so vas našli v Prešernovem gledališču?

»Mislim, da je umetniška vodja Prešernovega gledališča Marinka Postrak na Borštnikovem srečanju gledala gostovanje Jugoslovanskega dramskega gledališča iz Beograda s predstavo Razbiti vrč Heinricha von Kleista v moji režiji. Ker so

Igor Vuk Torbica v Kranju / Foto: Jaka Babnik

v Kranju načrtovali postavitev Nušićeve Žalujoče družine, sam pa sem pred štirimi leti v Srbiji režiral njegovega Pokojnika, so me poklicali.«

Kdaj ste vrnili klic s pritrdilnim odgovorom? Ste imeli pri tem kakšne pomisleke?

»Tovrstni režijski izzivi so mi v veliko veselje, prav tako se preizkušati v drugih kulturah in novih sredinah. Kar se režije tiče, sem v zadnjem času še najmanj v Srbiji. Hrvati in Slovenci ste me 'ugrabili' za to in še naslednji dve leti.

Ni pa bilo lahko delati besedila iz ene male kulture v drugi mali kulturi. Včasih smo pripravljene reči, da je vse to isto, a ni tako. Občutijo se razlike, od jezikovnih razlik do drugačnosti znotraj posameznih mentalitet. Nekateri igralci niso takoj prepoznali, na kaj pravzaprav namigujejo liki v tej komediji. Rekel sem jim, da je v mentaliteti Srbije ali Srbov, da se izgovarjajo na marsikaj, da bi opravičili svoja dejanja.«

So pričakovali drugačno družino?

»Da. Družino, ki je bližja vaši zavesti.«

V Sloveniji je v zadnjih letih modno, da mlajša in srednja generacija režiserjev pogosto posega po dramskih klasikah, Cankarju na primer, in jih predstavlja v posodobljenih različicah. Ali podobno velja za Nušića v Srbiji?

»Režiserji so zadnjih trideset let bolj ali manj na enak način obdelovali klasična besedila. Zdaj pa nova generacija režiserjev na primer Nušića predstavlja na povsem drugačen način. Gre za sodobnejši pogled in odnos do dramskih klasik.«

Kakšnega Nušića bomo videli v kranjsko-celjski izvedbi Žalujoče družine?

»Uprizoritev bo na neki način poslovenjena. Zagotovo bo izvedba hitrejša od samega Nušićevega besedila, zapeljali jo bomo bolj v smeri absurda, kot velja za Nušića v njegovih meščanskih komedijah. Mnogo bližji mi je namreč beckettovski in ionescovski humor kot pa replike iz prve.«

V besedilu pa ste tokrat odkrivali tudi povsem nove dimenzije?

»V besedilu smo poskušali odpreti zanimivo temo

o krizi moškosti oziroma koliko ženske svoje moške ohranjajo aktivne, s tem, da tudi prevzemajo njihove vloge. Ampak kljub temu ženske niso v ospredju, še vedno se zdi, da je moški glavni in pomembnejši. Delamo predstavo, v kateri so moški v glavnem slabiči in tudi ženske so vse prej kot pozitivke, a so mnogo bolj ustvarjalne in pripravljene na akcijo.«

Na kaj kot mladi režiser stavite – na zgodbo, njeno reinterpretacijo, aktualnost?

»Tu ne morem podati dokončnega odgovora, ker ni vedno enako. Včasih je besedilo pomembnejše od avtorja in igralcev in ga je preprosto treba izpovedati. Lahko pa povem, da je zdaj splošni diskurzivni tok v gledališču neke vrste angažiranost. Sicer ne vem za gledališče, ki ne bi bilo angažirano, saj ko postavite igro na sceno, ta postane javna beseda in s tem tudi družbeni angažma. Mene zanimajo igralci in moje predstave bi morali nositi igralci. To čutim kot največje zadovoljstvo. Predstava pripada igralcem, saj nimam namena sebi niti predstavam delati spomenikov. V sinergiji mene in igralcev lahko nastane najboljša gledališče.«

V predstavi torej iščete zgodbo, igralca ali čisto umetnost?

»Mislim, da se nič od tega ne izključuje. Vsekakor pa je najbolj živ moment vsake predstave igralec. Vsaj moral bi biti.«

Se bolj posvečate delu z igralci kot pa avtorju in njegovemu besedilu?

»To ni tako enostavno. Ko pridete v neki kontekst ali neko gledališče, najprej odkrivajte, s kom delate. Med igralci – jaz jim rečem konjeniki, zato ker so borci – imate recimo nekoga, ki je najbrž v tem trenutku pametnejši tako od vas kot od avtorja, saj je to človek, ki je popolnoma pripravljen na igro. V tem smislu sem najbolj vesel, če imam pred seboj skupino zelo sposobnih in predanih igralcev, ki 'napadajo', predvsem pa trdo delajo. Takrat lahko gremo na neko drugo stran, pobegnemo od besedila. Če pri tem ne zamenjamo motiva in problematike besedila, me ni strah

z igralci iti po skrivnih ulicah in stranpoteh.«

Kakšna je vaša tokratna igralska ekipa, sestavljena iz kranjsko-celjskega gledališkega ansambla?

»Zelo zanimiva. Tu je nekaj zelo dobrih igralcev. Imam občutek, da bi nam bilo lažje delati na nekem dramskem besedilu in ne komedije. Na drugi strani pa sem imel priložnost začuti ti jasen slog igre. Najbrž je to način, v katerem so igralci na akademiji šolani. In ta je precej bolj psihološki kot uči katerokoli srbsko gledališče ali fakulteta. Slovenski igralci razmišljajo in razdeljujejo besedilo zelo psihološko, v sceni često iščejo psihološko raven, pojasnjevanje, gredo v globino.«

Z ekipo igralcev za Žalujočo družino ste bili že v maju, vaje pa ste nadaljevali sedaj v septembru. Ne dvomim, da ste med Srbi in Slovenci opazili tudi izrazite razlike v mentaliteti?

»Seveda opažam razlike. Moj površni pogled, saj vsakodnevno prihajam v gledališče in preživljam čas predvsem z ljudmi tukaj, manj pa v srečanjih z običajnimi ljudmi, moj vtis je, da je slovenskega človeka težje slišati in izvedeti kaj o njegovi usodi. Slovenci ste manj odprti za tak razgovor od Srbov ali celo Hrvatov. Nerganje in vsakodnevno jamranje je v Srbiji nekaj normalnega. Čutim, da je tudi pri vas vseskozi neko splošno nezadovoljstvo – ampak tu ljudje ne živijo na način, da povedo, za kaj gre. Ko pridete v trgovino, vas vsak lepo pozdravi dober dan, kako ste in tako dalje. Ko je v Srbiji prisotno to nezadovoljstvo, zdaj recimo je, pravzaprav ne vem, kdaj je bil čas, ko ni bilo, se to takoj čuti, kjerkoli že ste – ljudje oddajajo od sebe to, da jim ni dobro.«

Kdo bo v Žalujoči družini na koncu prišel do denarja, nekdo po slovensko ali po srbsko?

»V naši predstavi bo velika razlika od tega, kar je napisal Nušić. Mogoče je to največja brezobzirnost v branju te klasike in ne morem reči, kdo bo na koncu tisti ... Lahko samo rečem, da je neka vrsta zla nad zlom, zla nad tistim majhnim in preprostim malomeščanskim zlom.«

»Mene zanimajo igralci in moje predstave bi morali nositi igralci. To čutim kot največje zadovoljstvo. Predstava pripada igralcem, saj nimam namena sebi niti predstavam delati spomenikov. V sinergiji mene in igralcev lahko nastane najboljša gledališče.«

Na robu

Vas v Brdu, 2. del

Praznina v duši

MILENA MIKLAČIČ

usode

»Marjanci je roko vsaj kolikor toliko spravljal v red nemški zdravnik, ki se je hodil ženit k nekemu dekletu na vasi. Ko je pogledal mene, je dobil solzne oči. 'Unglückliches Kind,' je govoril, ko mi je v dlan stisnil čokoladico. Sanjalo se mi ni, zakaj sem se mu bolj zasmilila kot Marjanca. A je, kot kaže, na mojem obrazu hitro razbral, kaj se mi je v tisti noči zgodilo. Zaslutil pa je tudi posledice, za katere pa jaz še nisem vedela ...«

Lojzka je shujšala do neprepoznavnosti. Če doživi posilstvo odrasla ženska, je to šok, ki ga nikoli ne pozabi. Če ga doživi otrok, je to prekletstvo. Eden od posiljevalcev je Lojzko pogrizel

po vratu in po telesu. Ko je nemški zdravnik previdno odstranil raztrgano, s strjeno krvjo umazano obleko, so mu solze tekale po licu in kapljale na tla. Ni mogel razumeti, da so ubogemu otroku nekaj tako groznega storili moški, ki so bili za povrh še domačini.

»Pozneje, ko je Marjanca prišla k sebi, so ji povedali, kdo je bil pobudnik brutalnega napada na naju. Nekoga nedeljskega popoldneva naju je obiskala tudi moja mama. Prvič v življenju me je objela in stisnila k sebi. Z Marjanco sta govorili, da se bosta storilec že kako maščevali. Poslušala sem ju, a nisem vedela, kaj točno sta imeli v mislih. Bolečine, ki so mi več tednov trgale telo, so počasi pojenjavale. Bila sem res neumen otrok. Po svoje sem bila grde izkušnje celo vesela, saj so mi ženske iz vasi, ker sem se jim smilila, druga za drugo prinašale priboljške. Še nikoli v svojem ubogem življenju nisem tako dobro jedla kot takrat. Mama pa je spet rodila deklico. Dva ali tri bratce, ne spominjam se točno, je oddala v rejo na kmetije, kjer niso imeli lastnih otrok. Deklic pa nihče ni maral,« je še enkrat poudarila Lojzka.

Na sestrico je v glavnem pazila sama. Marjanca je bila še vedno pol živa, pol mrtva. Zdrobljena rama, ki

se ji ni in ni hotela zaceliti, ji je povzročala neznosne bolečine.

Ponoči se je zbujala in hodila sem in tja. Lojzka je robec namočila v vino, kot ji je naročila Marjanca, in ga vtaknila jokajočemu dojenčku v usta. Tako sta imeli pred punčko, ki so je bile same kosti, obe mir.

»Vseeno sem jo imela zelo rada. Bila je moja igraka. Rekla sem ji Lizika, ker je imela zelo velike rjave oči. Kot kakšna kravica. Z Marjanco je nisva nesli h krstu, mama pa se za te reči prav tako ni dosti menila. Žal jo je potem pomendral konj. Utrgal se je s povodca, ko so možakarji vlačili iz gozda les. Nič ni ostalo od njenega obraščka, čisto nič.«

Leta 1950 so na vasi svečano odprli novo šolo. Večina otrok jo je začela obiskovati. Tistim, ki so bili že na pol odrasli, starši niso dovolili, saj so jih potrebovali doma, pri delu.

»Včasih sem se izmuznila pod odprto okno in poslušala partizanske pesmi, ki so jih prepevali otroci. Imela sem zelo dober spomin in sem se jih hitro naučila. A mi Marjanca potem ni dovolila, da bi jih prepevala doma. Za silo me je kar sama naučila brati in pisati. Mi je rekla, da zato, da ne bom preveč divja. Spominjam se, da je nekoč potrkala na vrata učiteljica.

'A je to tisti ubogi otrok, ki so mu storili silo?' je vprašala Marjanca. Potem se je obrnila k meni in me pobožala po laseh. Nakar sta me napodili iz kuhinje. Spet se mi je zdelo čudno, da se komu smilim. Mar res nihče ni razumel, da tako dobrih flancatov kot po 'tistem', nisem še nikoli jedla? Moja mama je dobila službo v tovarni. Prišla je Marjanci in ji rekla, naj greva z njo. Moja dobrotnica ni hotela iti, zato je mama vzela samo mene. To ji je Marjanca zelo zamerila. Niti roke mi ni dala ob slovesu, le zagrozila je mami, da naju bo z lopato, če se ji še kdaj prikaževa pred oči. Nisem vedela, da je mama živela z nekim moškim, ki je bil od nje starejši skoraj četrto stoletja. Medtem ko je ona garala na tri izmene, je ležal doma, pil vino in kartal s sosedom. Moja edina naloga je bila, da sem šla dvakrat ali celo trikrat na dan s steklenico v bližnjo gostilno. Tam so mi jo napolnili in mi vsakič sproti zabičali, naj dobro pazim, da je na poti domov ne razbijem. Onadva sta ležala na divanu, jaz pa zraven štedilnika, in to kar na tleh. Imela sem že petnajst let, a moja postava je bila še zmeraj zelo otroška. Vseeno sem Mirku padla v oči. Ko je bila mama na 'šihtu', me je zvelkel na divan in se zavlekel name. Ležala sem čisto

mirno, saj je rekel, da me bo drugače ubil. Ne vem, zakaj sem mislila, da bom potem, ko bo končal, tudi od njega dobila flancat. Pa ga nisem. Le udaril me je, če se mu nisem hitro umaknila izpred oči. Zanosila sem, in ko je mama videla moj trebuh, me je natepla z metlo. Mirko naju je gledal in se smejal. Brez vsega sem ušla iz stanovanja in se peš, skoraj trideset kilometrov sem prehodila, odpravila k Marjanci. Nič ni rekla, ko me je videla, samo od vrat je stopila, da sem lahko šla mimo nje. Ko sem rodila, do otroka nisem čutila čisto ničesar. Marjanca ga je odnesla k neki ženski, kdo točno je potem dobil mojega sina, me takrat sploh ni brigalo.«

Marjanca je potem kmalu umrla. Malo zaradi starosti, malo zaradi vsega hudega, kar je doživela med vojno. Koliba, v kateri je živela, ni bila njena. Lastniki so jo nameravali podreti, na njenem mestu pa zgraditi gasilski dom. Lojzki ni kazalo drugega, kot da gre s trebuhom za kruhom. A kam? K mami? Nemogoče. Spomin na njenega Mirka je bil še preveč svež in boleč. Naneslo je, da je nekje ujela na ušesa, da gredo tisti, ki so pametni, v Nemčijo. Tam se menda valja denar po tleh.

»Nisem imela nobenih dokumentov. Ničesar. Toliko sem že bila pri brihti, da sem vedela, da brez potnega lista ne morem nikamor. Pa se mi je nasmehnila sreča. Pri meni se je oglašil sin tistega, ki me je podil iz Marjančine kolibe. Kar odkrito mi je predlagal.

Če mu 'dam', me spravi čez mejo. Kako, je bila njegova skrb. Pa sem mu 'dala'. Tako in tako mi to ni nič pomenilo. Eden več ali manj, ki se je 'breznil' po meni. V meni je bilo vse mrtvo – tako 'tam spodaj' kot tudi v duši. Vse, kar je bilo kdaj ženstvenega, so ubili takrat, ko sem imela komaj šest let. Še enkrat pa potem, ko me je oskrnil Mirko. Tako sem prišla v Nemčijo. V tistih letih so tja hodili samo moški. Družine so pustili doma in šli s trebuhom za kruhom. Ne vprašajte, koliko 'dela' sem imela, ko so slišali zame! Sprva jim nisem zaračunavala, potem pa sem jim! Po petih letih bivanja v Nemčiji sem že lahko najela stanovanje, sicer majhno, a je imelo svoje stranišče in kopalnico! Počutila sem se kot kraljica. Tudi obleke, ki sem jih kupovala, so mi lepo pristajale. Imela sem veliko strank in ničesar mi ni manjkalo,« me s svojo zgodbo končno vsaj malo presenetila Lojzka.

Vsako leto ob veliki noči in božiču se je vračala v Slovenijo. Ker z denarjem ni razmetavala, si je v vasi, v kateri živi še danes, kupila hišo. Franci, njen zdajšnji sosed, je takrat obiskoval še kovinarsko šolo in se mu o tem, da nekje obstaja Lojzka, ni niti sanjalo.

Lojzka se veselo namuzne, ko nadaljuje: »A mislite, da sem bila tako neumna, da bi komu povedala, s čim vse se ukvarjam v Nemčiji? Mi ni padlo na pamet! Tisti, ki so hodili k meni po 'tolažbo', pa so prav tako bili tihi ...«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Marija Tavčar in prvo čudežno ozdravljenje na Brezjah

PETER COLNAR

Do 19. stoletja je Marija Slovencem »vlivala moč v zbegane duše, zdravila razbolele rane in dajala poguma« v različnih krajih po Slovenskem. Od najstarejšega obdobja na Blejskem otoku, od 12. stoletja v Stični in v Lescah, od 14. stoletja na Višarjah, kasneje pa na Ptujski gori, Šmarni gori, Stari gori nad Čedadom, Sveti gori pri Gorici in še marsikje drugje. Tudi na Brezjah.

Brezje so bile že v prvi polovici 19. stoletja zelo priljubljene, 22. septembra 1863 pa se je zgodilo prvo čudežno ozdravljenje invalidne Marije Tavčar iz Begunj. Začele so se dogajati neverjetne ozdravitve. Do konca leta so

bila še štiri takšna ozdravljenja in Brezje so postale ena najpomembnejših slovenskih božjih poti.

Osemnajstletna Marija Tavčar je bila tako božjastna, da ni mogla nikamor več. V glavnem je samo ležala in se komaj kaj premikala, zdravila niso zalegla in tržiški zdravnik dr. Pirc ji je odkrito povedal, da je neozdravljivo bolna.

Tavčarjeva se je odločila, da poprosi za zdravje pri Mariji, in 22. septembra 1863 so jo odnesli na Brezje. Tam je med mašo prisrčno prosila, da bi lahko spet hodila. Nenadoma je začutila, da lahko giblje s hromo nogo. Na presenečenje navzočih je vstala ter odšla domov.

Novice o njenem ozdravljenju so prišle na uho Mariji Mulej iz Smokuča, ki jo je že od 21. leta starosti precej bolela glava in trgal revmatizem. Po cel teden ji ni bilo do hrane in pijače, od časa do časa pa ni mogla govoriti. Po sedmih letih se ji je desna roka v komolcu zvila, prsti na levi pa skrčili. Na Brezje so jo pripeljali 5. oktobra 1863, kjer je bila navzoča pri treh mašah. Med tretjo mašo se ji je stanje izboljšalo, da se je lahko po sedmih letih sama pokrižala z desnico. To nenavadno ozdravitev je takrat z drugimi opazoval tudi 13-letni Anton Bonaventura Jeglič, kasnejši ljubljanski škof.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Trziču se je 20. 9. 1818 rodil duhovnik in narodni buditelj Mihael Debeljak. Zaslužen je za narodno prebujenje Istre in za pouk slovenščine v ljudskih šolah. Od leta 1848 je objavljaval v slovenskih časopisih. Leta 1850 je izdal pomembno poročilo o lakoti v Istri.
- V Kranju je 21. 9. 1806 umrl poštar in prvi knjigarnar v Kranju Ivan Baptist Mayer.
- V Mengšu se je 23. 9. 1742 rodil baron Franc Ksaver Lichtenthurn. Po njegovi smrti je žena Katarina, rojena Mahkota, ustanovila v Ljubljani sirotišnico, ki je prerasla v šolsko ustanovo.
- V Kamniku se je 23. 9. 1854 rodil publicist in narodni delavec Ivan Fajdiga. Kulturno je deloval v Gorici in Radovljici. V letih 1899–1903 je izdajal v Trstu Novi list.

Naslednjega leta je po priprošnji pri maši ozdravela tudi nevarno bolna mati sedmih otrok, sestra duhovnika Martina Ambrožiča. Podobne nenavadne ozdravitve in rešitve ljudi, ki so se znašli v izgubljenih življenjskih položajih, so se po pričevanju mnogih vrstile še naprej – vse do današnjih

dni, tako da je zaupanje številnih vernikov v Marijo z Brezij ostalo.

Stara cerkev je kmalu postala premajhna in oktobra 1889 so začeli graditi novo: 7. oktobra 1900 jo je posvetil prvi slovenski kardinal Jakob Missia. Takrat je dobila tudi današnjo podobo.

Materin stolp

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Še vedno v Landsbergu. Pozno popoldne čez most preko Lecha do Materinega stolpa. Oče slikarja sira Herkomerja je bil izjemen mizar, liberalno usmerjen, in se je iz Landsberga z družino preselil v Anglijo. Ko je Herkomer zaslovel, je ob nekdanjem družinskem posestvu 1880 kupil zemljišče za svoj atelje. Družina se je vrnila v Nemčijo. Materi je bilo dano, da je le zadnji dve leti življenja (1887/89) užila na domačih tleh. V njen spomin je zrasel pravljčni stolp, ki je res tak, kot bi bila v njem zaprta Motovilka iz pravljice bratov Grimm. Zraven stolpa je muzej s Herkomerjevimi zbirkami. Bil je izjemen portretist in grafik ... Lastita si ga Anglija in Nemčija.

Naslednje jutro nas še enkrat zvabi v Hudičevo kuhinjo. Legenda pravi, da

so v Landsbergu pokopali žensko, ki je bila 'coprnica', pa je izginila iz groba in pustila v njem kup premoaga. Prestrašeni meščani so ga prenesli k potoku v Hudičevo kuhinji in ga odvrgli v vodo, kjer se je sam vžgal, preden je ugasnil. In odtlej se še danes nad Hudičevo kuhinjo kadijo goste bele megle ali razpršene meglice. Meglic ni bilo, voda pa in v restavraciji Devils Kitchen tudi postrvi.

Kuhana postrv z zelenjavo

Za 4 osebe potrebujemo: 4 sveže postrvi, vsaka po okoli 300 g, 2,5 l vode, 0,34 l suhega belega vina, 2 korenčka, 2 šalotki, 1 reženj zeleninega gomolja, 6 vejic peteršilja, 2 lovorova lista, 1 vejico timijana, 2 ploščka neškropljene limone z lupino vred, 0,1 balzamičnega kisa, 1 žlico mešanih poprovih zrn, 1 žlico soli.

Olupimo šalotko, operemo korenček in zeleno. Korenček, zeleno, šalotko, vino in vsa zelišča damo v vodo, najbolje v ovalno posodo za pripravo rib, in postavimo na štedilnik.

Ko zavre, solimo in kuhljamo približno 30 minut.

Medtem očistimo postrvi in dobro speremo trebušno votlino, saj ostanki krvi neprijetno grenijo. Če hočemo postrv na modro, ne smemo odstraniti sluzi. Nato postrv solimo, a le od znotraj. Z debelejšim belim sukancem, ki ga s šivanko potegnemo

skozi škrge, zvežemo skupaj glavo in rep.

Potem zavrelico precedimo v skledo, korenček in zeleno damo na toplo, zavrelico zlijemo nazaj v posodo in na dno položimo mrežico. Še enkrat zavremo, zložimo postrvi na mrežico, postrvi morajo biti prekrite s tekočino. Posodo prekrijemo, jo pustimo na najmanjšem ognju, da se ribe cmarijo od 12 do 15 minut. Naredimo preizkus: če iz mesa zlahka potegnemo hrbtno plavut, je riba kuhana.

Postrvi z ravno penovko previdno vzamemo iz zavretka, počakamo za hip, da se odtečejo, jih zložimo na krožnike, v odprtino pa nadevamo na kocke narezano zelenjavo. Zabelimo z maslom ali damo na mizo z nantsko omako, ki je zelo dobra, a izredno kalorična.

Nantska omaka

Za 4 osebe potrebujemo: 2-3 drobno zrezane šalotke, 2 žlici zavrelice, v kateri smo kuhali ribe, 2 dl suhega belega vina, 2 žlici vinskega kisa, 120 g mrzlega masla, sol in poper, 1 žlico limoninega soka.

Šalotko, vino in kis damo v zavrelico ter na močnem ognju dobro ukuhamo, da je pokrito le še dno posode. Zelo mrzlo maslo zrežemo na koščke, dodajamo postopoma in mešamo z metlico. Po okusu dodamo še limonin sok.

Ribe oblijemo po robu krožnika.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Ni prav mnogo glasbenikov, ki bi občinstvu tako zlezli pod kožo, kot to uspeva simpatičnemu Nejc Jemcu iz Škofje Loke, ki s klavirsko harmoniko vsepovsod navdušuje že več kot dvajset let. Nejc sicer sodeluje tudi v različnih glasbenih zasedbah, pred kratkim pa je na poseben način – s predelavo svojih poročnih čevljev v glasbene instrumente – nastopil kot »one man band«. Kjer je volja, je tudi pot ... S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

»Ženske se zbirajo – dež bo!« je pregovorna zbadljiva krilatca, o kateri imajo predstavnice nežnejšega spola seveda ločeno mnenje. V tem primeru pa je bil vrstni red zamenjan: prav dežna ploha je namreč simpatična dekleta, ki so se pripravljala za nastop na nedavnem Blatfejsu na Visokem pri Poljanah, 'prepodila' v skupno zavetje. Dekleta kljub temu niso izgubila dobre volje, saj vedo, da za dežjem vedno posije sonce. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (348)

Skrivno življenje dreves

MIHA NAGLIČ

»Lenobnost dreves se odraža tudi pri razmnoževanju, saj to načrtujejo vsaj leto dni vnaprej. Od vrste je odvisno, ali vsako pomlad pride do drevesne ljubezni. Medtem ko iglavci svoja semena pošljejo na pot vsako leto, če je to le mogoče, imajo listavci drugačno strategijo. Preden se odločijo za cvetenje, se dogovorijo med seboj, ali naj prihodnjemu pomlad začnejo z naraščanjem ali raje počakajo še leto ali dve. Gozdna drevesa bi najraje cvetela vsa hkrati, saj se tako lahko dobro premešajo geni številnih posameznih primerkov. Enako je pri iglavcih, le da listavci pri tem upoštevajo še dva dejavnika: divje svinje in srnjad. Te živali imajo

brezmejen tek po žiru in želodih, s katerimi si pomagajo okrepiti plast maščevja za zimo. Na te plodove so tako nori, ker vsebujejo do 50 odstotkov maščobe in škroba – več ju ne najdejo v nobeni drugi hrani. Jeseni pogosto pretaknejo gozd do zadnjega koticčka, tako da ne ostane nič za pomladansko kaljenje. Drevesa se zato dogovorijo med seboj. Če ne cvetijo vsako leto, svinje in divjad ne morejo računati na plodove, zato se pri potomstvu omejijo, saj so samice breje med dolgim zimskim obdobjem z malo hrane in ga vse niti ne preživijo. Ko vse bukke in hrasti nato hkrati zacvetijo in tvorijo plodove, rastlinojedim živalim niti ne uspe vsega pohrustati in ostane dovolj semen za

kaljenje. V takšnih letih bi divje svinje lahko imele trikrat večjo rodnost, saj v gozdovih tudi pozimi najdejo dovolj hrane. Iz starih časov izvira izraz želodovo leto, s katerim označujejo leto, ko semenita bukev in želod. Včasih je podeželsko prebivalstvo ta blagoslov izkoristilo za prehrano domače svinje in je svoje živali nagnalo v gozd, da bi se z gozdnimi plodovi poredile in si nabrale dovolj sala, preden bi jih zaklali. Število divjih svinj se naslednje leto običajno spet zmanjša, ker drevesa počivajo, ne semenijo in gozdna tla ostanejo gola.« (Str. 23–24)

Ob branju gornjih vrstic kar vidim svoje davne prednike Žirovce, kako so gonili svinje na žir in želod in zato loški gosposki

plačevali žirmino. To smo vedeli. Nismo pa vedeli, da se tudi bukke in hrasti sami odločajo, kdaj se bodo razmnoževali ali zgolj seksali ... Ste vedeli, da imajo drevesa že od nekdaj svoj internet (wood-wide-web), sestavljen iz korenin in gobjih hif, in si po njem sporočajo vse sorte. Upam, da smreke, ki so že neozdravljivo bolne, še pravočasno sporočijo zdravim, naj se pripravijo na nalet lubadarjev ... Drevesa in tale knjiga o njih so zakon!

Peter Wohlleben,
Skrivno življenje dreves,
Narava, Kranj, 2016,
180 strani, 19,90 evra,
www.narava.si

Kaj čutijo drevesa, kako se sporazumevajo – odkrivanje skritega sveta

razpisdrilo

GG

S KOMPASOM V ČRNO GORO (2)

ZAKAJ ZIDU NE PODERETE?

Če Črnogorca primerjamo z vremenskim pojavom, potem mu je najbližje megla, se je pošalil lokalni turistični vodnik Mihailo Delević, ki je zjutraj vstopil na avtobus. Odpravili smo se na prvi izlet: Kotor, Kod Pera, Cetinje, Budva.

Alenka Brun

Iz Tivata do Kotorja z avtobusom ni daleč. Uspešno 'udaneš' izvoz na krožnem križišču, se zapelješ skozi predor, nekaj ovinkov in pred teboj se razprostire pogled na zelo zanimivo turistično mesto v Bokokotorskem zalivu, ki je letos po mnenju založbe Lonely Planet pristalo med prvimi desetimi mesti v kategoriji 'best in travel'. Obzidje, ki obdaja naselje, kjer hiše datirajo daleč v preteklost, s cerkvami in samostani oziroma njihovimi ostanki, palačami in drugimi zanimivimi javnimi stavbami, obišče vsaj ena križarka dnevno – kje so potem še vsi drugi obiskovalci.

Mihailo je s svojim humorjem in razlagami izletnike Gorenjskega glasa navdušil.

Mihailo je razlagam zanimivih podatkov in zgodovinskih dejstev dodal obilo

humorja. Tako smo mimogrede izvedeli, da je dolga leta vodil ameriške turiste,

potem pa se je njihovega 'razmišljanja', kot on temu pravi, enostavno naveličal. Najbolj smešno se je počutil, ko je nekoč razlagal, da je bilo obzidje mesta postavljeno za obrambo, in mu je eden od turistov postavil vprašanje, čemu potem do sedaj niso obzidja podrli, saj so se vojne zaključile ...

Iz Kotorja smo pot nadaljevali po ozki in ovinkasti cesti, se ustavili na petnajsti serpentinu, od koder se ponuja lep razgled na Kotorški zaliv. Pot nas je vodila v notranjost dežele, kjer smo naredili krajši postanek tudi v 'kafani Kod Pera na Bukovicu', kjer smo poskusili pršut in sir, degustirali domačo lozo ter si ogledali sušilnico pršuta.

Lovčen smo tokrat videli od daleč, smo se pa zato ustavili v mestu Cetinje, kjer sem mimogrede zavila

Kotor, njegove obiskovalce in domačine vsak dan obišče vsaj eno velikansko 'plavajoče mesto'.

Kotor dnevno obišče ogromno turistov.

v eno od zlatarn, v kateri je tudi veliko srebrnega nakita. Lazarin se piše njen lastnik, ki mi je glasno, na dolgo in široko, razložil, kako njegov rod že vrsto let vzdržuje zlatarsko in srebrarsko tradicijo in kako so 'splah in oh' mojstri obrti. Če pa bi bil on tisti, ki bi lahko kaj vplival na zgodovino, bi se ta pisala popolnoma drugače. V njegovi zlatarni na steni še visi Titova fotografija. Črno-bel. Lepo uokvirjena, pod steklom in brez kančka prahu.

Potem se je ponovno ulilo. Bog dežja nam je bil pri letošnjem obisku Črne gore kar naklonjen. Preden smo se odpravili nazaj v Tivat,

smo se ustavili še v Budvi, prestolnici črnogorskega turizma. Sprehodili smo se skozi slikovito staro mestno jedro – za vstop vanj še ne pobirajo vstopnine. Polno je ozkih ulic, ki jih najdemo tudi v Kotorju; v miru lahko kaj popijete ali pojedete v številnih kavarnicah in kavarnah, restavracijah, celo spijete guinnessa v pivnici oziroma 'pubu', katerega lastnik je dejansko Irec. Seveda pa so cene v Budvi primerne njenemu turističnemu slovesu, čeprav pravzaprav povsod, kjer smo se ustavili, espresso stane približno toliko kot pri nas.

(Se nadaljuje)

Pogled na Kotorški zaliv

Staro mestno jedro Budve smo si ogledali po dežju. Tudi zanj so značilne številne ozke ulice in uličice.

JAKA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Na trenutke boste imeli željo storiti nemogoče. Vedno znova vas bo ustavila misel, da še ni pravi čas, kar pa ne pomeni, da ne boste enkrat sposobni. V partnerskem odnosu boste tokrat malce nezaupljivi, saj vas preteklost še vedno preganja.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
V naslednjem tednu boste imeli velike možnosti, če boste želeli karkoli spremeniti na svojem poklicnem področju. Tehtno boste premislili o vseh možnostih in bodite brez skrbi, izbrali boste najboljšo. Konec tedna bo pester in zanimiv.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Prisiljeni boste postaviti merilo, kaj je resnično pomembno in kaj ne. S tem, ko se ob nepomembnih stvareh ustavljate in trošite dragoceno energijo, vam pomembne zadeve vedno bolj uhajajo iz rok. Odločitev ne prelagajte na jutri.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Polni boste novih idej in storili boste vse, da jih uresničite. Od tam, kjer to najmanj pričakujete, pa dobite tudi finančno pomoč, ki bo več kot dobrodošla. Nekdo, ki se vam je v zadnjem času izmikal, se vam bo končno približal.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Poizkušali boste graditi prihodnost na temeljih preteklosti. Mnogokrat to ni prav, a v vašem primeru vam ostane samo to. S pogledom v preteklost ne boste našli samo svojih starih želja. In ne pozabite, da je vse za nekaj dobro.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
V krogu prijateljev zelo pazite, kako boste reagirali nad neko situacijo, da ne boste naredili več škode kot koristi. Včasih je bolje molčati, kot pa se vmešati, čeprav z dobrim namenom. Finančno boste kmalu prijetno presenečeni.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Vaše misli bodo še nekaj dni neurejene. Šele pozitivno sporočilo, ki ga prejmete pravi čas, vas spravi na realna tla. Denarni podvig, o katerem boste razmišljali, je bolje preložiti na kasnejši čas. Pred vami je veliko pomembnih odločitev.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Skušali se boste prilagajati in ustvarjati prijetnejše ozračje. S tem, ker bi radi vedno vsem ustregli, si delate večjo škodo, kot si mislite. Ni še prepozno, da bi popravili stare napake. Pohiteti pa je treba. Konec tedna bo zelo zanimiv.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Odločili se boste, da spremenite svoje življenje. Na delovnem mestu ne boste več dovolili, da ste deklica za vse, pa tudi pri izbiri prijateljev boste postali zelo izbirčni. To, da je vse samoumevno, vam ne bo več dovolj.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Bodite brez skrbi. Odločitev, ki ste je pred kratkim sprejeli, je prava in usmerila vas bo na pravo pot. Pot uspeha in zadovoljstva. Manjše prepire in nesoglasja v družinskem krogu boste rešili na miren način, kar bo dobro za vse.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Izzivi bodo tisti, ki vam bodo dali energijo. Cilji bodo jasni in poti so brez posebnih blokad. Tudi če se ovire pojavijo, boste znali vse uspešno izpeljati. Če ne drugega, bo trma tista, ki vam ne bo dovolila drugače. Kar je tudi prav.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Situacija, v kateri se boste znašli v naslednjih dneh, se vam bo zdela nerešljiva. Ker boste znali sprejeti nasvet nekoga, ki ni vpleten v zadevo, se vam vse skupaj reši hitro in ob pravem času. Presenečenje vas čaka tam, kjer ne iščete več.

TA JE DOBRA

Ure življenja

France pride na oni svet k Bogu. V sprejemni dvorani na stenah opazi ogromno ur, zato vpraša Boga: »Zakaj imate pa po stenah toliko ur?«
 »Vsak človek ima svojo uro, ki prikazuje, kako dolgo bo še živel. Če je nekdo dober, včasih pomaknem kazalce nekoliko nazaj.«
 Franceta zanima naprej: »Pa ima tudi moja žena uro?«
 »Seveda jo ima. Tista majhna rdeča tam zadaj,« pokaže z roko.
 »Bog oče, a lahko nekoliko pomaknem kazalce nazaj?«
 »Lahko, seveda lahko,« je vesel Vsemogočni.
 France začne pomikati kazalce nazaj, Bog ga gleda, in ko ta nikakor ne neha obračati, reče: »Ustavi konje, France, saj boš svojo ženo vrnil v otroštvo!«
 »Ma, kakšno otroštvo, rad bi jo vrnil tja, od koder je prišla.«

Janez jih ima devetdeset

Janez se nekega jutra zbudi z nasmehom na ustih, dočkal je namreč 90 let.
 Sede na rob postelje, pogleda svoje noge in jim pravi: »Pozdravljene, moje noge, stare ste 90 let, spomnite se vseh korakov, ki smo jih naredili skupaj!«
 Potem pogleda med svoje noge: »Dobro jutro, ti moj bingelj! Vidiš, danes bi bil star 90 let, če bi bil še živ!«

Preveč palačink

Mama: »Janezek, če se boš tako basal s palačinkami, boš eksplodiral!«
 Janezek: »Imaš prav, mama, daj mi jih še pet in se umakni!«

LAŽJI SUDOKU

7	8	4	6		
	1			2	5
	5				7
	3		7	5	
5	1	9	2	3	6
	9	8			1
	8			6	
1	6				5
		1	3	7	8

Rešitev:

8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1	6	8	3	5
8	7	2	5	9	1	2	5	6
3	1	9	2	3	7	1	6	8
2	1	9	5	8	2	7	6	4
7	1	9	5	8	2	7	6	4
9	8	2	7	1</				

DRUŽABNA KRONIKA

GLASBENO IN MODNO

Frizerski atelje Silva na Primskovem je ob posebni priložnosti pred dobrim tednom dni pripravil dan odprtih vrat. In tako je Kranj gostil zelo glasbeno obarvano modno revijo, saj smo poleg manekenk na odru lahko prisluhnili tudi priljubljenim domačim glasbenikom.

Alenka Brun

Bilo je živahno – tako v zaodru kot na modni pisti in med občinstvom. Jernejin team iz omenjenega kranjskega ateljeja je pripravil modno revijo, ki so jo dobro začinili z glasbenimi ritmi, vodenje pa zaupali kar sami Ani Mariji Mitič. Vse skupaj je bilo še toliko bolj zanimivo, ker so istočasno v prostorih frizerskega salona odprli še nove prostore kozmetičnega ateljeja. In tako so v soboto vse dopoldne stranke, ki so prišle na dan odprtih vrat na 'fen frizuro', razvajali tudi

z ličenjem, lakiranjem nohtov, če so želele, pa so jim lasišče pregledali z mikrokamero. Na modni reviji so vzporedno predstavili nove trende frizur in ličenja za jesen in zimo, ki počasi trka na vrata. Videli smo pričeske za vse priložnosti, tudi bodoče neveste so lahko dobile odgovor na vprašanja glede pričeske in seveda poročnih oblek, saj se je tudi teh nekaj sprehodilo po modni pisti. Manekeni in manekenke so se namreč predstavili v kar nekaj izhodih. Predstavili so konfekcije: Garden, Modni svet, Belo, butik Mima in Poročni studio Vesna.

Uvod v modno revijo so zaupali zanimivi kolekciji

majic in srajc BELO by Sonja Ravbar. Sonja je portret na fotografijah, ki je fotografija ujela v potisk majic. Ker ni oblikovalka, so jo predstavili kot avtorico kolekcije. Gre za popolnoma slovenski izdelek. Linija je lahkotna in umetniška, deluje vsakodnevno oziroma 'casual', s pravo kombinacijo pa lahko tudi elegantno. Mima, ki je s svojo srbsko znamko P...S... fashion že osvojila srca Gorenjok, pa je poleg predstavitev jesenskih ženskih modelov za letošnjo jesen obiskovalcem predstavila tudi novi katalog kolekcije za jesen in zimo 2017. Z Modnim svetom smo se sprehodili skozi paletu barv,

dobili pa tudi občutek, kaj vse lahko najdemo v trgovini Garden in pri Vesni.

Ob kozarčku penine, kanapjih, simpatičnih koktejlkih izpod rok Andreja Drempečiča in v družbi glasbenikov, kot so Dadi Daz, Vlado Pilja, Nejc Lombardo, Damir Kovačič, Tamara Goričanec, Matic Ajdič in Omar Naber, je tako modna revija simpatično zapeljala sobotni dan odprtih vrat, ki se je začel dopoldne, do poznega popoldneva, praktično na prag večera. Razpoložena publika je sicer krožila med ateljejem in prostorom, kjer se je odvijala modna revija, vseeno pa ni pozabila na bučne aplavze, namenjene modi in glasbi.

Omar Naber

Andrej Drempečič

Med manekenkami smo opazili tudi Jinny Ribič (na sredini).

Mima in Vlado Živković iz kranjske Mime

Po modni pisti se je sprehodila tudi Tanja, soproga Jerneja Damjana, ki je kot pevka bolj znana pod imenom Taya. Na fotografiji je par v hčerkinu družbi.

Modno revijo so si ogledale Maja Zagoričnik, Polona Hvasti Nograšek in Klementina S. Mežek. Skrajno desno pa je Silva Likar iz Frizerskega ateljeja Silva.

VRTIMO GLOBUS

Igra prestolov podira rekorde

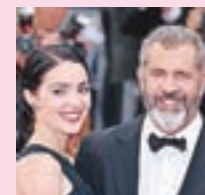
Igra prestolov je na podelitvi nagrad emmy pometla s konkurenco in s skupno 38 emmyji postala najbolj nagrajena nadaljevanka v zgodovini. Pri komičnih serijah je slavila Podpredsednica z **Julio Louis-Dreyfus**, odlično se je odrezala tudi drama po resničnih dogodkih Ljudstvo proti OJ Simpsonu. Rami Malek je odnesel kipec za glavno moško vlogo (Mr. Robot), v ženski kategoriji pa je slavila Tatiana Maslany (Orphan Black). Rdeča nit večera, ki ga je vodil Jimmy Kimmel, je bilo sprejemanje raznolikosti.

Angelina in Brad se ločujeta

Že nekaj časa mediji namigujejo, da v zakonu **Brada Pitta (52)** in **Angeline Jolie (41)** škripa. Ugibanj je konec, eden izmed najbolj slavnih parov se dve leti po poroki ločuje. Angelina je kot razlog navedla nepremostljive razlike. Igralki naj bi prekipelo zaradi igralčevih neprimernih vzgojnih metod, ki jih je izvajal nad njenimi šestimi otroki. Vse večkrat naj bi bil tudi pijan, omenja pa se tudi prekomerno uživanje marihuane.

Mel Gibson bo devetič očka

Mel Gibson (60) in **Rosalinda Ross (26)** v začetku prihodnjega leta pričakujeta otroka. Igralec, ki bo tako že devetič postal oče, je navdušen nad prihodom novega družinskega člana. »Rose živi svoje sanje, vendar uživa tudi v njegovih,« je povedal njun bližnji prijatelj.

Lady Gaga na superbvlu

Lady Gaga (30) bo nastopila na superbvlu februarja prihodnje leto. Pevka je sicer pred kratkim oznanila, da bo 21. oktobra izdala nov album z naslovom Joanne, zaigrala bo tudi v šesti sezoni serije American Horror Story in v muzikalu Zvezda je rojena.

Nino Pepaj in Leo Ječnik smo srečali na modni reviji v centru Dolnov na Primskovem, kjer smo si na modni brvi lahko ogledali tudi kolekcijo za ženske trgovine Garden, iz katere dekleti tudi prihajata. Tako da se še največ zadržujeta na Prešernovi ulici v Kranju. / Foto: A. B.

Slikarski utrinki v Atriju

V tržiški Galeriji Atrij je do 3. oktobra na ogled slikarska razstava članic Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj.

SAMO LESJAK

Tržič – Društvo združuje skoraj štiristo slepih in slabovidnih oseb iz devetnajstih gorenjskih občin. Člani društva aktivno sodelujejo v kulturi, športu, izletih, izobraževanju ... Njihova slikarska skupina deluje osem let. V zadnjem obdobju so aktivne štiri slabovidne slikarke, ki se predstavljajo tudi tokrat v Atriju: Meri Tišler, Milka Jug, Natalija Žitnik Metaj, Janka Kus ter spremljevalka Nada Komič. Na ogled je petindvajset platen v akrilni tehniki z motivi pokrajin, tihožitij, figur in abstrakcij. Pomanjkanje vida nadomeščajo s povečevalnimi stekli ter z dodatno osvetlitvijo, opisi barv in oblik, saj slikanje zahteva veliko vztrajnosti in vaje. V slikarski svet so jih popeljali Ivan Stojan Rutar, Boris Šter, Vinko Hlebš, Ivan Žibert ter Izidor Jalovec, s pomočjo katerih so preizkusile različne slikarske tehnike: svinčnik, oglje, akvarel, grafiko, linorez, akril. Trenutno jih pri ustvarjanju usmerja mentorica Marjeta Žohar.

V Atriju razstavljajo članice Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

Do sedaj so imeli osemnajst skupinskih razstav, sodelovale so na dveh slikarskih kolonijah ter na srečanju evropskih slepih in slabovidnih umetnikov Art Senses v Italiji. Lani so bile povabljeni v Milano, kjer so na Inštitutu za slepe pripravili mednarodno razstavo, s svojimi deli pa so navdušile tudi v Estoniji. "Pri delu nas podpira društvo, ki nam

nudi prostore, moralno in finančno podporo. Pomembna pa je tudi podpora naših spremljevalcev. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam kakorkoli pomagali. Najlepše se zahvaljujemo Janiti Košir, ki nam je prijazno pomagala pri pripravi razstave, ter Tržiškemu muzeju in Občini Tržič za razstaveni prostor in vsem vam, ki ste prišli na odprtje. To je za

nas velika spodbuda za nadaljnje delo," je ob odprtju dejala Natalija Žitnik Metaj. Razstavo je uradno odprl župan Občine Tržič Borut Sajovic, ki je ustvarjalno delo slikark dal za zgled vsem, ki se pogosto premalo zavedamo pomembnosti svojih čutil – naj bodo njihova dela vzor in spodbuda za aktivno raznovrstno delo in ustvarjanje vseh nas.

V Križah danes večer ljudskih pesmi

SUZANA P. KOVAČIČ

Križe – Kulturni dom v Križah pri Tržiču bo danes ponovno prizorišče medobmočnega srečanja pevcev ljudskih pesmi in godcev

ljudskih viž, ki ga skupaj z gorenjsko koordinacijo organizira območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Tržič. Publiko in strokovni spremljevalki, dr. Urši Šivic, se bo ob 19. uri

predstavilo štirinajst pevskih oziroma godčevskih skupin s približno sto »ohranjevalci« slovenskega pevskega in glasbenega izročila. Poleg domačih tržiških skupin (KD FS Karavanke in KD Jerbas

se bodo s po dvema skladbama predstavile še skupine iz Naklega, Kranja, Šenčurja, Selške doline, Ribnega in Slovenskega Javornika. Besedna oblikovalka programa bo Tereza Gosar. Vstopnine ni.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 24. 9., in nedelja, 25. 9.
21.30 SNOWDEN
14.30, 19.15, 21.40 SEDEM VELIČASTNIH
14.15, 18.00 SLAVNO NESLAVNA FLORENCE
17.00, 20.00 DOJENČEK BRIDGET JONES
18.10 KRVAVI ZAŠČITNIK
19.45 ČUDEŽ NA REKI HUDSON
16.15 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV, sinhro.
14.40, 16.25 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, sinhro.

14.20, 16.20 ŠTORKLJE, 3D, sinhro.
21.20 UPOR KLOBASIC
19.20, 22.30 LEDENI MORILEC: VRNITEV
13.50 OVCE IN VOLKOVI, sinhro.
20.30 POREDNE MAME
18.15 VOJNI PSI
14.00, 17.25 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV, sinhro.
13.30, 15.30 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV, 3D, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFA LOKA

Petek, 23. 9.
18.00 SEDEM VELIČASTNIH
20.15 KAPITAN FANTASTIČNI

Sobota, 24. 9.
18.00 KAPITAN FANTASTIČNI
20.00 SEDEM VELIČASTNIH

Nedelja, 25. 9.
20.00 KAPITAN FANTASTIČNI

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 24. 9.
15.50, 20.40 SNOWDEN
17.45, 20.20 SEDEM VELIČASTNIH
15.35, 18.25 SLAVNO NESLAVNA FLORENCE
15.00, 17.30, 20.00, 22.25 DOJENČEK BRIDGET JONES

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 23. septembra, in sobota, 24. septembra
19.30 Branislav Nušič: ŽALUJOČA DRUŽINA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Sobota, 24. septembra
19.30 15. Čufarjev maraton; Robert Harling: JEKLENE MAGNOLIJE

Dan tržiških planincev

Lom pod Storžičem – Planinsko društvo (PD) Tržič to nedeljo od 9. ure dalje pripravlja Dan tržiških planincev pri planinskem domu pod Storžičem. Dan bo namenjen planinskemu pohodu, gorskemu kolesarjenju, alpinističnemu in športnemu plezanju, predstavitvi opreme Gorske reševalne službe in zabavnemu programu. Istočasno bo odprtje novih pridobitev, s katerimi se lahko pohvali PD Tržič. Planinski dom pod Storžičem je bogatejši za sobo s skupnimi ležišči in novo stranišče, pridobil je kolesarski zvezdici, saj dom želijo razviti v turno-kolesarski center, na svoj račun bodo odslej prišli tudi najmlajši, za katere so uredili otroški kotic. Dogajanje bo v družabnem delu popestrila pevka Manca Špik.

Ko pomislimo na podeželje, se spomnimo na raznolike dobrote, ki jih znajo pripraviti spretni gospodinje kmetij. Vedno znova nas navdušijo z izvirnimi jedmi, takimi, ki so se jih naučile pripravljati od svojih mam in babic, drzne pa so tudi pri preskušanju sodobnejših jedi. Dobro kosilo se konča s sladico, drobno pecivo se poda h kavi ali čaju, sladka so lahko tudi jutra in večeri...

Cena knjige je **12,50 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

GG | IZLET// 28. septembra 2016

SPOZNAJMO IDRILJO IN NJENE LEPOTE

Vabimo vas na izlet v Idrijo. Najprej se bomo ustavili ob Divjem jezeru in si tam ogledali tudi Naravoslovno učno pot ob Rakah. Nato se bomo sprehodili skozi središče mesta. Ogledali si bomo tudi multivizijo in zgornje prostore turističnega rudnika živega srebra z imenom Antonijev rov. Nato si bomo ogledali še Mestni muzej Idrija z vsemi razstavami. Po ogledu se bomo zapeljali na turistično kmetijo Pr' Jureč, kjer nam bodo postregli s tipičnim idrijskim kosilom (žlikrofi). Po kosilu si bomo ogledali še različne značilne kmečke stroje, lahko pa boste tudi zaplesali.

CENA: 35 EVROV

Cena vključuje: voden ogled Divjega jezera in mesta Idrija, ogled zgornjih prostorov Antonijevega rova z multivizijo rudnika in ogled Mestnega muzeja Idrija, kosilo na turistični kmetiji, ogled kmečkih strojev in DDV.

Odhodi avtobusa:
z AP Radovljica ob 7.00
z AP Creina Kranj ob 7.25
z AP Mercator Primskovo ob 7.35
z AP Škofja Loka ob 7.55

Povratek v Kranj predvidevamo okrog 19.30.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v ponedeljek, 26. septembra 2016, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

Slovenija IDRILJA www.visit-idrija.si Center za idrijsko dediščino

Gorenjski Glas

Čipke v miniaturah in šalih

Klekljarice Lastovke se v Petrovčevi hiši predstavljajo z razstavo klekljanih mojstrov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Na letošnji sedmi razstavi, ki so jo poimenovali Čipke v miniaturah in šalih, se klekljarice Lastovke predstavljajo na prav poseben način. Čipke so ujele v šale, okvirje, z njimi pa so spletle celo zapestnice. Izredno bogat nabor izdelkov, ki jih je na ogled postavilo 33 članic skupine, je nastal pod mentorstvom Lojzke Mrgole in Zdenke Zajc, ki skrbno bdita nad kakovostjo

izvedbe klekljarskih mojstrov. »Klekljana čipka je eden od prepoznavnih simbolov slovenske identitete, saj je še vedno živa kulturna dediščina,« so povedale na sredinem odprtju razstave, ki bo na ogled le en teden. Številčna skupina cerkljanskih klekljaric pa priznava, da tako velikega števila čipk ne bi bilo, če na svojih srečanjih poleg možnosti učenja klekljarskih spretnosti ne bi imele tudi priložnosti za druženje in sproščen klepet.

Številne klekljarske mojstrovine so do prihodnje srede razstavljene v Petrovčevi hiši. / Foto: Aleš Senožetnik

Sponsor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 9. septembra 2016, je bilo Prešernovo gledališče Kranj. Izžrebani nagrajenci, ki so pravilno zapisali nagradno geslo Predstava Žalujoča družina, prejmejo en redni abonma za sezono 2016/2017. Izžrebani nagrajenci so: **Maja Štalc** iz Kranja, **Vlasta Pipan** iz Naklega in **Valči Žakelj** iz Žirov. Nagrajencem iskreno čestitam.

GG | KOLESARJENJE // 6. in 7. 10. 2016

ZAKLJUČEK KOLESARSKSE SEZONE

Vabljeni, da z nami zaključite letošnjo kolesarsko sezono. Kolesarili bomo po slovenski in hrvaški Istri. Spoznali bomo dele kolesarke poti Parenzana – nekdanje železniške proge, ki je povezovala mesti Trst in Poreč. Sledita nastanitve v hotelu v Novigradu in večerja. Če bo vreme lepo, se bomo prej tudi kopali – pogumnejši lahko tudi v morju. Zvečer sledita predavanje in družabni večer. Naslednji dan si bomo ogledali eno od zanimivih mestec v hrvaški Istri in se odpravili proti Kopru, kjer bomo zaključili naše kolesarsko druženje.

CENA: 124 EVROV

Cena vsebuje: prevoz s kombijem iz Kranja do Kopra in nazaj, spremstvo in malico na poti, eno nočitev v dvoposteljni sobi s polpenzionom v hotelu s štirimi zvezdicami, pijačo ob večerji in DDV.

Zbor za vse udeležence je v četrtek, 6. oktobra, ob 8. uri pred Mercator centrom na Primskovem. Za prijave in dodatne informacije pokličite 031 38 26 25 ali pišite na e-naslov: grega.flajnik@g-glas.si

Opomba: S seboj prinesite topla oblačila, dobro voljo in veljaven osebni dokument. Če bo vremenska napoved slaba, bomo izlet odpovedali. Prijaviti se mora najmanj 16 oseb. Cena ne vsebuje zavarovanja.

www.gorenjski-glas.si

Gorenjski Glas

Za vsak razgled svoj sladoled

Sladoled, ki nastaja v slaščičarski delavnici Hotela Park na Bledu, so na tekmovanju za najboljšo sladoledno destinacijo izbrali za tretji najboljši sladoled na svetu.

MATEJA RANT

Bled – Razpis za najboljšo sladoledno destinacijo na svetu je irsko podjetje SoolNua prvič objavilo že lani. »Namen tekmovanja je predstavitev kongresnih destinacij skozi sladoledno zgodbo, zmagovalcu pa to odpira nove poslovne priložnosti,« je osnovno idejo tekmovanja razložila predstavica za odnose z javnostmi v Sava Hotelih Bled Anja Kralj. Za tekmovanje so v slaščičarski delavnici Hotela Park razvili tri različne okuse in jih povezali v zgodbo o Bledu.

Izbrali so namreč tri najlepše blejske razglede in za vsakega pripravili poseben okus sladoleda. Za razgled iz pletne, ko se peljemo proti otoku, se jim je zdel najprimernejši okus »kremšnite«, ki je tudi najbolj tipična za Bled, je pojasnila vodja slaščičarske delavnice Tanja Markelj. Gre za sladoled z okusom kremne rezine s kremasto burbonsko vaniljo

Tretji najboljši sladoled na svetu so pripravili v slaščičarski delavnici, v kateri nastajajo tudi blejske kremne rezine. Od lanskega decembra jo vodi Tanja Markelj.

in vafljem. Naslednji okus so poimenovali alpska lepota, povezali pa so ga z razgledom na jezero in otok z Blejskega gradu. Pri tem okusu je glavna temna čokolada, ki so jo kombinirali z žajbljem ali rožmarinom, kar je poleti ponujalo pravo osvežitve. Okus brainpowerboost

s super živili pa so povezali z energičnim Blejskim vintgarjem. »Njegova lepota nas dvigne in nam da nov zagon,« je zgodbo sladoleda z okusom grškega jogurta z aronijo predstavila Anja Kralj. Obenem v sklopu tega okusa ponujajo še sladoled bela čokolada z acai

jagodami in temna čokolada z goji jagodami.

Ponosni so, da so s temi sladolednimi okusi dosegli tretje mesto na svetu in prvega med slovenskimi tekmovalci, saj sta se s svojim sladoledom za najboljšo sladoledno destinacijo potegovala še Grand Gotel Union Cafe in Lolita. Vseh tekmovalcev je bilo 21 iz 14 držav oziroma dvajsetih mest po svetu. Glasovati je bilo mogoče julija in avgusta na omrežju Facebook. Za ta namen so pripravili posnetek, skozi katerega so prek sladoleda predstavili blejske razglede. Največ glasov je zbral sladoled, ki so ga pripravili v Bratislavi na Slovaškem, drugo mesto je zasedel St. Louis iz Amerike. Tretji najboljši sladoled na svetu pa je mogoče poskusiti v restavraciji Jezero Lounge Grand Hotela Toplice. Po besedah Anje Kralj je med turisti najbolj priljubljen sladoled z okusom kremne rezine, domačini pa največkrat posežejo po osvežitveni čokoladi z žajbljem.

Ulične poslikave na Jesenicah

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah je zaživela posebna vrsta ulične umetnosti. Dva umetnika, Azram in Lunar, sta namreč v sklopu Festeelvala na dveh javnih lokacijah naslikala velike grafite, tako imenovane murale. Gre za mešanico med grafitom in ilustracijo, ki zahteva posebno tehniko ustvarjanja. Oporni zid pri železniškem podvozu je umetnik Azram oživil s poslikavo vlaka, Lunar pa je avtor poslikave, ki prikazuje velikega mavričnega mačka. Prihodnji mesec naj bi poslikali tudi prireditveni prostor na Stari Savi. Kot je povedala vodja Oddelka za gospodarstvo Občine Jesenice Vera Djurić Drozdek, pa naj bi v prihodnje na

Mural vlaka, ki ga je naslikal umetnik Azram. / Foto: Festeelval

ta način oživili tudi nekatere druge javne površine, ki so v slabem stanju. S tem naj bi pokazali, da je javne

površine mogoče poslikati na umetniški način, in ne z neokusnimi grafiti, ki pogosto kazijo videz Jesenic.

Tovrstne velike stenske poslikave javnih površin sicer krasijo mnoga evropska mesta.

Tekmovanje v kuhanju Firštovega golaža

Kamniška Bistrica – Člani Turističnega društva Kamniška Bistrica vabijo na 2. tekmovanje v kuhanju Firštovega golaža, imenovano tudi Halo na finfranje! Tekmovanje, v katerem se bodo pomerile štiričlanske ekipe, bo v nedeljo, 25. septembra, od 10. ure dalje pri planinskem domu v Kamniški Bistrici. Kuharske večine ekip in njihove golaže bo ocenjevala strokovna komisija pa tudi obiskovalci, prve tri najbolj ocenjene ekipe pa bodo prejele nagrade. Za obiskovalce bodo pripravili tudi družabne igre in iskanje skritega zaklada, po razglasitvi rezultatov, ki bo ob 14. uri, pa se bo druženje v Kamniški Bistrici nadaljevalo ob zabavno-razvedrilnem programu in živi glasbi.

Humanitarno tekmovanje v ulični telovadbi

Kamnik – Člani skupine Street Workout Kamnik pripravljajo nov dobrodelni dogodek, s katerim tokrat želijo pomagati dvojčkoma Eneju in Anžetu Strazbergerju. »Ker ni vsem dano, da lahko kot mi vsak dan vstanemo, se sprehodimo, se učimo, bi radi pomagali, tako kot znamo. Tekmovanje organiziramo samo z enim ciljem – pomagati,« pravijo športni navdušenci iz Street Workouta Kamnik, ki so do sedaj pripravili že več dobrodelnih tekmovanj. Tokrat se bodo zbrali v nedeljo, 25. septembra, ob 17. uri ob Titanovi brvi v Kamniku. Zbirali bodo prostovoljne prispevke, zbrani denar pa predali družini Strazberger za potrebne terapije in zdravstveno oskrbo dvojčkov.

Dobrodelni za Gajo

Na nogometnem igrišču v Bitnjah bo jutri potekala dobrodelna športna prireditev za Gajo.

VILMA STANOVNIK

Bitnje – Zora Herceg, NK Bitnje in NK Bitnje veterani so organizatorji dobrodelne športne prireditve za Gajo, ki se bo jutri, 24. septembra, ob 11. uri začela na nogometnem igrišču v Bitnjah. Po zboru udeležencev ter prijavi ekip in tekmovalcev po športnih panogah se bodo ob 13. uri začele športne igre: veteranski nogometni turnir, tekmovanje v prstometu, tekmovanje v streljanju z zračno puško, balinarski turnir ter streljanje enajstmetrovk za pokal Bitnja. Sledila bo licitacija dresa slovenskega nogometnega reprezentanta Bojana Jokiča. Organizirali bodo srečelov s praktičnimi nagradami, prav tako bodo poskrbeli za hrano in pijačo.

»Gaja je bila zelo težko pričakovana hči, nečakinja, vnukinja in pravnukinja. Aprila leta 2013, na dan

poroda, pa je prišlo do zapletov. Kljub slabemu CTG-ju in mekonijijski plodovnici so s porodom nadaljevali po naravni poti, kar je botrovalo temu, da je ostala brez kisika in treba jo je bilo oživljati. Veselje ob pričakovanju novega družinskega člana se je spreverilo v nočno moro,« se spominja Gajina mamica.

Vseeno je Gaja želela živeti, zaradi pomanjkanja kisika pa je utrpela hudo poškodbo možganov. Čeprav se ne razvija kot njeni sovrstniki, domači upajo in verjamejo, da se ji bo stanje nekoč izboljšalo. S pomočjo terapij ji skušajo pomagati, ker pa je terapij, ki jih nudi ZZS, znatno premalo, bi potrebovali pomoč za dodatne terapije in pripomočke. Pomoč bodo zbirali na jutrišnjem prireditvi na nogometnem igrišču v Bitnjah, kamor organizatorji vabijo ljudi dobre volje in mehkega srca.

Večerni navdih na Strmolu

Dvorje – JGZ Brdo v sodelovanju z Ustanovo Gallus in Klubom Liberius Cerklje prireja Večerne navdihe v Kavarni Strmol, na katerih bodo gostili mlade perspektivne glasbenike. Prvi večerni navdih bo že nocoj, ko bosta ob 20. uri nastopili Dorotea Senica (flavta) in Maja Mancini Senica (klavinova). V naslednjih petkovih večerih bodo gostje lahko prisluhnili še Manci Rupnik, Timoteju Kosovincu, Duu Sopraccord in Janji Brlec ter recitalu interpretov na literarnem večeru Bagrijanin prolog.

PREJELI SMO

Pohvala in zahvala

V časih splošnega, tudi krivičnega kritiziranja in pljuvanja po našem zdravstvu in zdravstvenem osebju, ko si mnogi, tudi brez osebnih izkušenj, jemljejo pravico do kritike, se mi zdi pošteno in prav, da o zdravstvu, na osnovi osebne izkušnje, napišem nekaj pozitivnega.

Prejšnji mesec se mi je pripetila nezgoda. Poškodba je bila huda in zelo boleča, da so me morali po pomoč peljati z reševalnim avtomobilom. To je bila moja prva nezgoda take vrste, čeprav nisem več med najmlajšimi, ampak sodim v kategorijo »starejših mladincev«. Nočem pojasnjevati svojega primera, ampak želim predvsem pohvaliti odnos zdravstvenega osebja do mene začeni z reševalno ekipo na čelu z zdravnico Bojano Kališnik Sušnik iz Trziča, ki je pokazala, kako se ravna v takih primerih: strokovno, pozorno in človeško! Iskrena hvala! Tudi v Splošni bolnišnici Jesenice so me sprejeli z izredno strokovnostjo, s človeškim odnosom in željo, da mi

pomagajo in olajšajo bolečine. To velja tako za kirurški kot za negovalni oddelk. Tu sem srečal krasne ljudi, od kirurgov in anesteziologov do medicinskih sester, fizioterapevtk in strežnic, skratka vseh, ki se trudijo z bolniki. Trdo morajo delati, ponoči in podnevi, pa prenašati tudi najrazličnejše muhe bolnikov. Kljub temu ni bilo opaziti slabe volje ali osornosti. Delo so opravljali predano in odgovorno, poleg tega pa so nam, bolnikom, podarili tudi nasmešek in spodbudno, tolažilno besedo. Prepričan sem, da zaradi vsega neštetega bolje in hitreje okrevam, poleg tega pa se prav nič ne bojim, če bodo morali ti ljudje kdaj znova skrbeti zame. Vem, da bom v skrbnih rokah.

Naj mi bo za sklep tega pisanja dovoljeno izreči priporočilo vsem posameznikom in organizacijam, ki imajo na skrbi naš zdravstveni sistem in njegovo prihodnost, naj ne zapravijo vsega dobrega, kar sem doživel sam, in naj zagotovijo primeren položaj vsem delavcem v zdravstvu, od zdravnikov do najnižje ravni zdravstvenega osebja. Še enkrat hvala!

STANE OMAN,
ZGORNJE DUPLJE

Pester konec tedna v Mengšu

Mengeš – Od danes do nedelje bo v mengeškem športnem parku in drevoredu potekal že 24. Mihaelov sejem in podjetja Toma prireditve. Na stojnicah bodo obiskovalci lahko izbirali med ponudbo izdelkov lokalnega porekla, domače in umetnostne obrti. S številnimi ansambli in folklornimi skupinami bo poskrbljeno tudi za zabavo. Zaplesale bodo folklorne skupine iz Trzina, Grobelj, Lukovice, Zadra in Mengša, manjkala ne bo niti Mengeška godba. Likovno društvo Mengeš bo pripravilo Galerijo na prostem, poskrbljeno bo tudi za otroke. Pestro dogajanje bo tudi na drugih koncih mengeške občine, saj Razvojni center Srca Slovenije in Občina Mengeš ta konec tedna pripravljata prvi Vikend odprtih vrat pri lokalnih turističnih ponudnikih v Mengšu. Svoja vrata bodo odprli Center Harmonija, čebelarstvo Pavič in Blejec, Mengeška Koča, Turistično društvo Mengeš, Mesnine Mrčun, Slaščičarna Flere, gostinski lokal Pr' Fartku ter Kmečki turizem Blaž.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET BANOVCI: 17. 10.; **TRST:** 30. 9.; **MADŽARSKE TOPLICE - AKCIJA:** 2.–6. 10.; **BANOVCI:** 16.–20. 10.; **BERNANDIN:** 13.–16. 11.; **STRUNJAN:** 4.–7. 12.; **BANJA VRUČICA - SARAJEVO:** 27.–30. 10.; **MEDŽUGORJE - MANDARINE:** 23.–25. 10.; **MANDARINE:** 14.–16. 10.. www.rozmanbus.si

VIKEND BOGATE KULINARIKE Z MEDOM

Izletniška kmetija Globočnik in čebelarstvo Globočnik, Globoko 9, Radovljica, vabita na vikend medu v kulinariki od petka, 23. 9., do nedelje, 25. 9., od 12. do 20. ure.

Obvezne rezervacije po telefonu 041 358 733.

WINKO GLOBOČNIK, NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Sedemdeset let Lovske družine Udenboršt

Naklo – Jutri, v soboto, 24. septembra, Lovska družina (LD) Udenboršt praznuje 70-letnico delovanja. Praznovanje se bo začelo ob 15.30 s Hubertovo mašo v župnijski cerkvi v Naklem. Ob 17. uri se bo v Kulturnem domu Janeza Filipiča v Naklem začela osrednja slovesnost ob jubileju. Ob tej priložnosti je LD Udenboršt Naklo izdala tudi zbornik.

Kulturno društvo Bohinjska Bela praznuje

Bohinjska Bela – Ob praznovanju 110-letnice delovanja Kulturnega društva Bohinjska Bela bo jutri, v soboto, 24. septembra, ob 17. uri odprtje novega kulturnega doma, v nedeljo, 25. septembra, bo ob 19.30 tam gledališka predstava Gledališča Belanskega Na smučišču, v torek, 27. septembra, ob 10. uri prireditev Otroci na odru, v sredo, 28. septembra, ob 17. uri odprtje razstave fotografa Cirila Velkoverha, v četrtek, 29. septembra, ob 19.30 literarni večer z Manco Ropret, v petek, 30. septembra, ob 17. uri otroška gledališka predstava skupine KD Bohinjska Bela Obisk z Marsa, v soboto, 1. oktobra, ob 19.30 proslava ob obletnici društva, v nedeljo, 2. oktobra, pa bo ob 19.30 gledališka predstava Gledališča Belanskega z naslovom Bejbe.

Tilen Artač in Darja Švajger za blejske drsalce

Bled – Jutri, v soboto, 24. septembra, bo ob 17. uri v Festivalni dvorani Bled večer s stand-up komikom Tilnom Artačem in pevko Darjo Švajger. Denar od vstopnic bo namenjen pomoči mladim umetnostnim drsalcem z Bleda.

655. Sejem na travniku

Šentvid ob Glini – Od sobote, 24. septembra, do ponedeljka, 3. oktobra, bo v Šentvidu ob Glini/St. Veit na avstrijskem Koroškem že 655. Sejem na travniku, najstarejša prireditev v znamenju kulturnih tradicij in običajev na Koroškem. Uradno odprtje bo jutri, v soboto, 24. septembra, ob 10. uri, ko se bo zvrstila velika procesija noš. V času sejma bo med železniško postajo in sejmom vozil vlakec. Obiskovalcem bo na voljo dovolj parkirišč.

Ogled Festivala za 3. življenjsko obdobje

Britof, Predoslje – Društvo upokojencev Britof Predoslje vabi svoje člane v četrtek, 29. septembra, v Cankarjev dom na ogled Festivala za 3. življenjsko obdobje. Zbor udeležencev bo ob 7.50 na železniški postaji Kranj. Društvo bo plačalo stroške prevoza z vlakom.

Snarjenje na Zaplati

Preddvor – Jutri, v soboto, 24. septembra, bo ob 19. uri Kulturno-umetniško društvo Matije Valjavca v Kulturnem domu Preddvor predstavilo Snarjenje na Zaplati. V programu bo prikazan tudi igrano-dokumentarni film Zaplata in Hudičev boršt.

IZLETI

Na Tosc

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 8. oktobra, v Julijske Alpe, na Tosc. Hoje bo skupaj okrog sedem ur, višinska razlika bo 1000 metrov. Hoja sicer ni zahtevna, potrebne pa je dovolj kondicije, da pot brez težav zmorete. Odhod z osebnimi avtomobili izpred Creine v Kranju bo ob 6. uri. Prijave in informacije: v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro ali pri vodniku Stanku Dolensku, tel. 040 20 61 64, e-pošta stanko.dolensek@gmail.com.

Na Visoko Vrbanovo špico

Jesenice – Planinsko društvo Jesenice vabi v nedeljo, 25. septembra, na zelo zahtevno planinsko turo na Visoko Vrbanovo špico. Zbor bo ob 6. uri pred društvom. Prijave sprejemajo po e-pošti ali pri vodnici Aleksandri Božnar, tel.: 040 515 783.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 27. septembra, na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Komenda–Kranj. Odhod bo ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici. Če bo slabo vreme, bo izlet odpadel.

OBVESTILA

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 23. septembra, ob 18. uri vadba trebušnega plesa, v ponedeljek, 26. septembra, bo ob 17. uri predavanje Zorana Železnikarja Človek za tretje tisočletje, v torek, 27. septembra, boste ob 17. uri lahko prisluhnili koristnim pravnim informacijam – Sosedsko pravo, 2. del. Prijave na vse dogodke sprejemajo po tel. 082 058 457 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Krajepisec Željko Kozinc nas s svojim značilnim srčnim doživljanjem, ki ga poznamo že iz njegovih sedmih izletniških knjig, vabi k naravnim in kulturnim biserom tega prelepega dela domovine.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

14.90 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Test hoje na dva kilometra

Radovljica – Zdravstveni dom Radovljica organizira prihodnji dve soboti, 24. septembra in 1. oktobra, test hoje na dva kilometra. Start bo od 8. ure do 9.30 pred Zdravstvenim domom Radovljica, pot bo vodila okoli Oble gorice. Pred testom bodo udeleženci lahko pomerili vrednosti holesterola in sladkorja v krvi. Pridite športno oblečeni in obuti.

Začetni tečaj modernega mozaika

Radovljica – V KamRi se bo v torek, 4. oktobra, ob 17. uri začel začetni tečaj modernega mozaika trencadis, ki bo trajal 25 šolskih ur in bo potekal ob torkih in četrtek med 17. in 20. uro. Prijave sprejemajo še danes, 23. septembra, na kamra@guest.arnes.si ali na 040/823-003. Tečaj je brezplačen za mlade, stare do 30 let, število mest pa je omejeno.

Merjenje tlaka, holesterola in sladkorja

Britof – Krajevna organizacija Rdečega križa Britof - Oreholje obvešča krajanje, da bo merjenje krvnega tlaka, holesterola in sladkorja v krvi jutri, v soboto, 24. septembra, od 7. do 9. ure v Gasilskem domu Britof. Po možnosti ne zajtrkujte.

KONCERTI

Zapoj zdaj srce partizansko

Visoko – Krajevni odbor Zveze borcev Visoko vabi na VII. koncert pevskih zborov na temo partizanskih pesmi Zapoj zdaj srce partizansko, ki bo jutri, v soboto, 24. septembra, ob 18. uri v domu krajanov na Visokem. Koncert je posvečen praznovanju praznika Krajevne skupnosti Visoko in obletnicam, ki so povezane s praznovanjem: obletnici rojstva Valentina Kokalja, 55. obletnici, odkar nosi tamkajšnje kulturno društvo njegovo ime, in 75. obletnici prvega sestanka OF za območje Visokega, Milj in Luž, ki je bil v mlinu Valentina Kokalja - Zormanovega Tineta.

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Tonača Čuharja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Sirup & nektar
iz sadja, cvetov in zelišč
Cena knjige je **15 EUR**
* poština

Uživajmo v doma pripravljenih sokovih!

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE STANOVANJA

PRODAM
GARSONJERO v Gorenji vasi, 32 m², opremljena, obnovljena, tel.: 041/506-258 16003351

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

HIŠE

PRODAM
V CENTRU Podčetrtka prodam majhno obnovljeno sanjsko hiško na 5.000 m² gradbene parcele. Do hiške na lepem griču vodi 100 m lastne asfaltno ceste, cena 180.000 EUR, tel.: 041/619-568 16003345

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

Agencija TRIDA
NEPREMIČNINE
Irena Jereb s.p., Zoisova 1, Kranj
G: 041 860 938, E: irena@trida.si
www.tridanepremicnine-ij.si

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM
V OKOLICI Dolenjskih Toplic prodamo vikend 6 x 6, s 1500 m² zemlje za razne kulture, tel.: 031/308-540 16003392

POSESTI

PRODAM
ZAZIDLJIVO parcelo na Golniku, tel.: 040/204-184 16003250

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM
POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteks na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 37 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898 16003086

MOTORNA VOZILA AVTOMOBILI

PRODAM
CITROEN Xsara, letnik 2004, motor HDI 2000, ohranjena, limuzina, tel.: 041/612-032 16003349

FIAT Panda 4 x 4, letnik 2000, reg. 2/2017, tel.: 041/612-032 16003348

FORD C-max 1.6 VCT, let. 2007, srebrn, 145.000 km, reg. do 8/2017, 2. lastnik, KN, tel.: 051/251-632 16003333

HYUNDAI Accent Topka 1500 ccm., prev. 30.000 km, letnik 2001, tel.: 040/250-996 16003316

PEUGEOT 306 XT 1.6, 90 KM, letnik 1996, bencin, cena 300 EUR, tel.: 051/370-928 16003342

KUPIM

VOZILO, celo, v okvari ali poškodovano, od letnika 2002 dalje. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23a, tel.: 031/629-504 16003272

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM
KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 16002753

STROJI IN ORODJA

PRODAM
CIRKULAR za drva, masiven, motor 2.2 kw, cena 150 EUR, tel.: 031/727-035 16003326

RF ČRPALKO za gnojeko, AL, večje ohišje za vrtno kosilnico, PVC 50-lit. sod s pokrovom, tel.: 041/858-149 16003293

GRADBENI MATERIAL

PRODAM
900 kosov cementne strešne opeke tip Novoteks, cena simbolična, tel.: 041/448-149 16003292

SUHE smrekove plohe in dile, tel.: 031/555-134 16003323

KUPIM

RABLJENE smrekove colarice, 12 m² ter 6 m² strešne čelne obrobe, tel.: 051/819-044 16003321

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM
OKNA, lesena z žaluzijami in kljukami, 140 x 140, 140 x 100, 40 EUR/kom, tel.: 031/727-035 16003328

KURIVO

PRODAM
DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 16003040

BUKOVA, hrastova, gabrova in mešana drva, možna dostava, tel.: 031/330-425 16003304

DRVA, mešana, suha, zelo ugodno prodam, tel.: 041/632-881 16003287

DRVA, bukova in mešana, možna dostava, tel.: 041/577-533 16003331

MEŠANA drva, tel.: 041/847-500 16003302

MEŠANA ter bukova drva, tel.: 041/412-165 16003314

MEŠANA drva, razžagana, možna dostava po 1 m³ v okolico Kranja, cena 50 EUR, tel.: 031/412-520 16003340

SUHA bukova drva, 45 EUR/m³, tel.: 041/830-560 16003288

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/628-065 16003318

SUHA bukova drva in novo 30-litrsko prešo, tel.: 041/293-776 16003335

SUHA hrastova drva, stara 2 leti. Možna dostava – za večje količine dostava ugodnejša, tel.: 040/235-738 16003350

ZELO ugodno prodam lesene brikete in pelete, tel.: 040/887-425 16003190

GLASBILA

PRODAM
DIATONIČNO harmoniko, kot nova, B S A, visoka 41 cm, ali zamenjam za manjšo, tel.: 04/51-22-418, 031/811-931 16003298

TURIZEM

ODDAM
APARTMA v Moravskih Toplicah – Prekmurska vas, 300 m od bazenov, tel.: 041/606-286 16003300

UMETNINE, NAKIT

PRODAM
SLIKE Franc Vozelj, star 35 let, 7 kosov, tel.: 031/727-035 16003327

STARINE

PRODAM
RAZNI kosi pohištva, slike, posoda, šivalni stroj iz stare kmečke hiše, let. 1800, tel.: 031/316-548 16003284

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, 051/258-936 16003045

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM
MLADE mucke, tel.: 04/25-51-223 16003295

KMETIJSKI STROJI

PRODAM
BOČNO kosilnico za Tomo Vinkovič, tel.: 041/724-123 16003280

JESENSKA akcija akumulatorjev, olja in traktorskih delov v Agroizbiri Kranj, d.o.o., Smedniška c. 17, Kranj, tel.: 04/23-24-802 16003051

MOLZNI stroj, al, trotočkovni kopač, zelo močen, Fiat, možna menjava za Hiab, tel.: 031/316-548 16003285

SLAMOREZNICO Epple 900 in breje ČB telice, tel.: 041/938-376 16003303

STISKALNICO za sadje, A-lestve, tel.: 031/812-210 16003337

TRAKTORSKE vile za seno, šrotar za žitarice, tehnična z utežmi, ugodno, tel.: 04/51-82-239 16003297

TRAKTORSKO utež, priklon na 3-točkovni sistem, in špičo za bale, tel.: 031/641-643 16003336

UGODNO prodam nakladalno prikolico Sip 17, tel.: 031/360-178 16003289

KUPIM

TRAKTOR, minibager in kiper prikolico, lahko v okvari, tel.: 031/500-933 16003027

PRIDELKI

PRODAM
DOMAČE sočne hruške, jabolka, slive, paradižnik, vrtni pridelek, PVC 30 l. sod z zamaškom, tel.: 041/858-149 16003294

HRUŠKE viljamovke ter jabolka Elster in Gala. Sadjarstvo Markuta, Čadovlje 3, Golnik, tel.: 04/25-60-048 16003064

HRUŠKE Konferans, primerne za vlaganje, in zgodnja jabolka, tel.: 041/492-950 16003283

JABOLKA, hruške, jabolčni sok, krompir, Kmetija Matijevc, Jeglič, Podbrezje 192, tel.: 041/538-583 16003201

JEDILNI krompir, cena 0,30 EUR/kg, in krmi krompir, cena 0,10 EUR/kg, tel.: 04/25-22-006, 031/287-725 16003341

JEDILNO – krmino rumeno, oranžno korenje, krompir desire in sora, česen, piro, pdečo peso, vse bio, tel.: 031/311-855 16003325

KRMNO peso in drobni krompir, tel.: 04/25-31-667 16003322

LETOŠNJE seno v kockah, tel.: 070/132-897 16003338

RDEČA pesa, cena 0,80 EUR. Smolej, Luže 22a, tel.: 041/789-608 16002714

SILAŽNO koruzo, Šk. Loka, tel.: 031/890-882 16003268

VARAŽDINSKO zelje, tel.: 041/755-263 16003310

VINO cviček, odprto in ustekleničeno, urejena dokumentacija za lokale, z dostavo, tel.: 031/386-848 16002985

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM
2 SANSKI kozi, brez rogov, dobri mlekarici, tel.: 031/883-066 16003319

BIKKA ČB pasme, starega 4 mesece, težkega cca 200 kg, tel.: 041/994-765 16003339

BREJO kravo ciko, brejo telico ciko in ovce, tel.: 041/443-331 16003334

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 031/253-521 16003291

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in bele barve, pred nesnostjo, pripeljem na dom, tel.: 041/710-113 16002958

KOKOŠI v začetku nesnosti, tel.: 041/378-789 16003301

KRAVO simentalco v 9. mesecu brejosti, lahko menjam za bika, ter peteline cvergelne, tel.: 04/25-71-084 16003343

KRAVO LS/LIM dojlilo, drugič brejo 8 mesecev. Lokacija Cerklje na Gorenjskem, tel.: 041/273-341 16003346

KUNCI – zajci, razni za rejo ali zakol, trije hišni, mladi, naprodaj, tel.: 041/632-881 16003282

MESO mladega bika simentalca, tel.: 041/271-294 16003329

MLADE kunce, stare 4 mesece, krmiljene z ječmenom in mrvu, tel.: 051/819-044 16003320

MLADO kravo simentalco, pašno, tel.: 041/862-078 16003347

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Perutinarstvo, vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 16002598

ORJAŠKI lisci, mladiče in odrasle samice, tel.: 041/724-123 16003279

RACE, mlade, razne, ugodno prodam, tel.: 041/632-881 16003281

RJAVE jarkice pred nesnostjo, opravljeno vsa cepljenja, tel.: 040/601-717 16003344

TELICO simentalco v 9. mesecu brejosti, tel.: 031/356-632 16003299

TELICO simentalco, 14 mesecev staro, pašno, eko reja, tel.: 041/825-424 16003317

TELICO, brejo 8 mesecev, ali menjam za bikca simentalca, težkega do 300 kg, tel.: 04/57-25-521 16003352

TELIČKO simentalco, mesec dni staro, tel.: 031/862-164 16003309

TELIČKO simentalco, staro 10 dni, tel.: 031/463-278 16003311

KUPIM

BIKA simentalca, težkega okoli 400 kg, in slamoreznico, tel.: 041/390-431 16003286

BIKCE mesne pasme, do 14 dni stare, tel.: 041/608-616 16003306

OSTALO

PRODAM
GAJBICE, lesene ali plastične – za sadje ali zelenjavo, ugodno, tel.: 051/641-172 16003290

ŽAGOVINO za nastil z dostavo, tel.: 041/695-021 16003315

ZAPOSLOTVE (m/ž)

NUDIM

DELO dobi kuhinjska pomočnica, nedelje prosto. Viktor Marinšek, s.p., Podbrezje 36, Naklo, tel.: 041/740-691 16003312

GOSTILNA v Kranju zaposli deklet ali fanta za delo v strežbi in mlajšo upokojenko za pomoč v kuhinji. Matjaž Erzar, s.p., Jezerska cesta 41, Kranj, tel.: 04/23-43-360 16003276

ZAPOSILMO kuharja, kuhinjskega pomočnika/co in sobarico, za zelene delovne izkušnje. Info: 031/637 088 ali 04/255 62 50. Prijave z življenjepisom na: pension.zaplata@siol.net ali Preša, d.o.o., Cerklje, Slovenska c. 51, Cerklje 16003177

ZAPOSILMO kuharja/-ico picopeka. Gostišče Klub Kovač, Andrej Marinšek, s.p., Glavna c. 1, Naklo, tel.: 031/339-003 16003308

UNIVERZALNA Logistika, d.o.o., Zbilje 4c, Medvođe, redno zaposli avtomehanika ter pripravnika za popravilo tovornih vozil, tel.: 041/691-784, g. Proj Matevž 16003313

NIKAMED, d.o.o., Kidričeva c. 31, Kranj, zaposlilimo terenskega komercialista. Nudimo dobre pogoje dela, stimulativno nagradnjevanje in organiziran prevoz. Kontakt: Aleš Rogelj, tel.: 041/604-413 16002979

ZAPOSILMO strojnika za delo z industrijskim bagrom in vilčarjem. Delo poteka v PC Komenda. Možnost zaposlitve za nedoločen čas. Prijave: zaposlitev@komteks.si do 26. 9. 2016. Komteks, d.o.o., Loka 119, Tržič 16003269

ZAPOSILMO več delavcev/-k za ločevanje emb. materialov. Iščemo ročno spretno, zanesljivo in odgovorno kadrate/-tke. Delo je v PC Komenda. Prijave na zaposlitev@komteks.si do 26. 9. 2016. Komteks, d.o.o., Loka 119, Tržič 16003270

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 16002941

STORITVE

NUDIM

SENCILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

16003041

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741

16003044

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, no-tranji omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

16003142

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - udobno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166

16002638

ODKUP HRASTOVE HLODOVINE
041 420 111
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, 041/989-987

16003043

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, 041/557-871

16003042

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, no-tranji omete, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996

16002806

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419

16002959

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

16003039

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si

16003046

RAZNO

PRODAM

CISTERNO za olje, 1000 lit., ITPP Ribnica, udobno, tel.: 041/724-123

16003278

HIDRAVLIČNO prešo, 80 lit. za sadnje, mlin za grozdje pečljat, 2 soda za vino ali mošt, 350 in 180 l., tel.: 031/658-179

16003307

POSTELJO, 160 x 200, elek. radiator, slike, pokončni baterijski sesalec, tel.: 040/705-145

16003324

VEČ 120-lit. plastičnih sodov s kipelno veho za žganjekuho, kis in ostalo, tel.: 068/646-293

16003330

LOTO

Rezultati 76. kroga -
21. septembra 2016
4, 9, 17, 24, 29, 34, 35
in 30

Loto PLUS:
6, 9, 10, 13, 17, 29, 35
in 14

Lotko: **8 7 2 9 0 2**

Sklad 77. kroga za
Sedmico: **500.000 EUR**

Sklad 77. kroga za
PLUS: **690.000 EUR**

Sklad 77. kroga za
Lotka: **100.000 EUR**

AKCIJA

Franci Štampar

REZ SADNIH RASTLIN

V peti, dopolnjeni izdaji praktičnega priročnika najdete nasvete o izbiri sadne vrste glede na lego in tla, na kakšno podlago in razdaljo jo posaditi, kako oblikovati krošnjo. Rez je natančno predstavljen pri jablani, hruški, breskvi, češnji, višnji, slivi, malini, orehu in številnih drugih vrstah.

Redna cena priročnika je 13 EUR. Če priročnik kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **9€** * poština

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. **Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.**

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

*Ko pošle so ti moči,
zaprla trudne si oči,
in čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

V 93. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, sestra, babica, prababica, praprababica in teta

ANA RODE
s Kokrice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so nam stali ob strani na njeni zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala tudi Bolnišnici Golnik, Pogrebni službi Navček in pevcem Ultima ter g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat vsem imenovanim in neimenovanim - iskrena hvala.

Vsi njeni
Kokrica, 14. september 2016

*Odšla si tja,
kjer ni solza,
kjer samo mir in
spokoj prebivata.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, tašče, sestre in tete

FRANČIŠKE KERN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem Snage Ljubljana, Kalie Kranj in Pošte Komenda, prijateljem in vaščanom Pšate za izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in besede tolažbe. Iskrena hvala reševalcem nujne pomoči Kranj, oddelku CIIM, Kliničnega centra Ljubljana, za hitro pomoč. Posebna zahvala pevcem za zapete žalostinke, trobentaču, pogrebni službi Pogrebni, gospodu župniku Jerneju Marenku za lep pogrebni obred in vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni

*»... Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni ...«*

(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da se je v 83. letu od nas za vedno poslovil naš dragi mož, ati, stari ata, pradedek, tast in stric

JOŽE BAKOVNIK

z Visokega 98 pri Kranju, soboslikar in pleskar v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znanecem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam v težkih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami in nam pomagali. Zahvaljujemo se župniku Urbanu za lep govor in lepo opravljen obred, pogrebni službi Navček, nosačem-gasilcem, pevcem, Mariji Žugec za molitve, Matiji Kendi in Olgi Brankovič za poslovljni govor, župnikom Slabetu, Hamu z Jezerskega in Klobčarju ter patru Andreju Mohorčiču iz Ljubljane. Posebej se zahvaljujemo dr. Kernovi in medicinski sestri Tatjani iz Preddvora, patronažnim sestram iz Kranja, zdravstvenemu osebju Kliničnega centra v Ljubljani, bolnišnicama Golnik in Jesenice. Zahvala grege Andreji Valant in osebju DSO Preddvor. Za pomoč se zahvaljujemo Francki in Miru Gašperlinu, Janezu in Marinki Repnik in sestrični Mici. Zahvaljujemo se vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga imeli radi, ga obiskovali in spoštovali, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Ohranjamo ga v lepem spominu.

Vsi njegovi
Visoko, september 2016

*Ni te več pred hišo,
nič več ne sliši se tvoj glas,
če lučko na grobu
upihnil bo vihar,
v naših srcih
je ne bo nikdar.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, praded in stric

TOMO BIZJAN ST.

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem in njegovim bivšim sodelavcem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za svete maše. Zahvala dr. Tomažu Terčonu, sestri Nadi za dolgoletno zdravljenje, patronažni sestri Mojci Dolhar za dolgoletne obiske. Hvala tudi Bolnišnici Golnik in osebju negovalnega oddelka z dr. Urško Lunder. Za lepo opravljen pogrebni obred hvala g. župniku Cirilu Plešču, pevcem in Komunalni Kranj - VSEM HVALA.

Vsi njegovi

*Kam hitiš
z vročičnim leskom
v sestradanih očeh.
Zakaj ihtiš
nisi sam.
So le hude sanje
hip begoten.
Saj živiš.
Naj mir pronica vate,
je nekje srce,
ki bije zate.*

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil dragi

TONE MARTINJAK
iz Dvorij

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki ste ga v tistem mesecu obiskali in mu izrekli dobro besedo. Hvala Bolnišnici Jesenice, dr. Mateji Lopuh, gospodu župniku Jerneju in pogrebniku Jeriču. Hvala vsem, ki ste ga tako lepo slovesno pospremili v cerkev in k njegovemu grobu. Hvala pevcem in za lepo pesem, odigrano na harmoniko.

Žena Irena, sin Tone z družino, sin Andrej z Majo in hči Maja z družino

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 77. letu starosti prežgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

ALOJZIJ HAFNER

s Kidričeve ceste 35 v Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za izrečena sožalja, tolažilne besede, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala osebnim zdravnicam dr. Demšarjevi, patronažnim sestram ma ge. Tadeji in ge. Olgi, osebju na ORL Ljubljana in Onkološkemu inštitutu v Ljubljani. Zahvala velja tudi g. župniku Matjažu Zupanu za lep pogrebni obred in molitev. Hvala pevcem, trobentaču in pogrebni službi Loške komunale. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga imeli radi, bili del njegovega življenja in ga pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: žena Milena, sin Lojzi, hčerki Mojca in Polona z družinama

ANKETA

Večina bi pomagala

VILMA STANOVNIK

Nikoli ne vemo, kdo in kje bo doživel nenaden srčni zastoj. Zadnja leta pa so marsikatero smrt preprečili defibrilatorji, ki jih je tudi na Gorenjskem nameščenih vedno več. Zato smo tokrat v Kranju spraševali, ali bi si upali začeti oživljati z njim.

Foto: Tina Dokl

Meta Grilec iz Kranja:

»Ker študiram dentalno medicino in smo se učili tudi dela z defibrilatorjem, bi se tega zagotovo upala lotiti. Vseh mest, kjer so defibrilatorji v Kranju nameščeni, sicer ne poznam, nekaj pa.«

Ana Naglič iz Kranja:

»Še nikoli nisem bila v situaciji, ko bi bilo potrebno reševanje ob srčnem zastoj. Nekaj uporabim defibrilatorja sicer vem in bi se reševanja zagotovo lotila, če bi res znala, pa težko presodim.«

Tilen Močnik iz Cerknega:

»Vsekakor bi se lotil reševanja z defibrilatorjem. Ker sem gasilec, vem, kako se uporablja, čeprav se še nikoli nisem znašel v situaciji, ko bi ga bilo treba resnično uporabiti tudi v praksi.«

Andraž Kadivec iz Kranja:

»Defibrilator sem že videl, nisem pa še poskusil, kako se uporablja, zato bi najbrž delo z njim prepustil komu drugemu, ki bi bil bolj vešč. Če pa bi bil sam, bi se zagotovo lotil oživljanja.«

Rado Likar iz Kranja:

»Videl sem že oživljanje, sam pa si tega najbrž ne bi upal začeti. Mislim, da bi bilo dobro, da bi se tega učili v šoli, prav tako bi lahko o uporabi defibrilatorja pripravili kakšno poučno oddajo.«

Krstenica, planina mladih

Vlogo majerice na planini Krstenica je letos prevzela devetnajstletna Veronika Hribar, ki so ji pri sirarski in pastirski dejavnosti pomagali tudi mladi člani družin, ki so lastnice živine na planini.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Na bohinjskih planinah se soočajo s pomanjkanjem pastirjev, pastirc, sirarjev in sirark, ki bi sprejeli izziv visokogorske paše in spremljajočih dejavnosti. Teh izzivov pa se ni ustrašila 19-letna Bohinjka Veronika Hribar, ki je za sedemdeset dni prevzela vlogo pastirice in sirarke – majerice na planini Krstenica, 1670 metrov visoko med Bohinjskim jezerom in Triglavom. Kot je povedala Veronika, se je za vlogo majerice odločila po tem, ko se je stara teta odločila, da tega dela ne zmore več. »Že od petega leta starosti sem pomagala na planini in si tako nabrala nekaj izkušenj, nekaj pa sem jih pridobila še v srednji šoli, kjer sem dobila številna povsem tehnična znanja, od higienskih in drugih, ki so potrebna za sirarsko delo.«

Veronika je na planini Krstenica preživela okoli sedemdeset dni, kar je za številne njene vrstnike povsem nepredstavljivo. »Zanimiva izkušnja je bilo preživeti toliko časa brez komunikacije, interneta. Delovni

Veronika Hribar je kot zlata maturantka Biotehniškega centra v Naklem prejela tudi posebno priznanje Občine Bohinj.

dan se je začel ob petih zjutraj. Najprej je bilo treba poiskati krave, ki so se čez noč razteple po planini, in jih prignati v hlev. Potem je prišla na vrsto molža, potlej je bilo treba posneti mleko, temu je sledilo delo v sirarni. Po kosilu me je spet čakalo delo v sirarni, zvečer je bila ponovno na vrsti molža in skrb za živino. Pri živini se je namreč treba držati reda in dela ne moreš odlagati na jutrišnji dan,« je

dejala Veronika, ki je skupaj z mladimi pomočniki, ki so se ji pridružili iz družin preostalih lastnikov živine, skrbeli za 18 krav molznic.

Kot je dodala Hribarjeva, sicer tudi letošnja zlata maturantka v Biotehniškem centru Naklo, jo delo sirarke veselilo in bo v to smer tudi nadaljevala: odločila se je študij agronomije v Ljubljani, želi pa odpreti tudi sirarno v dolini. Na vprašanje, ali jo je bilo na odmaknjeni planini

kaj strah, na primer ob poletnih nevihtah ali morebitnih obiskih medveda, pa je samozavestna Bohinjka odgovorila, da ne, saj je iz izkušnje vedela, kaj lahko pričakuje. Izkušnja je ocenila kot izjemno pozitivno. Poprijela je za delo, ki so ga opravljale številne mlade Bohinjke v preteklosti, izkusila je vse čare in trdo delo planšarije, a kljub temu načrtuje, da se bo v prihodnje še vračala na planino Krstenica.

Podarili bodo toplo obutev

MATEJA RANT

Žiri – Za pomoč družinam v stiski so v podjetju Alpina zasnovali dobrodelno akcijo Podari svoj par. »V Alpini vsak dan prejemo prošnje različnih dobrodelnih organizacij, družin in posameznikov, ki prosijo za kakšen par čevljev, da si zagotovijo normalno življenje,« so pojasnili v službi za odnose z javnostmi v Alpini. Zato so se odločili, da za pomoč ljudem v finančni stiski donirajo toplo obutev za zimo in k sodelovanju povabijo še širšo javnost. Do konca oktobra bodo tako v vseh Alpininih

prodajalnah zbirali rabljeno, a še uporabno jesensko in zimsko obutev. »Skoraj vsak izmed nas ima doma kakšen par čevljev, ki mu je prejemajhen, prevelik ali mu enostavno ni všeč. In zakaj bi čevlji romali v smeti, če jih nekdo zelo potrebuje,« se sprašujejo v Alpini. Vso zbrano obutev bodo v tovarni Alpina očistili in popravili, če bo to potrebno. Poleg tega bo Alpina družinam v stiski podarila še tristo parov novih čevljev iz svojega programa. S pomočjo Zveze prijateljev mladine Slovenije bodo poskrbeli, da bodo obutev dobile družine, ki zares potrebujejo pomoč.

Na ogled nizkoenergijska hiša Jelovica

Bitnje – V soboto, 1. oktobra, si bo v Bitnjah med 10. in 17. uro možno ogledati nizkoenergijsko hišo Jelovica. Kot so sporočili iz Jelovice, so dnevi odprtih vrat med novograditelji in obiskovalci zelo priljubljeni, saj dobijo na enem mestu veliko informacij in se pogovorijo z lastniki o njihovih izkušnjah. Tokrat bodo predstavili leseno montažno hišo z dvokapno streho in prijetnim tlorisom v pritličju in mansardi, ki zagotavlja nizke stroške ogrevanja, varčnost in visoko ugodje bivanja. Ogled hiše je brezplačen, prijavite se na www.jelovica-hise.si.

Novi dvigali za invalidne osebe

Kranj – Na Upravni enoti (UE) Kranj so zamenjali dvigali za invalidne osebe, ki omogočata dostop do njihovih poslovnih prostorov oziroma sprejemnih pisarn. Kot je pojasnil načelnik UE Kranj Matjaž Dovžan, so dvigali, ki sta bili starejši in nekoliko dotrajani, zamenjali z novima modernima, ki sta večji in omogočata lažje rokovanje in lažji dostop. To je še ena gesta, s katero si pri UE Kranj prizadevajo, da bo zadovoljstvo strank z njihovimi storitvami še večje.

vremenska napoved

Danes bo sprva pretežno jasno, po nižinah je zjutraj in dopoldne možna megla. Popoldne se bo od severa zmerno pooblačilo. Jutri in v nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Predvsem v nedeljo zjutraj bo ponekod megla. Večjih temperaturnih sprememb ne bo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

5/20 °C

SOBOTA

9/21 °C

NEDELJA

7/21 °C

